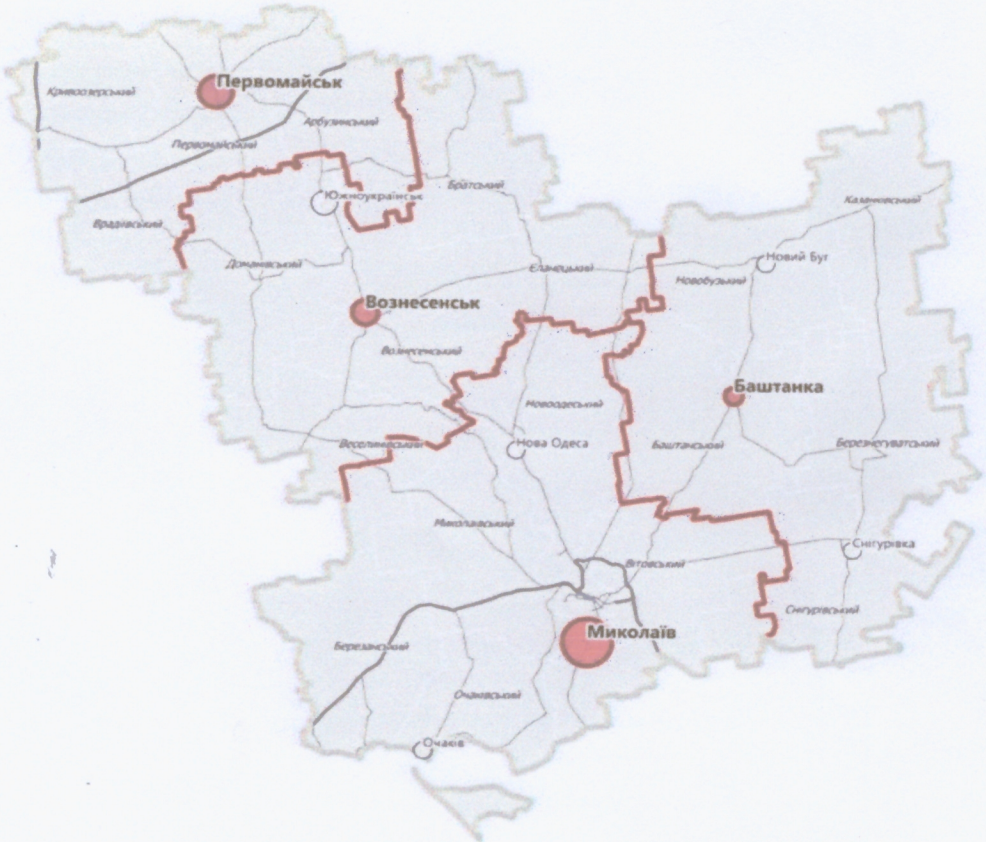
ЗАТВЕРДЖУЮ
Заступник начальника
Миколаївської обласної військової
адміністрації

_____ Микола МАРІНОВ

«21» січня 2026 року

ЕКОЛОГІЧНИЙ ПАСПОРТ

МИКОЛАЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

2026 рік

ЗМІСТ

Назва	Зміст, сторінка
1. Загальна характеристика	
2. Чисельність населення	
3. Фізико-географічна характеристика	
4. Атмосферне повітря	
5. Водні ресурси	
6. Земельні ресурси	
7. Лісові ресурси	
8. Рослинний світ	
9. Тваринний світ	
10. Природно-заповідний фонд	
11. Формування екологічної мережі	
12. Поводження з відходами та небезпечними хімічними речовинами	
13. Радіаційна безпека	
14. Корисні копалини	
15. Моніторинг навколишнього природного середовища	
16. Міжнародне співробітництво	
17. Планування природоохоронної діяльності	
18. Найважливіші екологічні проблеми регіону	
18.1. Основні чинники та критерії для визначення найважливіших екологічних проблем	
18.2. Аналіз найважливіших екологічних проблем	
18.2.1. Екологічні проблеми, спричинені збройною агресією проти України	
Примітки	

1. Загальна характеристика

Дата утворення	22 вересня 1937 року
Територія[1], км^2	24585,5
Кількість адміністративно-територіальних одиниць (районів) [2]	4
Кількість міст (міські територіальні громади)	9
Кількість селищ[2]	88
Кількість сільських населених пунктів[2]	814
Чисельність наявного населення (за оцінкою) на 01 січня 2022р., тис. осіб[3]	1091,8
з них:	
міське	750,7
сільське	341,1
Щільність населення, осіб на 1 км^2	44

[1]За даними Державної служби України з питань геодезії, картографії та кадастру, на 01.01.2020.
[2] За даними Головного управління статистики у Миколаївській області, відповідно до чинного Кодифікатора адміністративно –територіальних одиниць та територіальних громад, затвердженого наказом Міністерства розвитку громад та територій від 26.11.2020 № 290 (зі змінами), станом на 01.01.2025.
[3] За даними Головного управління статистики у Миколаївській області, лист від 05.05.2026 № 08-26/1275-26

2. Чисельність населення

Таблиця 1 - Чисельність наявного населення Миколаївської області (за оцінкою)[1] по територіальних громадах станом на 1 січня 2022 року

Назва одиниці адміністративно-територіального устрою	Чисельність наявного населення, тис. осіб		
	усього	міське	сільське
Миколаївська область	**1091,821**	**750,698**	**341,123**
Міські територіальні громади			
Миколаївська міська ТГ	470,011	470,011	–
Баштанська міська ТГ	21,612	12,180	9,432
Новобузька міська ТГ	18,078	14,782	3,296
Снігурівська міська ТГ	22,729	12,045	10,684
Вознесенська міська ТГ	34,789	33,442	1,347
Южноукраїнська міська ТГ	41,625	40,714	0,911
Новоодеська міська ТГ	17,209	11,510	5,699
Очаківська міська ТГ	14,346	13,663	0,683
Первомайська міська ТГ	69,256	64,576	4,680

Усього	**709,655**	**672,923**	**36,732**
Сільські територіальні громади			
Вільнозапорізька сільська ТГ	5,420	–	5,420
Володимирівська сільська ТГ	3,292	–	3,292
Горохівська сільська ТГ	7,134	–	7,134
Інгульська сільська ТГ	8,275	–	8,275
Привільненська сільська ТГ	5,568	–	5,568
Софіївська сільська ТГ	5,541	–	5,541
Широківська сільська ТГ	3,363	–	3,363
Бузька сільська ТГ	5,218	–	5,218
Дорошівська сільська ТГ	5,349	–	5,349
Мостівська сільська ТГ	4,367	–	4,367
Новомар'ївська сільська ТГ	4,863	–	4,863
Прибужанівська сільська ТГ	7,551	–	7,551
Прибузька сільська ТГ	4,931	–	4,931
Веснянська сільська ТГ	8,584	–	8,584
Галицинівська сільська ТГ	7,385	–	7,385
Коблівська сільська ТГ	7,670	–	7,670
Костянтинівська сільська ТГ	9,522	–	9,522
Куцурубська сільська ТГ	7,458	–	7,458
Мішково-Погорілівська сільська ТГ	7,063	–	7,063
Нечаянська сільська ТГ	4,176	–	4,176
Радсадівська сільська ТГ	4,060	–	4,060
Степівська сільська ТГ	8,756	–	8,756
Сухоєланецька сільська ТГ	4,743	–	4,743
Чорноморська сільська ТГ	5,214	–	5,214
Шевченківська сільська ТГ	14,184	–	14,184
Благодатненська сільська ТГ	5,580	–	5,580
Кам'яномостівська сільська ТГ	7,199	–	7,199
Мигіївська сільська ТГ	8,087	–	8,087
Синюхинобрідська сільська ТГ	5,646	–	5,646
Усього	**186,199**	**–**	**186,199**
Селищні територіальні громади			
Березнегуватська селищна ТГ	18,734	7,259	11,475
Казанківська селищна ТГ	14,488	6,523	7,965

Братська селищна ТГ	11,761	4,953	6,808
Веселинівська селищна ТГ	17,414	7,555	9,859
Доманівська селищна ТГ	14,398	5,728	8,670
Єланецька селищна ТГ	14,379	4,636	9,743
Олександрівська селищна ТГ	8,897	5,040	3,857
Березанська селищна ТГ	13,492	4,000	9,492
Воскресенська селищна ТГ	14,792	4,659	10,133
Ольшанська селищна ТГ	8,942	3,582	5,360
Первомайська селищна ТГ	9,225	2,638	6,587
Арбузинська селищна ТГ	10,046	5,954	4,092
Врадіївська селищна ТГ	16,309	7,986	8,323
Кривоозерська селищна ТГ	23,090	7,262	15,828
Усього	**195,967**	**77,775**	**118,192**

[1] Відповідно до листа головного управління статистики у Миколаївській області від 05.05.2026 № 08-26/1275-26 інформація щодо чисельності населення за 2022 - 2025 роки не надається, оскільки на період дії воєнного стану або стану війни в Україні, а також протягом трьох місяців після його завершення, органами державної статистики призупинено розрахунки чисельності населення

3. Фізико-географічна характеристика

Миколаївська область розташована на півдні України в басейні нижньої течії ріки Південний Буг. На заході межує з Одеською, на півночі з Кіровоградською, на сході та північному сході з Дніпропетровською та на південному сході з Херсонською областями. На півдні омивається водами Чорного моря. Площа – 24,6 тис.км². Центр області – місто Миколаїв.

Глибоко в суходіл вдаються Дніпровсько-Бузький, Березанський та Тилігульський лимани. До території області належать острів Березань і Кінбурнська коса. Поверхня області являє собою рівнину, нахилену в південному напрямі. Більша частина області знаходить у межах Причорноморської низовини. На півночі простягаються Подільська височина (правобережжя Південного Бугу) та Придніпровська височина (лівобережжя Південного Бугу).

За особливістю природних умов територія області належить до степової зони. Клімат помірно-континентальний з м'якою малосніжною зимою і жарким посушливим літом. Пересічна температура січня – -4,5°С, липня – +22,2°С. Річна кількість опадів коливається від 330 мм на півдні до 450 мм на півночі області. Висота снігового покрову 9-11 см. Природні та кліматичні умови області сприятливі для інтенсивного високоефективного розвитку сільського господарства.

На території області налічується 142 річки (довжиною більше 10 км) загальною довжиною 3619,84 км, з яких одна велика річка Південний Буг та

шість середніх річок: Кодима (59,0 км), Синюха (24,0 км), Чорний Ташлик (41,0 км), Чичиклея (86,0 км), Інгул (179,0 км), Інгулець (96,0 км).

В межах області споруджено багато ставків та водосховищ. Річки і ставки використовуються в основному для зрошування сільськогосподарських рослин та рибництва.

4. Атмосферне повітря

В області відсутні підприємства хімічної та вугільної промисловості, тому вона не входить до переліку регіонів з високим забрудненням атмосфери. Рівень техногенного навантаження на навколишнє природне середовище Миколаївської області нижчий, ніж в середньому по Україні.

2025 року в атмосферне повітря області зі стаціонарних джерел забруднення до атмосфери надійшло 5,467 тис. тонн забруднюючих речовин, що на 1,6 % (12,4 тонн) більше, ніж 2024 року. Основними забруднювачами атмосферного повітря Миколаївської області є підприємства переробної промисловості та постачання газу, а саме: ТОВ «Миколаївський глиноземний завод», «ПІВДЕНЬ-ЦЕМЕНТ» філія ПрАТ «ВІПЦЕМ», ТОВ «ОПЕРАТОР ГАЗОТРАНСПОРТНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ», викиди від яких 2025 року склали 1,957 тис. тонн забруднюючих речовин, що на 4,3% менше ніж 2024 року, що пов’язано із зменшенням викидів забруднюючих речовин внаслідок зменшення обсягів виробництва філією «ПІВДЕНЬ-ЦЕМЕНТ» ПрАТ «ВІПЦЕМ».

Таблиця 2 - Динаміка обсягів викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря за період 2023-2025 роки

Показники	2023 рік	2024 рік	2025 рік
1	2	3	4
Загальна кількість (одиниць) дозволів на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря, виданих у поточному році суб’єкту господарювання, об’єкт якого належить до:	119	54	52
другої групи	9	5	15
третьої групи	110	49	37
Викиди забруднюючих речовин та парникових газів від стаціонарних джерел, тис. т	5,593	5,455	5,467
Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел у розрахунку на км², т	0,227	**	**
Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел у розрахунку на одну особу, кг	*	*	*

* Відповідно до відомостей головного управління статистики у Миколаївській області інформація щодо викидів забруднюючих речовин від стаціонарних джерел Миколаївської області у розрахунку на одну особу за 2023, 2024, 2025 роки не надається, оскільки на період дії воєнного стану або стану війни в Україні, а також протягом трьох місяців після його завершення, органами державної статистики призупинено розрахунки чисельності населення;

** Відповідно до відомостей головного управління статистики у Миколаївській області інформація щодо викидів забруднюючих речовин від стаціонарних джерел Миколаївської області у розрахунку на одиницю площі за 2024, 2025 роки не надається, оскільки на період дії воєнного стану або стану війни в Україні органами державної статистики призупинено розрахунки викидів забруднюючих речовин і парникових газів на одиницю площі території

Таблиця 3 - Рівні забруднюючих речовин в атмосферному повітрі в зоні та агломерації (агломераціях) за 2025 рік

Назва забруднюючої речовини	Номер пункту спостережень	Річне середнє значення забруднюючої речовини мг/м^3	Зафіксовані перевищення граничних рівнів або цільових показників забруднюючих речовин у відсотках в загалом за рік (ГДК м.р.)	Зафіксовані перевищення інформаційного або порогів небезпеки забруднюючих речовин (ВЗ та ЕВЗ) *
1	2	3	4	5
Пил	м. Миколаїв	0,08	0	Відсутні
Діоксид сірки		0,006	0	Відсутні
Оксид вуглецю		1	0	Відсутні
Діоксид азоту		0,04	0	Відсутні
Оксид азоту		0,02	0	Відсутні
Фтористий водень		0,002	0	Відсутні
Формальдегід		0,009	0	Відсутні
Важкі метали, мкг/м^3				
Залізо	м. Миколаїв	1,010	0	Відсутні
Марганець		0,025	0	Відсутні
Мідь		0,037	0	Відсутні
Нікель		0,026	0	Відсутні
Свинець		0,018	0	Відсутні
Хром		0,014	0	Відсутні
Цинк		0,033	0	Відсутні
Кадмій		0,002	0	Відсутні

* Екстремально високе (ЕВЗ) та високе забруднення (ВЗ) в атмосферному повітрі

Таблиця 4 - Основні забруднювачі атмосферного повітря за 2025 рік

№ з/п	Назва об'єкта	Назва забруднюючої речовини	Частка викидів забруднюючої речовини			Частка оснащення джерел викидів установками очистки газу, %*	Ефективність роботи ГОУ, %	Зменшення обсягів викидів за рахунок впровадження природоохоронних заходів, т/рік *	
			усього викидів, т/рік	до загального обсягу викидів об'єкту, %	до загального обсягу викидів (населеного пункту) , %			очікуване	Фактичне
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	«ПІВДЕНЬ-ЦЕМЕНТ» філія ПрАТ «ВІПЦЕМ»	Речовини у вигляді суспендованих твердих частинок	174,695	25,1	22,3	-	66-99	-	-
		Сполуки азоту	461,415	66,2	58,8				
		Оксид вуглецю	28,996	4,2	3,7				
2	ТОВ «МГЗ»	Речовини у вигляді суспендованих твердих частинок	939,99	99,9	99,8	-	**	-	-
3	ТОВ «ОПЕРАТОР ГАЗОТРАНС-ПОРТНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ»	Метан	323,7	99,0	5,6	-	-	-	-

* Графи 9 та 10 заповнюються тільки за виконаними заходами;

** Графа 8 не заповнюється у зв'язку із тим, що підприємство не здійснює виробничу діяльність з 01 березня 2022 року

Таблиця 5 - Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря за видами економічної діяльності

№ з/п	Види економічної діяльності	Обсяги викидів за регіоном	
		тис. т	відсотків до загального підсумку
1	2	3	4
Усього		5,467	100,0
1	За видами економічної діяльності, у тому числі:		
1.1	Переробна помисловість	2,862	52,3
1.2.	Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	0,442	8,1
1.3.	Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність	0,599	11,0
1.4.	Сільське, лісове та рибне господарство	1,014	18,5

Таблиця 6 - Виконання заходів щодо скорочення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря відповідно до дозволів на викиди за 2025 рік*

№ з/п	Назва об'єкта та фактична адреса промислового майданчика	Код виробничого та технологічного процесу, технологічного устаткування (установки)	Найменування заходу	Строк виконання заходу	Номер джерела викиду на карті-схемі	Зменшення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря після впровадження заходу, т/рік
1	2	3	4	5	6	7
-	-	-	-	-	-	-

* Суб'єктами господарювання не надано інформацію щодо виконання заходів 2025 року щодо скорочення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря, відповідно до дозволів на викиди

5. Водні ресурси

Миколаївська область територіально належить до басейнів р. Південний Буг (59,5%), р. Дніпро (23,5%) і річок Причорномор'я (17%).

Загальна площа зайнята поверхневими водними об'єктами становить 150,5 тис. га, що становить 6,1 % від території області.

Підземні води залягають у відкладення різного віку, генезису і літологічного складу – від тріщинуватої зони кристалічного фундаменту до сучасних (голоценових) та плейстоценових.

Прогнозні ресурси (запаси) підземних вод основних водоносних горизонтів у межах Миколаївської області визначено і апробовано у кількості 441,6 тис.м^3/добу, у тому числі:

з мінералізацією до 1,5 г/дм^3 – 349,87 тис.м^3/добу (79,23%);

з мінералізацією від 1,5 г/дм^3 до 3,0 г/дм^3 – 91,73 тис.м^3/добу (20,77%).

За обсягами розвіданих запасів підземних вод питної якості Миколаївська область є найменш забезпеченою в Україні. В середньому експлуатаційні запаси підземних вод на одного мешканця становлять 0,09 м^3/добу (у порівнянні: Одещина 0,135 м^3/добу або в 1,5 рази більше, Херсонщина - 3,1 м^3/добу або в 34 рази більше).

Взагалі місцеві водні ресурси області достатньо обмежені та залежать, головним чином, від стоку з інших регіонів.

За питомими показниками водних ресурсів (на одного мешканця) область займає одне з останніх місць серед областей України. Середньорічний показник забезпечення місцевим стоком на 1 мешканця Миколаївської області становить 0,44 тис. м^3/рік, що у порівнянні з цим показником по Україні менше у 2,38 рази.

Галузі економіки в області, які найбільше споживають воду - це промисловість та енергетика. На їх потреби йде біля 50 % від загального об'єму використаних вод. На другому та третьому місцях - сільське господарство (зрошення) і комунальне господарство відповідно.

Скид забруднених стічних вод в області здійснюється переважно через неефективну роботу комунальних очисних споруд каналізації. Частка згаданого обсягу скидів до загального об'єму скидів зворотних вод до поверхневих водойм області складає 31,19 %.

Таблиця 7- Дозвільна діяльність у сфері водокористування

Дозволи на спеціальне водокористування	За роками		
	2023 рік	2024 рік	2025 рік
Видано	224	195	189
Анульовано/відкликано	-	57*	-

* 2024 року до Держводагентства надійшов лист Головного управління ДПС у Миколаївській області від 02.05.2024 № 4743/5/14-29- 04-01-05, в якому зазначено, що у зв'язку з виконанням функцій, передбачених пунктом 19^1.1 статті 19 та на підставі пункту 258.2.5 пункту 258.2 статті 258 Податкового кодексу України від 02.12.2010 року № 2755-VI (зі змінами та доповненнями) надає інформацію про припинення державної реєстрації юридичних осіб, які мають діючі (з урахуванням припису пункту 5 пункту 1 постанови Кабінету Міністрів України від 18.03.2022 № 314 «Деякі питання забезпечення провадження господарської діяльності в умовах воєнного стану») дозволи на спеціальне водокористування по Миколаївській області, для розгляду питання щодо анулювання дозволів у встановленому чинним законодавством порядку на підставі статті 55 Водного кодексу України у зв'язку з припиненням (злиттям, приєднанням, поділом, перетворенням, ліквідацією) юридичних осіб згідно наданого переліку. Таким чином анульовано/відкликано дозволи на спеціальне водокористування для 27 суб'єктів господарювання.

Назва суб'єкта господарювання	Підстави для анулювання дозволу на спецводокористування
Миролюбівська сільська рада ЄДРПОУ 02125906	Лист Головного управління ДПС у Миколаївській області від 02.05.2024 № 4743/5/14-29-04-01-05
Кубряцька сільська рада ЄДРПОУ 04376067	Лист Головного управління ДПС у Миколаївській області від 02.05.2024 № 4743/5/14-29-04-01-05
Лукашівська сільська рада ЄДРПОУ 04376920	Лист Головного управління ДПС у Миколаївській області від 02.05.2024 № 4743/5/14-29-04-01-05
Болеславчицька сільська рада ЄДРПОУ 04377196	Лист Головного управління ДПС у Миколаївській області від 02.05.2024 № 4743/5/14-29-04-01-05
Новокостянтинівська сільська рада ЄДРПОУ 04375955	Лист Головного управління ДПС у Миколаївській області від 02.05.2024 № 4743/5/14-29-04-01-05
Філія «Варварівська дорожня експлуатаційна дільниця» «Дочірнього підприємства Миколаївський облавтодор» Відкритого акціонерного товариства «Державна акціонерна компанія «Автомобільні дороги України» ЄДРПОУ 26174186	Лист Головного управління ДПС у Миколаївській області від 02.05.2024 № 4743/5/14-29-04-01-05
Новомиколаївська сільська рада ЄДРПОУ 04375688	Лист Головного управління ДПС у Миколаївській області від 02.05.2024

Назва суб’єкта господарювання	Підстави для анулювання дозволу на спецводокористування
	№ 4743/5/14-29-04-01-05
Володимирівська загальноосвітня школа-інтернат І-ІІ ступенів Казанківського району Миколаївської обласної ради ЄДРПОУ 04590040	Лист Головного управління ДПС у Миколаївській області від 02.05.2024 № 4743/5/14-29-04-01-05
Розанівська сільська рада ЄДРПОУ 04376794	Лист Головного управління ДПС у Миколаївській області від 02.05.2024 № 4743/5/14-29-04-01-05
Новошмідтівська сільська рада ЄДРПОУ 02126001	Лист Головного управління ДПС у Миколаївській області від 02.05.2024 № 4743/5/14-29-04-01-05
Дільнична сільська рада ЄДРПОУ 03368734	Лист Головного управління ДПС у Миколаївській області від 02.05.2024 № 4743/5/14-29-04-01-05
Димівська сільська рада ЄДРПОУ 04376860	Лист Головного управління ДПС у Миколаївській області від 02.05.2024 № 4743/5/14-29-04-01-05
Миколаївське міжрайонне управління водного господарства ЄДРПОУ 01034136	Лист Головного управління ДПС у Миколаївській області від 02.05.2024 № 4743/5/14-29-04-01-05
Степківська сільська рада ЄДРПОУ 04376972	Лист Головного управління ДПС у Миколаївській області від 02.05.2024 № 4743/5/14-29-04-01-05
Кам’янська сільська рада ЄДРПОУ 04376765	Лист Головного управління ДПС у Миколаївській області від 02.05.2024 № 4743/5/14-29-04-01-05
Новополтавська сільська рада ЄДРПОУ 04376722	Лист Головного управління ДПС у Миколаївській області від 02.05.2024 № 4743/5/14-29-04-01-05
Петропавлівська сільська рада Братського району Миколаївської області ЄДРПОУ 03368462	Лист Головного управління ДПС у Миколаївській області від 02.05.2024 № 4743/5/14-29-04-01-05
Довгопристанська сільська рада Первомайського району Миколаївської області ЄДРПОУ 04377210	Лист Головного управління ДПС у Миколаївській області від 02.05.2024 № 4743/5/14-29-04-01-05
Грушівська сільська рада ЄДРПОУ 04377204	Лист Головного управління ДПС у Миколаївській області від 02.05.2024 № 4743/5/14-29-04-01-05
Ганнівська сільська рада ЄДРПОУ 04375932	Лист Головного управління ДПС у Миколаївській області від 02.05.2024 № 4743/5/14-29-04-01-05
Григорівська сільська рада Братського району Миколаївської області ЄДРПОУ 04375949	Лист Головного управління ДПС у Миколаївській області від 02.05.2024 № 4743/5/14-29-04-01-05
Шевченківська сільська рада ЄДРПОУ 04376038	Лист Головного управління ДПС у Миколаївській області від 02.05.2024 № 4743/5/14-29-04-01-05
Софіївська сільська рада	Лист Головного управління ДПС у

Назва суб’єкта господарювання	Підстави для анулювання дозволу на спецводокористування
ЄДРПОУ 04376966	Миколаївській області від 02.05.2024 № 4743/5/14-29-04-01-05
Возсіятська сільська рада ЄДРПОУ 04375106	Лист Головного управління ДПС у Миколаївській області від 02.05.2024 № 4743/5/14-29-04-01-05
Улянівська сільська рада Братського району Миколаївської області ЄДРПОУ 02125912	Лист Головного управління ДПС у Миколаївській області від 02.05.2024 № 4743/5/14-29-04-01-05
Новоолександрівська сільська рада Братського району Миколаївської області ЄДРПОУ 04376015	Лист Головного управління ДПС у Миколаївській області від 02.05.2024 № 4743/5/14-29-04-01-05
Чаусівська сільська рада ЄДРПОУ 04376995	Лист Головного управління ДПС у Миколаївській області від 02.05.2024 № 4743/5/14-29-04-01-05

Таблиця 8 - Водні об’єкти регіону станом на 01.01.2026

Водні об’єкти	Кількість одиниць	Примітка
Усього	2846*	635 річок та струмків, 43 водосховища, 1179 ставків, 975 озер, 7 лиманів, 7 інших водойм (пожежні водойми тощо).
з них передано в оренду, зокрема:	269	
водосховищ (крім водосховищ комплексного призначення)	14	
ставків	255	
озер	-	
замкнених природних водойм	-	

*Кількість водних об’єктів за даними Державного водного кадастру

Таблиця 9 - Динаміка водокористування за період 2023-2025 роки

Показники	Одиниця виміру	2023 рік	2024 рік	2025рік
1	2	3	4	5
Забрано води з природних джерел, усього	млн $м^3$	195,049	190,614	235,738
у тому числі: поверхневої	млн $м^3$	179,448	172,059	221,074
підземної	млн $м^3$	10,112	10,402	9,382
морської (лиманської)	млн $м^3$	5,489	8,153	5,282

Показники	Одиниця виміру	2023 рік	2024 рік	2025рік
1	2	3	4	5
Використано свіжої води, усього	млн м^3	123,942*	147,511*	150,275*
у тому числі на потреби: питні і санітарно-гігієнічні	млн м^3	18,348	18,770	18,622
виробничі	млн м^3	67,998	74,462	73,553
зрошення	млн м^3	36,834	53,655	57,407
Втрачено води при транспортуванні	млн м^3	86,214**	59,702	92,256**
	% до забраної води	44,2%	31,3%	39,1%
Скинуто зворотних вод, усього	млн м^3	53,420	59,342	57,231
Скинуто зворотних вод у поверхневі водні об'єкти,				
усього	млн м^3	49,459	56,053	54,470
з них: нормативно очищених, усього	млн м^3	0,956	0,364	1,089
у тому числі: на спорудах біологічного очищення	млн м^3	0,616	0,015	0,460
на спорудах фізико-хімічного очищення	млн м^3	0,005	0,003	0,004
на спорудах механічного очищення	млн м^3	0,336	0,346	0,625
нормативно чистих без очистки	млн м^3	33,860	38,958	35,303
забруднених, усього	млн м^3	14,644	16,732	18,079
у тому числі: недостатньо очищених	млн м^3	12,924	14,968	14,993
без очищення	млн м^3	1,720	1,764	3,086

* В тому числі враховано використання води на інші потреби (риборозведення, комплексне обслуговування територій та об'єктів, інше), які склали: 2023 року – 0,762 млн м3. Крім того в об'ємі використання води за 2023 рік враховано використання води з р. Дніпро, забраної МКП «МИКОЛАЇВВОДОКАНАЛ» в межах Херсонської області; 2024 року та 2025 року використання води на інші потреби (риборозведення, комплексне обслуговування територій та об'єктів, інше) відповідно склало 0,624 млн м3 та 0,693 млн м3

** Дані наведено з урахуванням обсягів водозабору для проведення промивання русла р. Інгулець (захід -«антіріка»)

Таблиця 10 - Використання води за видами економічної діяльності за період 2023-2025 роки

Види економічної діяльності	2023 рік		2024 рік		2025рік	
	Усього, млн м^3	% економії свіжої води за рахунок оборотної	усього, млн м^3	% економії свіжої води за рахунок оборотної	усього, млн м^3	% економії свіжої води за рахунок оборотної
1	2	3	4	5	6	7
Усього за регіоном	123,942	98,90	147,511	95,932	150,275	99,96
За видами економічної діяльності						
у тому числі:						
промисловість	62,544	98,25	67,799	96,388	66,306	99,98
сільське господарство	37,022	-	53,918	-*	57,836	-*
житлово - комунальне господарство	22,189	0,5	23,809	-*	24,301	-*

*Оборотне водокористування не застосовується, тільки послідовне

Таблиця 11 - Скидання зворотних вод та забруднюючих речовин основними водокористувачами - забруднювачами поверхневих водних об’єктів

Найменування водокористувача-забруднювача	Наявність, потужність (м^3/добу), ефективність використання (використання потужності) очисних споруд	2023 рік			2024 рік			2025 рік		
		об’єм скидання зворотних вод, тис.м^3	у тому числі об’єм скидання забруднених зворотних вод, тис.м^3	кількість забруднюючих речовин, що скидаються разом із зворотними водами, т	об’єм скидання зворотних вод, тис.м^3	у тому числі об’єм скидання забруднених зворотних вод, тис.м^3	кількість забруднюючих речовин, що скидаються разом із зворотними водами, т	об’єм скидання зворотних вод, тис.м^3	у тому числі об’єм скидання забруднених зворотних вод, тис.м^3	кількість забруднюючих речовин, що скидаються разом із зворотними водами, т
Бузький лиман										
МКП «Миколаїв-водоканал»	68493,151/ 43673,973*	14006,0	14006,0	44482,971	14648,0	14648,0	51032,97	15941,0	15941,0	48488,002

м. Миколаїв/ скид до р. Втовка та Бузького лиману										
ПрАТ «Миколаївська ТЕЦ», м. Миколаїв, скид до Бузького лиману	очистка не здійсню-ється	***	-	-	***	-	-	495,0	40,0	79,206
р. Південний Буг										
КП «Ольшан-ське» смт Ольшанське Миколаївський район	очисні споруди у аварійному стані, дані щодо потужнос-ті відсутні	101,0	101,0	445,64	98,0	98,0	420,618	90,0	90,0	434,230
КП «Центральне водовідведення Новоодеської міської ради»/раніше КП «Прибузьке» м. Нова Одеса Миколаївський район	200,0 /21,917*	30,0	30,0	8,346	26,0	26,0	9,316	8,0	8,0	1,608
ПрАТ «Мики-тівський гранітний кар'єр» смт Олександрівка Вознесенський район	відсутні, скид кар'єрних та дощових вод після відстоюва ння	92,0	92,0	49,830	Скид не здійснювався			Скид не здійснювався		
ТОВ «БОС» м. Вознесенськ	84931,506/ 1490,411*	-	-	-	573,0	573,0	875,291	544,0	544,0	864,248
КП «Первомайськ е управління водопровідно – каналізацій-ного господарства»	30000/ 5358,904*	130,0 ****	73,0 ****	48,51 ****	1833,0	1101,0	692,94	1956,0	1224,0	753,908

м. Первомайськ /скид забруднених стоків до р. Південний Буг										
ПрАТ «ВІПЦЕМ» філія «Південь-Цемент», Миколаївський район	очистка не здійсню-ється, відведення кар'єрних та дощових вод	***	-	-	***	-	-	5,0	5,0	3,46
р. Інгул (басейн р. Південний Буг)										
КП «Міськводока-нал» Баштанської міської ради м. Баштанка Баштанський район	Біололгіч-ні очисні споруди складаютьс я з 4-х відстійникі в площею 2000 м^2 і каскаду з 2-х біоінженер них споруд площею 1,6 га, 112,328*	182,0	182,0	389,348	181,0	100,0	133,957	0,048**	0,048**	42,638**
р. Арбузинка (басейн р. Південний Буг)										
ТОВ «Вознесенська торгово – промислова компанія» с. Трикрати Вознесенський район	відсутні, скид кар'єрних та дощових вод після відстоювання	11,0	11,0	33,415	7,0	7,0	32,515	Скид не здійснювався		
р. Вісунь (басейн Нижнього Дніпра)										
ДП «Підприємство Державної кримінально – виконавчої служби України № 93»	відсутні, скид кар'єрних та дощових вод після відстоювання	2,0	2,0	12,5	2,0	2,0	8,7	1,0	1,0	5,6

с. Новоданилівка Баштанський район										
Чорне море										
КП Очаківської міської ради «Очаків-Сервіс» м. Очаків Миколаївський район/ скид до Чорного моря	849,315/ 402,739*	147,0	147,0	83,525	148,0	148,0	59,889	147,0	147,0	57,375

* Фактичне навантаження очисних споруд станом на 01.01.2026, м^3/добу;

** 2025 року КП «Міськводоканал» Баштанської міської ради скид каналізаційних стічних вод після очистки до поверхневої водойми р. Інгулець не здійснювало, відповідно до звіту 2-ТП (водгосп), протягом звітного періоду скинуто лише промивні води з очисних споруд водопроводу;

*** Протягом 2023-2024 років суб'єктом господарювання не здійснювався скид забруднених стічних вод

**** Дані за один місяць – грудень 2023р.

Таблиця 12 - Скидання забруднюючих речовин із зворотними водами у поверхневі водні об'єкти

Забруднююча речовина, що скидається із зворотними водами	2023 рік	2024рік	2025 рік
	обсяг забруднюючих речовин, тис. т	обсяг забруднюючих речовин, тис. т	обсяг забруднюючих речовин, тис. т
1	2	3	4
БСК5	0,274	0,238	0,240
ХСК	1,267	1,440	1,483
завислі речовини	0,772	0,596	0,433
N (сума мінеральних форм)	0,177	0,158	0,258
фосфати	0,140	0,162	0,225
сухий залишок	30,203	35,362	32,343
нафтопродукти	0,013	0,007	0,007

Таблиця 13 - Середньорічні концентрації забруднюючих речовин у контрольних створах водних об’єктів регіону за даними водокористувачів, які скидають зворотні води у поверхневі водні об’єкти (мг/л)

Місце спостереження за якістю води	Забруднююча речовина, мг/л													
	завислі речовини	БСК5	сульфати	хлориди	азот амонійний	нітрити	нітрати	нафтопро-дукти	ХСК	фосфати	залізо	цинк	мідь	марганець
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
ПрАТ «МИКОЛАЇВСЬКА ТЕЦ» Скид до Бузького лиману-2 випуски разом, м. Миколаїв	80,908	1,863	479,452	2717,5	0,569	0,053	0,501	0,01	34,558	0,119	0,238	0	0	0
КП ВОДОПРОВІДНІ МЕРЕЖІ Новобузької міської ради Скид до р. Інгул	-	-	547,75	200,75	0,021	0,051	4,255	-	-	0,011	0,049	-	-	-
МКП «МИКОЛАЇВВО-ДОКАНАЛ», м. Миколаїв скид до Бузького лиману	24,4	16,17	297,0	615,5	1,73	0,95	42,5	0,5	94,4	16,58	0,55	0,05	0,03	-
МКП «МИКОЛАЇВВО-ДОКАНАЛ», м. Миколаїв скид до р. Вітовка	18,5	2,24	310,0	457,0	0,318	0,024	3,63	0,147	57,4	0,197	0,32	0,09	0,03	-
КП ПУВКГ, м. Первомайськ, скид до р. Південний Буг	58,0	9,4	202,0	126,5	0,106	0,051	3,11	0,01	23,3	2,09	0,095	-	-	-
ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ВІП-ТРЕЙДЕР», Первомайський район, скид за межами с. Довга Пристань до р. Південний Буг	16,9	9,5	84,0	173,5	0,67	0,043	29,2	4,3	48,5	1,32	-	-	-	-

КП «МІСЬКВОДОКАНАЛ» БАШТАНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ», Баштанський район, скид в межах населеного пункту с. Одрадне до річки Інгул	42,2	3,81	631,8	203,55	0,14	0,015	1,37	0,004	36,87	0,72	0,02	-	-	-
ТОВ «Суднобудівно-суднoремонтний завод «НІБУЛОН», м. Миколаїв скид до Бузького лиману	21,5	4,615	20,113	34,20	0,610	0,079	3,453	0,155	19,728	0,443	1,308	-	-	0,061
ТОВ «ЗЕРНОВИЙ ТЕРМІНАЛ НІКА-ТЕРА», м. Миколаїв, скид до Бузького лиману	4,707	2,525	69,55	123,925	0,065	0,013	1,503	0,025	8,603	0,047	-	-	-	-
ТОВ «КОМПАНІЯ «ЄВРОВНЄШТОРГ», м. Миколаїв, скид до Бузького лиману	16,575	31,5	54,025	34,70	1,518	0,493	2,53	0,061	115,313	1,457	-	-	-	-
ПрАТ «АБІНБЕВ ЕФЕС Україна», Миколаївське відділення ПРАТ «АБІНБЕВ ЕФЕС Україна», м. Миколаїв, скид до р. Вітовка	9,242	2,492	18,050	27,429	0,100	0,052	0,5	0,032	9,711	0,054	0,049	-	-	-
ДП НВКГ «Зоря» - «Машпроект», Бузький лиман, м. Миколаїв	48,4	2,42	495,7	3386,66	0,237	0,066	1,04	0,072	38,8	0,27	0,39	-	-	-
КП «ОЛЬШАНСЬКЕ», Миколаївський район, сикд за межами с-ща Ольшанське до р. Південний Буг	129,2	20,90	473,6	879,16	233,61	3,720	29,82	0,182	75,47	25,70	2,125	-	-	-
ТОВ «БІОЛОГІЧНІ ОЧИСНІ СПОРУДИ», Вознесенський район, скид біля с. Ракове до р. Південний Буг	14,24	9,42	611,96	808,56	1,60	0,47	59,74	0,047	78,55	4,93	0,20	-	-	-

КП «ЦЕНТРАЛЬНЕ ВОДОВІДВЕДЕННЯ» Новоодеської Міської ради, Миколаївський район, скид за межами м. Нова Одеса до р. Південний Буг	19,6	3,08	96,0	78,0	0,019	0,035	1,02	0	24,0	0,7	0,379	-	-	-
ТОВ «МЕТРО КЕШ ЕНД КЕРІ Україна», Філія ТОВ «Метро Кеш енд Кері Україна», м. Миколаїв, скид до р. Південний Буг	11,5	1,735	16,165	15,595	0,27	0,038	1,743	0,024	13,0	0,146	0,05	-	-	-
КП Очаківської міської ради «ОЧАКІВ-СЕРВІС», Миколаївський район, скид біля с. Чорноморка до вод Чорного моря	11,5	3,458	63,382	237,1	0,427	0,072	19,972	-	59,9	1,845	0,05	-	-	-
ТОВ «БАНДУРСЬКИЙ ОЛІЙНОЕКСТРАКЦІЙ-НИЙ ЗАВОД», Первомайський район, скид в межах с. Бандурка до р. Чорний Ташлик	8,25	3,725	450,5	216,075	0,265	0,03	9,203	-	20,0	1,37	0,155	-	-	-
АТ «НАЦІОНАЛЬНА АТОМНА ЕНЕРГОГЕНЕРУЮЧА КОМПАНІЯ «ЕНЕРГОАТОМ», Філія «ВП «Південноукраїнська АЕС» Вознесенський район, скид за межами м. Южноукраїнськ до Олександрівського водосховища	22,22	1,78	402,0	201,0	0,19	0,040	2,86	0,020	41,65	0,12	0,052	-	-	-
АТ «НАЕК «ЕНЕРГОАТОМ», ЦВКГ та ТМ Філії «ВП ПАЕС», Вознесенський район, скид біля с. Панкратове до р. Південний Буг	-	-	62,119	13,357	-	-	-	0,04	-	-	-	-	-	-
АТ «НАЕК «ЕНЕРГОАТОМ», ЦВКГ та ТМ Філії «ВП ПАЕС», Вознесенський район, скид до Ташлицького водосховища	30,88	5,98	213,0	177,0	0,47	0,75	85,1	-	-	7,47	0,13	-	-	-

АТ «НАЕК «ЕНЕРГОАТОМ», Олександрівська ГЕС Філії «ВП «Південноукраїнська АЕС» Вознесенський район, скид до р. Південний Буг	17,23	2,57	93,0	65,0	0,24	0,036	3,21	0,015	40,04	0,42	0,050	-	-	-
АТ «НАЕК «ЕНЕРГОАТОМ», Ташлицька ГАЕС Філії ВП «Південноукраїнська АЕС», Вознесенський район, скид до Олександрівського водосховища, басейн р. Південний Буг	16,42	2,67	93,0	66,0	0,27	0,047	3,43	0,013	40,33	0,46	0,050	-	-	-
КП «Арбузинський ККП», Вознесенський район, скид в межах смт. Арбузинка до р. Арбузинка	5,5	1,412	184,04	51,942	0,087	0,12	2,535	0,022	4,442	0,22	0,05	-	-	-
ДП « Підприємство Державної кримінально - виконавчої служби України № 93», Баштанський район, скид біля с. Новоданилівка до р. Вісунь	58,0	4,38	1681,6	250,0	0,04	0,009	10,45	-	-	0,005	-	-	-	-
ТОВ СП "НІБУЛОН" (Перевантажувальний термінал) 2 випуски разом до вод Бузького лиману, м. Миколаїв	21,355	7,038	363,915	880,764	1,085	0,229	71,626	0,122	45,497	2,008	-	-	-	-
Регіональний офіс водних ресурсів у Миколаївській області (Новобузька дільниця) скид до р. Інгул (Софіївське водосховище) Баштанський район	20,18	3,21	611,94	182,42	0,11	0,023	3,71	-	-	0,57	0,147	-	-	-
(«Південь-Цемент» філія) ПрАТ «ВІПЦЕМ» скид до р. Південний Буг, Миколаївський район	27,45	115,75	182,25	73,45	1,835	0,045	4,525	0,025	284,65	0,235	0,745	-	-	-

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ПЛАСТ» р. Малий Ташлик (басейн р. Південний Буг) Первомайський район	10	3	35,1	37,23	0,23	0,03	0,5	0,01	28	0,11	0,05	-	-	-
ДЕРЖАВНЕ ПІДПРИЄМСТВО "АДМІНІСТРАЦІЯ МОРСЬКИХ ПОРТІВ УКРАЇНИ" (МФ ДП "АМПУ" (адміністрація Миколаївського морського порту)) разом 6 випусків до акваторії Бузького лиману	14,306	2,867	17,85	20,246	0,123	0,033	1,512	0,023	12,173	0,113	0,053	-	-	
ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «КЮТЕРМІНАЛЗ ОЛЬВІЯ»	Аналізи не проводились													
Філія АТ «ДПЗКУ» (Миколаївський портовий елеватор)	Аналізи не проводились													

Таблиця 14 - Результати державного моніторингу вод

Назва водного об’єкта	Кількість державних моніторингових створів спостереження, од.		Відібрано та проаналізовано проб води, од.	Кількість показників, од.	Кількість випадків та назва речовин з перевищенням ГДК, од.
	усього	у тому числі з перевищенням ГДК			
Регіональний офіс водних ресурсів у Миколаївській області					
р. Південний Буг	6	6	проб - 72 визначень - 2664	37	19 - pH, 22 - ХСК, 10 - $БСК_{20}$, 3 – марганець, 1 -магній, , 5- залізо загальне, 6 –жорсткість, 9- кольоровість
р. Інгул	3	3	проб 36 визначень - 1332	37	10 - pH, 27 – ХСК, 5 - $БСК_{20}$, 36 -магній, 23 – натрій, 5 - лужність, 35 - сульфати, 35- натрій, 36 - жорсткість, 6-кольоровість, 3- розчинний кисень

Назва водного об'єкта	Кількість державних моніторингових створів спостереження, од.		Відібрано та проаналізовано проб води, од.	Кількість показників, од.	Кількість випадків та назва речовин з перевищенням ГДК, од.
	усього	у тому числі з перевищенням ГДК			
р. Синюха	1	1	проб -12 визначень - 444	37	4 - pH, 5 – ХСК, 2 -$БСК_{20}$, 2- кольоровість, 1 -магній, 7 - лужність, 1-залізо загальне, 7 – жорсткість
р. Інгулець	1	1	проб – 12 визначень - 444	37	8 - pH, 2- кольоровість, 9 - ХСК, 9 -$БСК_{20}$, 12 -магній, 12– натрій, 12 – жорсткість, 1- кальций,1-калій, 1 - сульфати, 11- хлориди, 4 - залізо загальне
р. Гнилий Єланець	1	-	проб -12 визначень - 48	4	-
р. Висунь	1	-	проб -12 визначень - 48	4	-
р. Громоклея	1	-	проб- 12 визначень - 48	4	-
Бузький лиман	1	-	проб -12 визначень - 48	4	-
Басейн річок Причорномор'я (р. Сосик, р. Березань)	2	-	проб -24 визначень -88	4	-
Березанський лиман	1	-	проб -12 визначень -44	4	-
Миколаївський обласний центр з гідрометеорології					
Бузький лиман	1	1	12	13	3-нітроген нітритний,1-оксиген
Березанський лиман	1	-	12	13	-
гирло річки Південний Буг	6	6	125	19	9- нафтопродукти,64-феноли, 36- нітроген нітритний, 6-оксіген

Назва водного об'єкта	Кількість державних моніторингових створів спостереження, од.		Відібрано та проаналізовано проб води, од.	Кількість показників, од.	Кількість випадків та назва речовин з перевищенням ГДК, од.
	усього	у тому числі з перевищенням ГДК			
ДУ «Миколаївський обласний центр контролю та профілактики хвороб Міністерства охорони здоров'я України»					
Водойми I категорії	7	5	проб - 68	15	40 (сухий залишок,$БСК_{5,}$ хлориди, сульфати, залізо, ХСК, $БСК_{20,}$ натрій)
Водойми II категорії	11	5	проб -132	26	51 (сухий залишок,$БСК_{5,}$ хлориди, сульфати, залізо, ХСК, нітрати, натрій)
Морські води	5	5	проб - 77	10	64 (водневий показник, залізо, аміак, сульфати, нітрати, нітрити, хлориди, $БСК_{20}$)

Таблиця 15 - Зворотні води, що скидаються у моря*

Скидання зворотних вод	
1	2
усього, тис.$м^3$	з них забруднених, %
21281	75,8

* Зворотні води, що відводяться до морських вод (Чорне море, Бузький лиман): обсяг скиду протягом 2025 року склав -16128 тис.м3 (МКП «Миколаївводоканал» 15941,0 тис.$м^3$, КП ОЧАКІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ «ОЧАКІВ-СЕРВІС»147 тис. $м^3$, ПрАТ «МИКОЛАЇВСЬКА ТЕЦ» 40 тис.$м^3$)

Таблиця 16 - Основні водоносні горизонти

Геологічний індекс водовмісних порід	Кількість прогнозних запасів, тис. $м^3$/добу	Кількість експлуатаційних запасів, тис. $м^3$/добу
1	2	3
aP_{I-II}	62,2	59,3
N	242,8	26,113
P (палеогенова система)	61,2	6,2
K	31,8	6,4
AR-PR	43,6	4,869
Разом	441,6	102,882

6. Земельні ресурси

Миколаївщина є регіоном інтенсивного землеробства. Земельний фонд Миколаївської області становить близько 2458,50 тис. га, з яких більша частина – це землі сільськогосподарського призначення (близько 1994,70 тис. га), що робить регіон центром інтенсивного землеробства, особливо ріллі (близько 1703,70 тис. га). Значна частка сільськогосподарських угідь, переважно рілля, передана у приватну власність, але точні цифри залежать від періоду звітності, згідно з даними Держгеокадастру у Миколаївській області.

Сільськогосподарське освоєння території Миколаївської області надзвичайно високе (81,10 %), тому всі землі потребують захисту та охорони від негативних процесів, забруднення й погіршення екологічного стану. Розораність сільськогосподарських угідь у розрізі районів Миколаївщини коливається від 60 до 85 %. Усіма категоріями господарств області щороку засівається понад 1,5 млн га земель.

Основними типами ґрунтів Миколаївської області є чорноземи різного генезису, лучні та алювіальні ґрунти, піщані та супіщані покриви. У північних районах переважають звичайні чорноземи з високим вмістом гумусу, у центральних і південних – темно-каштанові та малогумусні чорноземи. У заплавах річок сформовані алювіальні й лучні ґрунти, а локально зустрічаються піщані та супіщані ґрунти з низькою здатністю утримувати вологу й поживні речовини. Серед проблемних ґрунтів області виділяють солонці та солончаки, заболочені та оглеєні ґрунти в пониженнях рельєфу й заплавах, а також піщані та супіщані ґрунти з низькою родючістю та обмеженою водоутримуваністю, що потребують меліорації та агротехнічних заходів.

Вміст органічної речовини (гумусу) є ключовим показником родючості ґрунту. За даними ДУ «Інститут охорони ґрунтів України» середньозважений вміст гумусу в області становить 3,28 %. Близько 47,5 % ґрунтів характеризуються підвищеним вмістом гумусу, середній показник – 29,60 %. Важливим показником є також рухомі фосфати. Найвищі концентрації спостерігаються в Баштанському та Миколаївському районах, де ґрунти активно обробляються під культурні рослини і регулярно удобрюються.

Вирощування сільськогосподарських культур, застосування хімічної меліорації, а також заходи осушення та зрошення негативно впливають на стійкість агроландшафтів, спричиняючи поступову деградацію земель. Деградовані та малопродуктивні ділянки характеризуються порушеною поверхнею, низькою родючістю, ерозією, заболоченістю, засоленістю або хімічним забрудненням. За оперативними даними Головного управління Держгеокадастру, станом на 01.01.2026 площа таких земель у Миколаївській області, що потребують консервації, становила 13934,85 га. Відповідно до рішень уповноважених органів, ці ділянки підлягають тимчасовому вилученню з господарського обігу та відновленню шляхом залуження або залісення з метою покращення їх екологічного стану.

За даними Головного управління Держгеокадастру, станом на 01.01.2026 площа порушених земель у Миколаївській області, що втратили екологічну та господарську цінність внаслідок антропогенного впливу (видобуток корисних копалин, будівництво) або стихійних явищ, становила 3198,36 га, з яких 13,96 га зазнали порушень протягом 2023-2025 років. Відновлення таких земель вимагає проведення комплексних рекультиваційних заходів спрямованих на відновлення родючості ґрунту та повернення земель до продуктивного використання, що включає етапи планування, технологічної обробки та біологічного відновлення, і регулюється положеннями Земельного кодексу України.

Таблиця 17- Структура земельного фонду регіону *

Категорії земель та види земельних угідь	2020 рік		2021-2025 рік	
	усього, тис.га	% до загальної площі території	усього, тис.га	% до загальної площі території
1	2	3	4	5
Категорії земель за основним цільовим призначенням				
Загальна площа території регіону	2458,50	100	2458,50	100
з них:	--	--	--	--
землі сільськогосподарського призначення	--	--	--	--
землі природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення	--	--	--	--
землі оздоровчого призначення	--	--	--	--
землі рекреаційного призначення	--	--	--	--
землі лісогосподарського призначення	--	--	--	--
землі водного фонду	--	--	--	--
Види земельних угідь				
Загальна площа земель	2458,50	100	2458,50	100
з них:				
Сільськогосподарські угіддя, з них:	1994,70	81,10	1994,70	81,10
рілля	1703,70	69,30	1703,70	69,30
перелоги	3,40	0,10	3,40	0,10
сіножаті, пасовища, парники, оранжереї, теплиці	254,20	10,30	254,20	10,30
багаторічні насадження	33,40	1,40	33,40	1,40

Категорії земель та види земельних угідь	2020 рік		2021-2025 рік	
	усього, тис.га	% до загальної площі території	усього, тис.га	% до загальної площі території
1	2	3	4	5
Відкриті землі без рослинного покриву або з незначним рослинним покривом (піски, яри, землі зайняті зсувами, щебнем, галькою, голими скелями)	26,30	1,10	26,30	1,10
Ліси та інші лісовкриті землі, з них:	134,70	5,50	134,70	5,50
земельні лісові ділянки, вкриті лісовою рослинністю	121,30	4,90	121,30	4,90
Забудовані землі	156,10	6,30	156,10	6,30
Відкриті заболочені землі	19,10	0,80	19,10	0,80
Інші землі	1,80	0,10	1,80	0,10
Території покриті поверхневими водами	125,80	5,10	125,80	5,10

* Дані щодо структури земельного фонду Миколаївської області надано Головним управлінням Держгеокадастру у Миколаївській області. Відомості за 2020 рік наведено за оперативною інформацією (лист від 27.04.2026 № 13-14-0.21-2014/2-26), оскільки у 2021 році скасовано ведення державної статистичної звітності з кількісного обліку земель (наказ Міністерства аграрної політики та продовольства України від 25.10.2021 № 300). Формування актуалізованих узагальнених показників у чинному програмному забезпеченні Державного земельного кадастру наразі не забезпечено, тому представлені дані є найбільш достовірними для оцінки стану земельної сфери області.

Таблиця 18 - Рекультивація порушених земель за період 2023-2025 роки*

Рік	Всього порушених земель		Всього відпрацьованих земель		Здійснено рекультивацію, га		Перебувають у стадії рекультивації, га	
	тис. га	% до загальної площі регіону	тис. га	% до загальної площі регіону	тис. га	% до загальної площі регіону	тис. га	% до загальної площі регіону
1	2	3	4	5	6	7	8	9
2023	3,198	0,13	1,257	0,05	0	0	0	0
2024	3,198	0,13	1,257	0,05	0	0	0	0
2025	3,198	0,13	1,257	0,05	0	0	0	0

* Інформація наведена за оперативними даними Головного управління Держгеокадастру у Миколаївській області станом на 01.01.2026 року

Таблиця 19 - Консервація земель за період 2023-2025 роки*

Рік	Види земель, що потребують консервації	Усього земель, що потребують консервації		Проведено консервацію		Перебувають у стані консервації	
		тис. га	% до загальної площі території	тис. га	% до загальної площі території	тис. га	% до загальної площі території
1	2	3	4	5	6	7	8
2023	Деградовані та забруднені	6,132	0,25	0	0	0	0
	Малопродуктивні	7,802	0,31	0	0	0	0
2024	Деградовані та забруднені	6,132	0,25	0	0	0	0
	Малопродуктивні	7,802	0,31	0	0	0	0
2025	Деградовані та забруднені	6,132	0,25	0	0	0	0
	Малопродуктивні	7,802	0,31	0	0	0	0

* Площа деградованих та малопродуктивних земель в області наведена за оперативною інформацією структурних підрозділів Головного управління Держгеокадастру у Миколаївській області станом на 01.01.2026 року. Визначити фактичну площу малопродуктивних та деградованих земель в розрізі державної та приватної власності, непридатність їх для вирощування сільськогосподарських культур та необхідність їх заліснення, на даний час можливо тільки при проведенні землевпорядних робіт з інвентаризації земель та їх ґрунтового обстеження.

Таблиця 20 - Водоохоронні зони та прибережні захисні смуги водних об’єктів *

Водоохоронні зони та прибережні захисні	Загальна площа, га	з них протягом року		
		2023 рік	2024 рік	2025 рік
1	2	4	5	6
Встановлено межі водоохоронних зон водних об’єктів	24600,0472	-	-	-
з них внесено до Державного земельного кадастру	849,4647	-	-	-
Встановлено межі прибережних захисних смуг водних об’єктів	14103,8728	54,4980	89,8841	20,0503
з них внесено до Державного земельного кадастру	179,3220	54,4980	89,8841	20,0503

* Інформація надана Регіональним офісом водних ресурсів у Миколаївській області та Головним управлінням Держгеокадастру у Миколаївській області станом на 01.01.2026 року

Таблиця 21 - Поширеність процесів деградації земель на сільськогосподарських угіддях *

Види деградованих земель	Площа земель, підданих впливу, тис. га	% від загальної площі території
1	2	3
Дефляційно небезпечні землі (с/г угіддя)	--	--
Землі, піддані водній ерозії	--	--
Землі, піддані сумісній дії водної та вітрової ерозії	--	--
Землі із кислими ґрунтами	--	--
Землі із засоленими ґрунтами	--	--
Землі із солонцюватими ґрунтами	--	--
Землі із солонцевими комплексами	--	--
Землі осолоділі	--	--
Землі перезволожені	--	--
Землі заболочені	--	--
Землі кам’янисті	--	--
Забруднені землі, що не використовуються у с/г виробництві	--	--

*Надати інформацію щодо поширення деградаційних процесів не вбачається можливим оскільки фінансування на обстеження ґрунтів, зокрема поширення деградаційних процесів не виділялося.

Таблиця 22 - Будівництво (реконструкція) протиерозійних гідротехнічних споруд за період 2023-2025 роки*

Рік	Необхідно здійснити будівництво (реконструкцію) протиерозійних гідротехнічних споруд			Здійснено будівництво (реконструкцію) протиерозійних гідротехнічних споруд			Об’єкти, що перебувають у стадії будівництва, шт.	Об’єкти незавершеного будівництва, шт.
	кількість, шт.	протяжність, км	площа, га	кількість, шт.	протяжність, км	площа, га		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
2023	1	43,50	21,01	-	-	-	-	-
2024	5	47,80	30,87	1	0,10	0,50	-	-

2025	3	0,3	8,15	-	-	-	-	-

*Інформація наведена за оперативними даними територіальних громад Миколаївської області

Таблиця 23 - Зрошувані землі за період 2023-2025 роки

Зрошувальні землі	2023 рік		2024 рік		2025 рік	
	усього, тис. га	% від загальної площі	усього, тис. га	% від загальної площі	усього, тис. га	% від загальної площі
1	2	3	4	5	6	7
меліоровані землі у зоні відповідальності управління каналів річки Інгулець						
Площа зрошуваних земель, на якій забезпечено належне функціонування інфраструктури зрошувальних систем	116,90	100	116,90	100	116,90	100
у тому числі систем крапельного зрошення	3,00		6,90		7,80	
меліоровані землі у зоні відповідальності регіонального офісу водних ресурсів у Миколаївській області						
Площа зрошуваних земель, на якій забезпечено належне функціонування інфраструктури зрошувальних систем	5,783	18,40	2,625	8,30	1,696	5,40
у тому числі систем крапельного зрошення	4,599	14,60	1,154	3,70	0,685	2,20

Характеристика ґрунтів за вмістом гумусу, азоту, фосфору та калію за результатами агрохімічної паспортизації для земель сільськогосподарського призначення за результатами XI туру (2016-2020 роки) агрохімічної паспортизації земель сільськогосподарського призначення

Таблиця 24 - Характеристика ґрунтів за вмістом гумусу

Площа ґрунтів, %						Середньозважений показник, %
дуже низький < 1,1	низький 1,1–2,0	середній 2,1–3,0	підвищений 3,1–4,0	високий 4,1–5,0	дуже високий > 5,0	
1	2	3	4	5	6	7
0,20	5,70	29,60	47,50	15,90	1,00	3,28

Таблиця 24.1 - Характеристика ґрунтів за вмістом азоту, що легко гідролізується

Площа ґрунтів, %				Середньозважений показник, мг/кг ґрунту (Корнфілд)
дуже низький < 100	низький 101,0–150,0	середній 151,0–200,0	підвищений > 200	
1	2	3	4	5
55,10	42,90	1,70	0,40	99,00

Таблиця 24.2 - Характеристика ґрунтів за вмістом азоту за нітрифікаційною здатністю

Площа ґрунтів, %						Середньозважений показник, мг/кг ґрунту (метод Кравкова)
дуже низький < 5	низький 5–8	середній 9–15	підвищений 16–30	високий 31–60	дуже високий > 60	
1	2	3	4	5	6	7
-	-	-	-	-	-	-

Таблиця 24.3 - Характеристика ґрунтів за вмістом рухомих сполук фосфору

Площа ґрунтів, %						Середньозважений показник, мг/кг ґрунту (Чиріков)
дуже низький < 20	низький 21–50	середній 51–100	підвищений 101–150	високий 151–200	дуже високий > 200	
1	2	3	4	5	6	7
0,10	7,20	38,70	25,30	13,10	15,60	125,00

Таблиця 24.4 - Характеристика ґрунтів за вмістом рухомих сполук калію

Площа ґрунтів, %						Середньозважений показник, мг/кг ґрунту (Чиріков)
дуже низький ≤ 20	низький 21–40	середній 41–80	підвищений 81–120	високий 121–180	дуже високий > 180	
1	2	3	4	5	6	7
0,00	0,00	2,60	7,00	21,60	68,80	221,00

Таблиця 25 - Поширеність небезпечних екзогенних геологічних процесів*

Рік	Підтоплення (глибина)		Карст**/Ерозія			Зсуви					
	площа, тис. км^2	% від площі території регіону	площа поширення порід, здатних до карстування/ерозії, тис. км^2	%	кількість проявів, од.	загальна кількість, од.	площа, км^2	%	кількість активних, од.	площа активних, км^2	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2018	996,7	4	8200	33,30		1153	9,04	0,04	48	-	-
2019	996,7	4	8200	33,30		1153	9,04	0,04	12	0,10	1,10
2020-2025	0-2 м-7897,0	32,1	19220 карст	78,13	157**	1152	9,04	0,04	13	-	-
	0-4 м-17033,0	69,3	8200 ерозія	33,30							

* Інформація надана Причорноморським державним регіональним підприємством державної служби геології та надр України за даними польових моніторингових обстежень ділянок розвитку небезпечних геологічних процесів на території Миколаївської області за період з 2012 по 2019 роки. За інформацією ДНВП «Геоінформ України» моніторингові спостереження за ЕГП в межах Миколаївської області за 2020-2025 не проводились

** Карстоутворюючі процеси не характерні для області, карстопрояви давні.

7. Лісові ресурси

Таблиця 26 - Лісовий фонд регіону в розрізі земель цільового призначення та категорій земель (станом на 01.01.2026 року)

№ з/п	Постійні лісокористувачі, власники лісів, інші землекористувачі, у користуванні яких є лісові ділянки, землі запасу	Загальна площа, га	Лісові землі, тис. га						
			вкриті лісовою рослинністю		не вкриті лісовою рослинністю				усього лісових земель
			усього	з них лісові культури	незімкнуті лісові культури	зруби	галявини, біополяни	лісові дороги, просіки, розриви	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
I. Землі лісогосподарського призначення									
1	Філія «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»	84,264	47,5	39,5	2,6	0,54	10,5	1,079	62,9

Таблиця 27 - Нелісові землі, землі лісогосподарського призначення (станом на 01.01.2026 року)

з/п	Постійні лісокористувачі, власники лісів	Рілля	Сінокоси	Пасовища	Піски	Болота	Води	Яри, схили, кар'єри	Інші нелісові землі	Загальна площа нелісових земель, га
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	Філія «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»	0,3553	1,976	0,153	0,9819	2,048	0,753	3,079	11,375	20,72

Таблиця 28 - Проведення рубок головного користування за 2025 рік*

Найменування/ прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) лісокористувачів	Категорія лісів	Усього, тис.м^3	У тому числі за господарствами (ліквідна деревина, тис. м^3)					
			хвойні		твердолистяні		м'яко листяні	
			площа, га	запас, м^3	площа, га	запас, м^3	площа, га	запас, м^3
1	2	3	4	5	6	7	8	9
-	1	-	-	-	-	-	-	-
Разом		-	-	-	-	-	-	-

*Проведення рубок головного користування в області не призначається і не здійснюється.

Таблиця 29 - Лісовідновлення за 2025 рік (у розрізі лісокористувачів, власників лісів)

№ з/п	Лісокористувачі, власники лісів, інші землекористувачі, у користуванні яких є лісові ділянки	Лісовідновлення, га			
		у тому числі			усього
		посадка лісу, га	посів лісу, га	природне відновлення лісу, га	
1	2	3	4	5	6
-	-	-	-	22,5	-

Таблиця 30 - Лісорозведення (створення нових лісових насаджень) за 2025 рік (у розрізі лісогосподарських підприємств)

№ з/п	Лісокористувачі, власники лісів	Створення нових лісових насаджень, га						
		лісорозведення, га					природне самозаліс - нення земель, га	усього облікова но нових лісів, га
		у тому числі посадка/посів, га				усього		
		заліснення непродуктив них земель ,га	заліснення ярів, балок, кар'єрів, га	заліснення інших земель, га	створення полезахисни х лісових смуг			
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Філія «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»	-	-	300,1	-	300,1	-	300,1

Таблиця 31 - Проведення лісогосподарських заходів, пов'язаних із вирубуванням деревини, за 2025 рік

№ з/п	Лісокористувачі, власники лісів	Площа, га/ліквідна деревина, тис. м^3						
		рубки догляду	лісовідновні рубки в деревостанах	санітарні рубки	розрубка ліній електропередачі, автомобільних доріг тощо	розчистка ліній електропередачі, автомобільних доріг тощо	інші рубки	усього рубок
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Філія «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»	384,1/3,853	-	1384,7/22,432	-	-	12,9/ 0,004	1781,7/ 26,290
Усього		384,1/3,853	-	1384,7/22,432	-	-	12,9/ 0,004	1781,7/ 26,290

Таблиця 32 - Загиблі лісові культури, насадження та незімкнуті лісові культури природного відновлення за 2025 рік

Назва	Усього
1	2
1.Усього загиблих лісових насаджень, га	823,0
у тому числі від: пожеж	
несприятливих погодних умов	823,0
хвороб та шкідників лісу	
господарської діяльності людини (забудова, лінії електропередачі, затоплення, газопроводи тощо)	
З них загиблих лісових культур, га	
у тому числі від: пожеж	
несприятливих погодних умов	
хвороб та шкідників лісу	
господарської діяльності людини (забудова, ліній електропередачі, кар’єри, газопроводи тощо)	
Інше	
2.Усього загиблих незімкнутих лісових насаджень, га	
3.Усього пошкоджених, загиблих ділянок природного поновлення, га	

Таблиця 33 - Заготівля лісових ресурсів побічного користування та другорядних лісових матеріалів за лісокористувачами в розрізі місцевих рад

№ з/п	Постійні лісокористувачі, власники лісів, органи місцевого самоврядування	Лісові ресурси побічного користування. Встановлений ліміт/фактично заготовлено										Другорядні лісові матеріали, Встановлений ліміт/фактично заготовлено						
		гриби	ягоди	лікарські рослини	плоди	горіхи	випас худоби	сінокосіння	підстилка	очерет	тощо	живиця	пні	луб	деревні соки	деревна зелень	новорічні ялинки, тис. шт.	тощо
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
1	Філія «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

8. Рослинний світ

Встановлено, що в області зростає 91 вид рослин, які включені до списків спеціальної охорони - дослідження у рамках виконання заходу Комплексної програми охорони довкілля Миколаївської області на 2018-2020 роки за темою «Інвентаризація видів флори, занесених до Червоної книги України та додатків Бернської конвенції» (2019 рік).

За таксономічною класифікацією зазначені види судинних рослин належать до трьох відділів Царства Рослин: Плауноподібні, Папоротеподібні, Покритонасінні; 4 класів, 34 родин, 57 родів.

У Червоній книзі України на території Миколаївської області згадується 90 видів рослин: 74 види судинних рослин, 4 види грибів, 4 види лишайників, 8 видів водоростей.

За результатами польових обстежень, аналізу літературних даних для Миколаївщини виявлена інформація про 88 видів судинних рослин, які занесені до Червоної книги України, з них 17 видів, місцезнаходження або наявність яких в межах області потребує уточнення. У той же час в Червоній книзі України не наведені дані про 6 видів, місцезнаходження яких на Миколаївщині підтверджено: бурачок Борзи, дельфіній Сергія, любка зеленоквіткова, плодоріжки блощична, розмальована, салепова, рутвиця смердюча.

За категоріями Червоної книги України види розподілені таким чином: зникаючий - 6 видів, вразливий - 51 вид, рідкісний - 12 видів, неоцінений - 17 видів, недостатньо відомий - 2 види.

В області виявлено 10 видів судинних рослин, які занесені до списку Резолюції 6 Бернської конвенції: бурачок Борзи, гвоздика бузька, катран татарський, мерингія бузька, півонія тонколиста, серпуха зюзниколисна, синяк руський, сон розкритий, цибуля Регеля, юринея волошковидна.

На Миколаївщині зростає 13 видів, які включені до Світового червоного списку, 28 видів - до Європейського червоного списку. Деякі види рослин мають як національний, так і міжнародний охоронний статус.

До регіонально рідкісних видів рослин, які не занесені до Червоної книги України, але потребують охорони на місцевому рівні, включено 156 видів. Перелік видів рослин, які підлягають особливій охороні на території Миколаївської області, та Положення про нього, затверджені рішенням Миколаївської обласної ради від 21 грудня 2021 року № 27.

Таблиця 34 - Види рослин та грибів, що охороняються*

Види рослин та грибів	2023 рік	2024 рік	2025 рік
1	2	3	4
Загальна кількість видів рослин та грибів, од.	719	719	719
Кількість видів рослин та грибів, занесених до Червоної книги України, од.	28	28	28
Кількість видів рослин, занесених до Переліку видів рослин, що підлягають	12	12	12

Види рослин та грибів	2023 рік	2024 рік	2025 рік
1	2	3	4
особливій охороні, од.			
Кількість видів рослин та грибів, занесених до додатків до Конвенції про охорону дикої флори і фауни та природних середовищ існування в Європі, од.	1	1	1
Кількість видів рослин та грибів, занесених до додатків до Конвенції про міжнародну торгівлю видами дикої фауни і флори, що перебувають під загрозою зникнення (CITES), од.	1	1	1

*На території регіонального ландшафтного парку «Приінгульський».

Таблиця 35 - Динаміка охорони, невиснажливого використання та відтворення дикорослих рослин та грибів

Усього видів рослин та грибів, занесених до Червоної книги України, од.	Усього рослинних природних угруповань, занесених до Зеленої книги України, од.	Кількість видів рослин та грибів, занесених до Червоної книги України, відтворених на територіях та об'єктах ПЗФ, назва (українська, латинська), од.	Кількість популяцій видів рослин та грибів, занесених до Червоної книги України, які зникли, назва (українська, латинська), од.
1	2	3	4
90	22	-	-

Таблиця 36 - Перелік видів рослин та грибів, що підлягають особливій охороні на території області*

Назва виду (українська, латинська)	Червона книга України	Бернська конвенція	Регіонально-рідкісні види	CITES	Європейський червоний список	Червоний список МСОП
1	2	3	4	5	6	7
Астрагал блідий *Astragalus palescens*						+
Астрагал одеський *Astragalus odessanus*	+					
Белевалія сарматська *Bellevalia sarmatica*			+			
Валеріана пагононосна *Valeriana stolonifera*			+			
Гвоздика ланцетна *Dianthus lanceolatus*					+	+
Голонасінник одеський	+					+

Gymnospermium odessanum						
Горицвіт весняний *Adonis vernalis*	+			+		
Горицвіт волжський *Adonis wolgensis*	+			+		
Дрік скіфський *Genista scythica*	+					
Залізняк гібридний *Phlomis hybrida*					+	
Зозулинець болотний *Orchis palustris*	+			+		
Кермек широколистий *Limonium platyphyllum*			+			
Ковила волосиста *S. capillata*	+					
Ковила найкрасивіша *S. pulcherrima*	+					
Ковила Лесінга S. lessingiana	+					
Ковила пірчаста *S. pennata*	+					
Ковила українська *S. ucrainica*	+					
Ковила шорстка S. asperella	+					
Китятки молдавські *Polygala moldavica*			+			
Ластовень проміжний *Vincetoxicum intermedium*					+	
Лещиця горбкова *Gypsophila collina*			+			
Ломиніс цілолистий *Clematis integrifolia*			+			
Льон лінійнолистий *Linum linearifolium*			+			
Льонок Біберштейна *Linaria biebersteinii*						+
Льонок великохвостий *Linaria macroura*			+			
Мигдаль степовий *Amygdalus nana*			+			
Морковниця прибережна *Astrodaucus littoralis*	+					
Осока житня *Carex secalina*	+					
Півники солелюбні *Iris halophila*			+			
Підмаренник волинський *Galium volhynicum*					+	
Підсніжник Ельвеза *Galanthus elwesii*	+			+		+
Пізньоцвіт анкарський *Colchicum ancyrense*	+					

Пирій ковилолистий *Elytrigia stipifolia*	+				+	+
Пустельниця головчаста *Eremogone cephalotes*	+					+
Пустельниця жорстка *Eremogone rigida*						+
Рястка Буше *Ornithogalum boucheanum*	+					
Сон чорніючий *Pulsatilla nigricans*	+					
Тринія багатостеблова *Trinia multicaulis*			+			
Тюльпан бузький *Tulipa hypanica*)	+					
Тюльпан Шренка *Tulipa schrenkii*	+					
Чебрець молдавський *Thymus moldavicus*			+			
Шафран сітчастий *Crocus reticulatus*	+					
Яблуня рання *Malus praecox*			+			

* На території регіонального ландшафтного парку «Тилігульський»

Таблиця 37 - Інформація про інвазійні (чужорідні) види рослин

Назва виду (українська, латинська)	Занесення виду до карантинного списку	Заходи із запобігання розповсюдженню виду
1	2	3
Амброзія полинолиста (Ambrosia artemisifolia L.)	А2	Запроваджено карантинний режим, визначено фітосанітарні заходи
Повитиця польова (Cuscuta campestrisYunck.)	А2	Запроваджено карантинний режим, визначено фітосанітарні заходи
Ценхрус долгоголковий (Cenchrus longispinus Fernald.)	А2	Запроваджено карантинний режим, визначено фітосанітарні заходи

Таблиця 37.1 - Перелік природоохоронних заходів і наукових досліджень щодо стану рослинного світу

Назва, строки та місце проведення дослідження або заходу	Обсяг фінансування	Виконавець/ виконавці	Основні досягнуті результати, наявні публікації (якщо результати розміщено в Інтернеті, надається посилання)
1	2	3	4
Вивчення стану популяцій видів рослин, занесених до Червоної книги України (ПЗ «Єланецький степ»)		Л.В. Бугай/ начальник науково-дослідного відділу ПЗ «Єланецький степ», А.В. Козловець/ старший науковий співробітник науково-дослідного відділу ПЗ «Єланецький степ»	Проведено дослідження сучасного стану популяції рідкісних видів рослин сону лучного Pulsatilla nigricans, шафрану сітчастого Crocus reticulatus, брандушки різнобарвної Colchicum bulbocodium subsp. Versicolor, тюльпану Шренка Tulipa schrenki, тюльпану бузького Tulipa hypanica, оставника одеського Gymnospermium odessanum (DC.) Takht, горицвіту весняного Adonis vernalis L., горицвіту волзького Adonis wolgensis, мигдаля степового Amygdaleta nanae), астрагалу рогоплодого Astragalus cornutus, ковили волосистої Stipa capillata та астрагалу понтійського Astragalus ponticus
Спостереження за демутаційними змінами рослинності на ботанічних постійних пробних площах ПЗ «Єланецький степ»		Л.В. Бугай/ начальник науково-дослідного відділу ПЗ «Єланецький степ»	Проведено геоботанічні описи 12 БППП Єланецького ПНДВ, під час досліджень виявлено деякі зміни у видовому складі (змінилися види рослин, що домінують). На БППП № 11 зафіксовано антропогенний вплив (пожежа 13.03.2025 р.)
Виявлення та картографування нових локалітетів рідкісних та регіонально рідкісних видів рослин на території ПЗ «Єланецький степ»		Г.В. Драбинюк/ директор ПЗ «Єланецький степ», Л.В. Бугай/ начальник науково-дослідного відділу ПЗ «Єланецький степ», А.В. Козловець/ старший науковий	Зафіксовано новий вид для території заповідника - пізньоцвіт трилистий або пізньоцвіт анкарський Colchicum triphyllum (Colchicum ancyrense). Та закартовано знахідки локалітетів рідкісних видів рослин, такі як сон лучний Pulsatilla nigricans, шафран сітчастий Crocus reticulatus, брандушка різнобарвна Colchicum bulbocodium subsp. Versicolor, тюльпан Шренка

		співробітник науково-дослідного відділу ПЗ «Єланецький степ»	Tulipa schrenki, тюльпан бузький Tulipa hypanica, оставник одеський Gymnospermium odessanum (DC.) Takht, горицвіт весняний Adonis vernalis L., та ін.
Дослідження ділянок, які запропоновано під розширення території ПЗ «Єланецький степ», фіксація типових та рідкісних видів флори		Г.В. Драбинюк/ директор ПЗ «Єланецький степ», А.В. Козловець/ старший науковий співробітник науково-дослідного відділу ПЗ «Єланецький степ»	Проведено дослідження територій, перспективних для розширення, у результаті яких закартовано місця зростання видів, занесених до Червоної книги України, регіонального списку охорони та додатків Бернської конвенції
Збереження зональних природних степових екосистем насамперед природних степів та вапнякових угруповань як важливого біотопічного комплексу і типового елементу ландшафту межиріччя Дніпро-Дністер (ПЗ «Єланецький степ»)		Науково-дослідний відділ, відділ СДО ПЗ «Єланецький степ»	Для попередження поширення чужорідних видів проведено механічне видалення інтродуцентів біля вольєру та Будинку природи
Збереження рослинних угруповань ПЗ «Єланецький степ» у пониззі балок Михайлівського ПНДВ		Науково-дослідний відділ, відділ СДО ПЗ «Єланецький степ»	В місцях традиційного природокористування здійснюється контроль за збереженням рослинного покриву
Відновлення стану натурального трав'яного рослинного покриву у межах вольєру ПЗ «Єланецький степ»		Науково-дослідний відділ	Проведено дослідження динаміки рослинного покриву у вольєрі
Відновлення і збереження ландшафтів днищ степових балок у межах Михайлівського ПНДВ ПЗ «Єланецький степ»		Науково-дослідний відділ, відділ СДО ПЗ «Єланецький степ»	У місцях традиційного природокористування здійснений контроль за збереженням рослинного покриву днищ балок
		Г.В. Драбинюк/ директор ПЗ «Єланецький степ»	Galyna Drabyniuk, Oleksandr Shynder, Vitalii Kolomiychuk & Valeriia Konaikova Concerning the paper entitled: Flora of the «Yelanetsky Steppe» Nature Reserve (Mykolaiv Oblast, Ukraine): diversity and structural analysis https://doi.org/10.2478/environ-2025-0016 r.37-53

			Galyna Drabyniuk, Oleksandr Shynder, Vitalii Kolomiychuk The Role of the «Yelanetsky Steppe» Nature Reserve in Biodiversity Conservation of the Steppe Zone// Organizing and Sientific Community of the International Conference «European Green Dimensions: Fundamental, Applied, and Industrial Aspects», June 5-7, 2025, Mykolaiv PMBSNU c. 23. Скоробогатов В.М., Василюк О.В., Драбинюк Г.В., Філюта К.О. Перші створені охоронні зони для збереження біорізноманіття у лісах (Миколаївська область) // «Степ: досвід збереження» збірка наукових праць за матеріалами другого науково-практичного семінару (30 травня 2025 року ПЗ «Єланецький степ» с. Калинівка, Вознесенський р-н., Миколаївська обл.) Чернівці: Друк АРТ, 2025, с. 94
		Л.І. Патрушева / науковий співробітник науково-дослідного відділу ПЗ «Єланецький степ»	Патрушева Л.І. Природно-заповідний фонд України: наслідки російсько-української війни (2014-2025). Екологічні науки: науково-практичний журнал / Головний редактор Бондар О.І. – К.: Видавничий дім «Гельветика», 2025. - № 59. С. 165-171. https://doi.org/10.32846/2306-9716/2025.eco.2-59.25 Larysa Patrusheva, Hanna Niepieina The Problem of Preserving Biotic and Landscape Diversity in Ukraine During the War. European Green Dimensions: Fundamental, Applied, and Industrial Aspects: Monograph. – Mykolaiv: PMBSNU – Bristol: UWE, 2025. P. 202-214. https://dspace.chmnu.edu.ua/jspui/handle/123456789/2804

			Патрушева Л.І. Екологічний туризм, як засіб психологічної реабілітації дітей в умовах війни. Збірник наукових праць Міжнародної Карпатської Школи: весняна сесія (1-5 травня 2025 року): перше видання. Яремче-Косів: Наукове товариство імені Шевченка, 2025. С.57-61. https://drive.google.com/file/d/1-y155c1xZZ4CI5hwH4UDMpLQRnqd-sYA/view Нєпєіна Г.В., Патрушева Л.І., Сербулова Н.А. Креативно-творчий простір як місце знайомства з культурною спадщиною краю. Збірник наукових праць Міжнародної Карпатської Школи: весняна сесія (1-5 травня 2025 року): перше видання. Яремче-Косів: Наукове товариство імені Шевченка, 2025. С. 221-226. https://drive.google.com/file/d/1-y155c1xZZ4C15hwH4UDMpLQRnqd-sYA/view Патрушева Л.І., Драбинюк Г.В., Бугай Л.В. Моніторинг змін степової рослинності в природному заповіднику «Єланецький степ» з використанням ГІС. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Природно-заповідні території: стан, проблеми та розвиток заради майбутнього», присвяченої 45-й річниці створення Карпатського національного природного парку (2-3 липня). Яремче, 2025, с.277. Патрушева Л.І., Возіян А.В., Учень Т.С. Температурна динаміка як чинник трансформації природних ландшафтів Причорноморського степу. Степ: досвід збереження : збірка наукових праць за матеріалами другого науково-практичного семінару «Степ:

			досвід збереження» (30 травня 2025 року) – Чернівці : Друк Арт, 2025. – 120 с. (Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вип.45). С. 76-79. https://uncg.org.ua/wp-content/uploads/2025/10/step_dosvid_zberezhenya_2.pd#page=77 Патрушева Л.І., Брусь І. Просторово-часовий аналіз сезонних температур в Україні. Могилянські читання : Всеукр. наук.- практ. конф. : тези / ЧНУ ім. Петра Могили. – Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2025, с.14. Patruseva L., Nepeina H., Uchen T. «Analysis of the dynamics of atmospheric air temperature in Mykolaiv». International Conference «European Green Dimensions: Fundamental, Applied, and Industrial Aspects», June 5-7, 2025 [Electronic resource], Mykolaiv: PMBSNU, 2025, P. 71-72 https://dspace.chmnu.edu.ua/jspui/hadle/123456789/2803
		А.В. Козловець/ старший науковий співробітник науково-дослідного відділу ПЗ «Єланецький степ»	Козловець А.В. Застосування методу картування під час вивчення розміщення та чисельності оставника одеського на території ПНДВ Михайлівське в природному заповіднику «Єланецький степ» // Міжнародна науково-практична конференція до 45-ої річниці створення Карпатського національного природного парку «Природно-заповідні території: стан, проблеми та розвиток заради майбутнього». Яремче, 2025, с. 137. Козловець А.В. Деякі особливості застосування платформи iNatuturalist під час дослідження локального біорізноманіття природного заповідника «Єланецький степ» та його околиць // «Степ: досвід збереження» збірка наукових праць за матеріалами

			другого науково-практичного семінару (30 травня 2025 року ПЗ «Єланецький степ» с. Калинівка, Вознесенський р-н., Миколаївська обл.). Чернівці: Друк Арт, 2025, с. 32
		Л.В. Бугай / начальник науково-дослідного відділу ПЗ «Єланецький степ»	Бугай Л.В. Участь природного заповідника «Єланецький степ» у збереженні цілинних степів у контексті міжнародних природоохоронних угод // «Степ: досвід збереження» збірка наукових праць за матеріалами другого науково-практичного семінару (30 травня 2025 року ПЗ «Єланецький степ» с. Калинівка, Вознесенський р-н., Миколаївська обл.). Чернівці: Друк Арт, 2025. с. 4. Бугай Л.В. Нові знахідки місцезростань рослин Червоної книги України та рослин, які підлягають особливій охороні на території Миколаївської області // Матеріали збірки наукових публікацій «Сучасні дослідження раритетного біорізноманіття в Україні». Київ – Чернівці. Видавництво «Друк Арт». 2025, с. 91
Моніторингові дослідження ранньовесняних созофітів НПП «Бузький Гард» на території ботанічної пам'ятки природи «Гирло річки Бакшала» (березень-травень)		Мельник Р.П.	Результати досліджень були представлені на XVI-й Міжнародній науково-технічній конференції. Миколаїв, Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова. https://repositsc.nuczu.edu.ua/bitstream/
Моніторингові ділянки, створені для відслідковування змін, які відбуваються на степових ділянках при різкому зниженні пасквального (пасовищного) навантаження та заростання чагарниками на території НПП «Бузький Гард» (березень-жовтень)		Легкий С.В., Овсієнко Я.В., Мельник Р.П.	Проведення моніторингу ділянок та фіксація змін в рослинному покриві. Пріоритетними є оселища видів Червоної книги України: ковила пухнастолиста (Stipa dasyphylla), ковила пірчаста (Stipa pennata), ковила волосиста (Stipa capillata), ковила українська (Stipa ucrainica)

Моніторинг пробних площ (березень-жовтень). Відібрані ділянки по території НПП «Бузький Гард»		Легкий С.В., Овсієнко Я.В., Мельник Р.П.	Спостереження за змінами в рослинному покриві на дослідних ділянках
Заходи з відновлення степових природних оселищ в рамках проєкту «Збереження природної спадщини для Life в Україні» (на території НПП «Бузький Гард»)		Працівники НПП «Бузький Гард»	Проведено підготовчі роботи та відновлено степові ділянки загальною площею 12 га
Дослідження популяції Підсніжник Ельвеза (*Galanthus elwesii*) на території РЛП «Тилігульський» (лютий-квітень 2023, 2024, 2025 рр.)		Мельник Р.П., Дьяченко О.В. Грубий М.В.	Опубліковано на офіційній сторінці Парку в Facebook. https://www.facebook.com/share/p/1DRpcd1ZZu/
Дослідження популяцій ранньоквітучих судинних рослин на території РЛП «Тилігульський»		Мельник Р.П., Дьяченко О.В. Грубий М.В.	Опубліковано на офіційній сторінці в Facebook Парку. https://www.facebook.com/share/18JpyT5RL9/
Дослідження чагарникової рослинності на території РЛП «Тилігульський» (2024-2025 рр.)		Мельник Р.П. Дьяченко О.В. Мельничук С.С.	Результати дослідження були представлені на VII-ій Всеукраїнській науково-практичній конференції «Наукові читання імені В.М. Виноградова»: «Чагарники флори Регіонального ландшафтного парку «Тилігульський». Матеріали VII-ої Всеукраїнської науково-практичної конференції. 8–9 травня 2025 року. Херсон-Кропивницький: 2025. - С. 96-99. https://www.ksau.kherson.ua/files/konferencii/2025/05/%D0%9C%D0%B0%D1%82%D0%B5%D1%80%D1%96%D0%B0%D0%BB%D0%B8%20%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D1%84%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%BD%D1%86%D1%96%D1%97_20250508.pdf
Дослідження історії ботанічних досліджень місцезростань Морківниці прибрежної (*Astrodaucus littoralis)* на півдні України та РЛП «Тилігульський»		Мельник Р.П. Черенкова М.С.	Результати дослідження були висвітлені в статті: Історія ботанічних досліджень *Astrodaucus littoralis* (M. Bieb.) Drude на території Півдня України // Еспертна думка. В.2, С.302-308.

			https://expert-opinion.pp.ua/isst/issue/view/ghjd/rtf
Дослідження місцезростань Пізньоцвіта анкарського (*Colchicum ancyrense*) на території РЛП «Тилігульський»		Мельник Р.П. Мельничук С.С. Дьяченко О.В.	Результати дослідження були представлені на XVI Міжнародній науково-технічній конференції: *Colchicum ancyrense* B.L. Burtt на території РЛП «Тилігульський» (Миколаївська область, Україна). // Проблеми екології та енергозбереження: матеріали XVI Міжнародної науково-технічної конференції. – Миколаїв : НУК, 2025. – С. 226-230. https://repositsc.nuczu.edu.ua/bitstream/123456789/26002/1/%D0%A2%D0%B5%D0%B7%D0%B0%20%D0%B4%D0%BE%D0%BF%D0%BE%D0%B2%D1%96%D0%B4%D1%96%20%D0%A2%D0%91.pdf
Дослідження популяцій рідкісних видів рослин, занесених до Червоної книги України, на території РЛП «Приінгульський»	У межах фонду заробітної плати	РЛП «Приінгульсь-кий»	Виявлено нові локалітети оставника одеського
Маршрутні експедиційні виїзди по території РЛП «Приінгульський»		Науковці з БЗ «Асканія-Нова» в рамках угоди про співробітництво	Звіт про рекогносцирувальне обстеження РЛП «Приінгульський» 28-30 травня 2025 року, зокрема щодо зміни рослинності з кінця 80-х – до сьогодні
Моніторинг пожеж у природних екосистемах РЛП «Кінбурнська коса»	З фонду обласного бюджету в межах кошторису	РЛП «Кінбурнська коса»	Отримано фактичні та дистанційні дані щодо локації пожеж і загорань внаслідок ведення військових дій

Таблиця 37.2 - Спеціальне використання природних рослинних ресурсів

№ з/п	Назви районів, у тому числі територій селищних, сільських рад	Назва рослинного ресурсу	Ліміт		Кількість виданих дозволів, шт.
			встановлений	фактично використаний	
1	2	3	4	5	6
1	Мигіївська сільська ТГ, Первомайська міська ТГ, Благодатненська сільська ТГ Первомайського району; Південноукраїнська міська ТГ, Прибузька ТГ, Олександрівська селищна ТГ, Братська селищна ТГ Вознесенського району (НПП «Бузький Гард»)	Збір лікарських рослин та плодів: шипшина глід чабрець	 5,0 т 4,0 т 0,3 т	 0,1 т 0,05 т 0,05 т	1
2	Мигіївська сільська ТГ, Первомайська міська ТГ, Благодатненська сільська ТГ Первомайського району, Південноукраїнська міська ТГ, Прибузька ТГ, Олександрівська селищна ТГ, Братська селищна ТГ Вознесенського району (НПП «Бузький Гард»)	Інвентаризація флори, створення гербарію. Ресурсна оцінка рослинних ресурсів	260 одиниць 40 одиниць	260 одиниць 40 одиниць	1
3	Єланецька селищна ТГ Вознесенського району та Новоодеської міської ТГ Миколаївського району (ПЗ «Єланецький степ»)	Створення колекції рослин	300 одиниць	21 одиниця	1

9. Тваринний світ

У межах регіону мешкає приблизно 50 тис. видів тварин, більшість з них - дрібні безхребетні. Серед хребетних на території області протягом XX ст. і до цього часу спостерігали ссавців - 65 видів, птахів - 280 видів, земноводних - 11 видів, плазунів -12 видів, риб - майже 100 видів.

У водних об’єктах розташовані нерестовища, місця нагулу та зимівлі таких видів риб, як: лящ, тарань, рибець, пузанок, білизна, осетер, судак, сазан, білуга, севрюга, оселедець, тюлька, шпрот, глоса, чорноморська кефаль, піленгас, карась, бичок, щука, сом, окунь та інші.

Серед представників фауни є найбільший метелик Європи - сатурнія велика, найбільший з бражників - «мертва голова», небезпечні - павук каракурт та сколопендра.

З ссавців широко розповсюдженими та найбільш численними є мишовидні гризуни. Землериї представлені трьома видами: кріт європейський, сліпаки подільский та піщаний. Місцями на теренах області трапляються тушкан великий, соня лісова, хом’як звичайний та хом’ячок сірий, норка європейська, бабак, а також 12 видів з родини Кажанів.

На території області гніздиться приблизно 150 видів птахів. Іноді спостерігаються такі рідкісні та залітні види, як: фламінго, савка, стерв’ятник, товстодзьобий пісочник, морський побережник, зелена бджолоїдка, співоча кропив’янка, червоногруда кропив’янка.

Видовий склад земноводних та плазунів невеликий, але різноманітний. Серед представників рептилій зустрічаються ящірка зелена, полози лісовий, сарматський, каспійський.

Іхтіофауна області включає прісноводні та солоноводні (морські) види. Найбільшим різноманіттям характеризується приморський район включно з лиманами.

Під час робіт за темою «Інвентаризація видів фауни, занесених до додатків Бернської конвенції та Червоної книги України» для території Миколаївської області відзначено 229 видів тварин, які внесені до списків спеціальної охорони. За таксономічною класифікацією зазначені види фауни належать до Царства - Тварини (Animalia), 4 типів, 15 класів, 46 рядів, 100 родин.

На території Миколаївської області в Червоній книзі України згадується 170 видів тварин, з них: кишковопорожнинних - 2; круглих червів - 2; кільчастих червів 3; членистоногих - 73; молюсків - 1; хордових - 89.

За даними дослідників, у результаті польових обстежень, аналізу літературних даних для Миколаївщини виявлена інформація про 229 видів тварин, які занесені до Червоної книги України, з них 27 видів, місцезнаходження або наявність яких в межах Миколаївської області потребує уточнення. У той же час в Червоній книзі України не наведені дані про 55 видів, місцезнаходження яких в межах області підтверджено.

За категоріями Червоної книги України види розподілені таким чином: зникаючий - 47 видів, вразливий - 95 видів, рідкісний - 65 видів, неоцінений - 20 видів, НВ (недостатньо відомий) - 2 види.

Виявлено 50 видів тварин, які занесені до списку Резолюції 6 Бернської конвенції, серед них вусач великий дубовий, баклан малий, балабан, баранець великий, беркут, дерихвіст лучний, дрохва, журавель сірий, канюк степовий, пелікан рожевий, гадюка степова, видра річкова, афаліна та інші.

На Миколаївщині мешкає 132 види тварин, які включені до Світового червоного списку, 134 види - до Європейського червоного списку. Регіонально рідкісними є 111 видів тварин.

Таблиця 38 - Види тваринного світу, що охороняються*

Види тваринного світу	2023 рік	2024 рік	2025 рік
1	2	3	4
Загальна кількість видів тварин, занесених до Червоної книги України, од.	64	65	66
Загальна кількість видів тваринного світу, що охороняються, од.	689	690	742
Кількість видів тварин, занесених до додатків до Конвенції про міжнародну торгівлю видами дикої фауни і флори, що перебувають під загрозою зникнення (CITES), од.	50	50	50
Кількість видів тварин, занесених до додатків до Конвенції про охорону дикої флори і фауни та природних середовищ існування в Європі (Бернська конвенція), од.	167	167	167
Кількість видів тварин, занесених до додатків до Конвенції про збереження мігруючих видів диких тварин (Боннська конвенція, CMS), од.	73	74	74
Кількість видів тварин, що охороняються відповідно до Угоди про збереження афро-євразійських мігруючих водно-болотних птахів (AEWA), од.	25	25	25
Кількість видів тварин, що охороняються відповідно до Угоди про збереження популяцій європейських кажанів (EUROBATS), од.	6	7	7

*На території природного заповідника «Єланецький степ».

Таблиця 39 - Перелік видів тварин, що охороняються, в регіоні*

Назва виду (українська і латинська)	Червона книга України	Бернська конвенція	CITES	CMS	AEWA	EUROBATS	Європейський червоний список	МСОП
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Вечірниця мала Nyctalus leisleri	+			+		+		
Вечірниця руда Nyctalus noctula	+			+		+		
Вухань сірий Plecotus austriacus	+			+		+	+	+

Нетопир білосмугий Pipistrellus kuhlii	+			+		+		
Нетопир пігмей Pipistrellus pygmaeus	+			+		+		
Нетопир лісовий Pipistrellus nathusii	+			+		+		
Нічниця водяна Myotis daubentonii	+			+		+		
Лилик пізній Eptesicus serotinus	+			+		+		
Мишівка південна Sicista loriger	+						+	+
Сліпак подільський Spalax zemni	+							
Білозубка білочерева Crocidura leucodon	+							
Горностай Mustela erminea	+							
Тхір лісовий Mustela putorius	+							
Видра річкова Lutra lutra	+	+					+	
Кіт лісовий Felis silvestris	+							
Лось європейський Alces alces	+							
Пірникоза сірощока Podiceps grisegena	+						+	
Пірникоза чорношия Podiceps nigricollis		+					+	
Бугай Botaurus stellaris		+			+			
Бугайчик Ixobryhus minutus		+			+			
Квак Nycticorax nycticorax		+			+			
Чепура велика Ardea alba					+			
Чепура мала Egretta garzetta					+			
Чапля руда Ardea purpurea		+			+			
Лелека білий Ciconia ciconia		+			+			
Лелека чорний Ciconia nigra	+	+	+		+			
Лебідь-кликун Cygnus cygnus		+			+			
Огар рудий Tadorna ferruginea	+	+			+			
Чернь червонодзьоба Netta rufina	+				+			
Чернь білоока Aythya nyroca	+	+			+		+	+
Чернь чубата Aythya fuligula					+		+	
Попелюх Aythya ferina							+	+
Гоголь Bucephala clangula	+				+			
Скопа Pandion haliaeetus	+	+	+					
Осоїд Pernis apivorus		+	+					

Лунь польовий Circus cyaneus	+	+	+					
Лунь очеретяний Circus aeruginosus		+	+					
Яструб великий Accipiter gentilis			+					
Яструб малий Accipiter nisus			+					
Зимняк Buteo lagopus			+					
Канюк звичайний Buteo buteo			+					
Змієїд Circaetus gallicus	+	+	+					
Орел-карлик Hieraaetus pennatus	+	+	+					
Орлан білохвіст Haliaeetus albicilla	+	+						
Підорлик малий Aquila pomarina	+	+	+					
Шуліка чорний Milvus migrans	+	+	+					
Підсоколик великий Falco subbuteo			+					
Підсоколик малий Falco columbarius		+	+					
Кібчик Falco vespertinus		+	+				+	+
Боривітер звичайний Falco tinnunculus			+					
Перепілка Coturnix coturnix							+	
Журавель сірий Grus grus	+	+			+			
Деркач Crex crex		+						
Лиска Fulica atra					+			
Кулик-довгоніг Himantopus himantopus	+	+						
Чайка Vanellus vanellus					+		+	
Мартин малий Larus minutus		+						
Крячок чорний Chlidonias niger		+			+			
Крячок білокрилий Chlidonias leucopterus		+			+			
Крячок річковий Sterna hirundo		+			+			
Горлиця звичайна Streptopelia turtur							+	+
Сова болотяна Asio flammeus	+	+						
Совка Otus scops	+							
Рибалочка Alcedo atthis		+						
Жовна сива Picus canus		+						
Дятел середній Dendrocopos medius		+						
Дятел сирійський Dendrocopos syriacus		+						

Жайворонок степовий Melanocorypha calandra		+						
Жайворонок лісовий Lullula arborea		+						
Щеврик польовий Anthus campestris		+						
Сорокопуд терновий Lanius collurio		+						
Сорокопуд чорнолобий Lanius minor		+						
Сорокопуд сірий Lanius excubitor	+							
Кропив'янка рябогруда Sylvia nisoria		+						
Мухоловка білошия Ficedula albicollis		+						
Мухоловка мала Ficedula parva		+						
Кам'янка лиса Oenanthe pleschanca		+						
Синьошийка Luscinia svecica		+						
Вівсянка садова Emberiza hortulana		+						
Тритон гребенястий Triturus cristatus		+						
Кумка червоночерева Bombina bombina		+						
Черепаха болотяна Emys orbicularis		+					+	+
Мідянка звичайна Coronella austriaca	+							
Полоз жовточеревий Hierophis caspius	+							
Полоз лісовий Zamenis longissimus	+							
Ящірка зелена Lacerta viridis	+							
Підуст звичайний Chondrostoma nasus	+							
Ялець звичайний Leuciscus leuciscus	+							
Шемая чорноморська Alburnus sarmaticus	+							
Марена дніпровська Barbus borysthenicus	+							
Бистрянка руська Alburnoides rossicus	+							
Білизна звичайна Aspius aspius		+						
Карась звичайний Carassius carassius	+							
Короп європейський Cyprinus carpio							+	+
Дозорець-імператор Anax imperator	+							
Дибка степова Saga pedo	+							+
Красотіл пахучий Calosoma sycophanta	+							
Жук-олень Lucanus cervus	+	+					+	

Вусач-коренеїд хрестоносець Dorcadion equestre	+							
Левкомігус білосніжний Leucomigus candidatus	+							
Жовтюх шапранець Colias myrmidone	+	+						
Жовтюх Хрисотеміда Colias chrysotheme	+							
Дукачик Lycaena dispar		+					+	
Синявець Аріон Maculinea arion							+	
Синявець Пілаон Plebijides pylaon	+							
Сатурнія велика Saturnia pyri	+							
Бражник обліпиховий Hyles hippophaes								+
Ведмедиця Гера Euplagia quadripunctaria		+						
Стрічкарка орденська малинова Catocala sponsa	+							
Сколія-гігант Scolia maculata	+							
Дисцелія зональна Discoelius zonalis	+							
Колет пунктированій Colletes punctatus	+						+	
Бджола-тесляр звичайна Xylocopa valga	+							
Джміль-лезус Bombus leasus	+							
Джміль моховий Bombus muscorum	+							+
Джміль оперезаний Bombus zonatus	+							+
Джміль глинистий Bombus argillaceus	+							
Джміль яскравий Bombus pomorum	+							+
Перлівниця товстостінна Unio crassus	+	+					+	+
Перлівниця звичайна Mya margaritifera								+
Беззубка звичайна Anodonta cygnea	+							
Беззубка вузька Pseudanodonta complanata	+							
Кулька кісточка Sphaerium nucleus	+							
Глотківка віленська Erpobdella vilnensis	+							

*Примітка: на території національного природного парку «Бузький Гард».

Таблиця 40 - Перелік видів тварин, які охороняються і які з’явились чи зникли в регіоні за період 2023 -2025 роки

Назва виду	З’явились			Зникли			Причина		
	2023 рік	2024 рік	2025 рік	2023 рік	2024 рік	2025 рік			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Лелека чорний (РЛП «Приінгульський»			+				Зафіксовано під час осінньої міграції		
Мантіспа штирійська, Mantispa styriaca (ПЗ «Єланецький степ»)	+								
Мишівка Нордмана (Sicistalorigera (Nordmann, 1839))	+								
Вухань сірий, Plecotus austriacus (ПЗ «Єланецький степ»)		+							

Таблиця 41 - Інформація про чужорідні види тварин

Назва виду (українська і латинська (наукова))	Результати досліджень, заходи контролю чисельності
1	2
Південноамериканська томатна міль (Tuta absoluta Meyr.)	Запроваджено карантинний режим; щорічні обстеження: візуальні та за допомогою феромонних пасток
Американський білий метелик (Hyphantria cunea Druru.)	Запроваджено карантинний режим; щорічні обстеження: візуальні та за допомогою феромонних пасток
Західний кукурудзяний жук (Diabrotica virgifera Le Conte)	Запроваджено карантинний режим; щорічні обстеження: візуальні та за допомогою феромонних пасток
Жовто-бурий мармуровий клоп (Halyomorpha halys)	Запроваджено карантинний режим; щорічні обстеження: візуальні та за допомогою феромонних пасток
Картопляна міль (Phthorimaea operculella Zell)	Запроваджено карантинний режим; щорічні обстеження: візуальні та за допомогою феромонних пасток

Таблиця 42 - Динаміка чисельності основних видів мисливських тварин (особин)

Види мисливських тварин	2023 рік	2024 рік	2025 рік
1	2	3	4
Козуля	444	478	464
Кабан	143	186	163
Заєць-русак	4935	5582	6173
Лисиця	121	115	102
Фазан	4227	6401	6154
Куріпка сіра	3710	4415	4026
Кулики	2530	1585	1877
Голуби	7680	8026	6025
Перепілка	3450	5302	5336
Качки	8680	6530	7477
Лиска	3340	2770	2571
Курочка водяна	85	95	334

Таблиця 43 - Добування основних видів мисливських тварин (особин)

Рік	Види мисливських тварин	Затверджений ліміт добування	Видано ліцензій	Добуто	Не використано ліцензій	Причина невикористання
1	2	3	4	5	6	7
2023	Козуля					
2024		13	13	5	8	
2025		118	20	8	12	
2023	Кабан					
2024		42	42	5	37	
2025		99	25	21	4	

Таблиця 44 - Динаміка вилову риби

Рік	Назва водного об’єкта	Затверджений ліміт вилову, т/рік	Фактичний вилов, т/рік
1	2	3	4
2023	Дніпровсько-Бузька гирлова система (пониззя р. Дніпро і р. Південний Буг, Бузький і Дніпровський лимани)	677	328,543
	Чорне море з затоками, лиманами та	41704	0,415

	протоками		
	Березанський лиман	0,2	-
	Тилігульський лиман за межами ПЗФ	0,5	11,337
2024	Дніпровсько-Бузька гирлова система (пониззя р. Дніпро і р. Південний Буг, Бузький і Дніпровський лимани)	5235,1	576,707
	Чорне море з затоками, лиманами та протоками	12386,17	-
	Березанський лиман	125,164	9,53
	Тилігульський лиман за межами ПЗФ	289,039	12,072
2025	Дніпровсько-Бузька гирлова система (пониззя р. Дніпро і р. Південний Буг, Бузький і Дніпровський лимани)	4895,4	300,506
	Чорне море з затоками, лиманами та протоками	1520240,99	-
	Березанський лиман	107,26	39,050
	Тилігульський лиман за межами ПЗФ	304,08	51,845

Таблиця 45 - Кількість виявлених фактів браконьєрства (рибальство)

Роки	Виявлено фактів браконьєрства, од.
1	2
2023	764
2024	556
2025	645

Таблиця 46 - Перелік природоохоронних заходів і наукових досліджень щодо стану дикої фауни і заходів, вжитих щодо охорони тваринного світу, у тому числі на виконання вимог міжнародних договорів України у галузі дикої фауни та рішень її керівних органів

Назва, строки та місце проведення дослідження або заходу	Обсяг фінансування	Виконавець/ виконавці	Основні досягнуті результати, наявні публікації (якщо результати розміщено в Інтернеті, вказується посилання)
1	2	3	4
Дослідження щодо стану популяцій диких тварин			
Дослідження рідкісних дрібних ссавців ПЗ «Єланецький степ»	10000	М.Ю. Русін/ науковий співробітник Київського	За результатами моніторингових досліджень з’ясовано, що популяція мишівки Нордмана стабільна в Михайлівському відділенні, де заселює центральну частину балки Горскіна

Назва, строки та місце проведення дослідження або заходу	Обсяг фінансування	Виконавець/ виконавці	Основні досягнуті результати, наявні публікації (якщо результати розміщено в Інтернеті, вказується посилання)
1	2	3	4
та підготовка рекомендації щодо їх збереження і відновлення		зоологічного парку	
Дослідження за темою «Види та таксони комах, вперше виявлені на території ПЗ «Єланецький степ» у 2025 році		А.В. Козловець/ старший науковий співробітник науково-дослідного відділу ПЗ «Єланецький степ»	Зафіксовано 51 вид комах. Серед нових видів вперше зафіксовано Малий синьоногий коник (Epacromius coerulipes) з родини Саранові справжні (Acrididae), що має статус МСОП), також Ірис Плямистий (Iris polystictica) з родини Eremiaphilidae (родина зафіксована вперше), внесений до Червоної книги України Богомольчик Гельдрейха (Ameles heldreichi) з родини Amelidae (родина зафіксована вперше) – єдиний ендемік серед комах на неокупованій території України та Хвостюшок терновий (Satyrium spini)
Дослідження стану дуплогніздників на території ПЗ «Єланецький степ»		Л.В. Бугай/ начальник науково-дослідного відділу ПЗ «Єланецький степ»; А.В. Міроненко/ провідний інженер з охорони природних екосистем відділу державної охорони ПЗ «Єланецький степ»	Проведено дослідження стану Совки (Otuss cops) на раніше встановлених штучних гніздівлях. На облікових маршрутах № 1 в дуплянці № 8 зафіксовано одну Совку
Дослідження за сезонними міграціями птахів на території ПЗ «Єланецький степ»		Л.В. Бугай/ начальник науково-дослідного відділу ПЗ «Єланецький степ»; А.В. Козловець/ старший науковий співробітник науково-дослідного відділу ПЗ	Проведено дослідження за сезонними міграціями птахів. Початок весняної міграції зафіксовано 13.03.2025, відліт зимуючих птахів – 26.02.2025 року

Назва, строки та місце проведення дослідження або заходу	Обсяг фінансування	Виконавець/ виконавці	Основні досягнуті результати, наявні публікації (якщо результати розміщено в Інтернеті, вказується посилання)
1	2	3	4
		«Єланецький степ»; Пасєка А.М., Ткаченко В.П./відділ державної охорони ПЗФ	
Моніторинг фауни ссавців (та деяких інших тварин) з використанням фотопасток на території ПЗ «Єланецький степ» 2024-2025 рр.		Яроцький В./ експерт по дрібним хижим ссавцям; Бусенцова Н./ теріолог, кандидат біологічних наук, співробітниця національних природних парків «Куяльницький» та «Слобожанський»	У період 2024-2025 років на території Єланецького ПНДВ проведено спостереження за теріофауною за допомогою встановлених 3 фотопасток Trail Camera MiNi301 для проведення досліджень активності тварин у різних умовах. З спостережень фотопастками зареєстровано 35 видів тварин: 9 видів ссавців, 25 видів птахів та 1 вид плазунів
Моніторинг кажанів на території ПЗ «Єланецький степ"		А.В. Козловець/ старший науковий співробітник науково-дослідного відділу ПЗ «Єланецький степ»; О.С. Прилуцька/ кандидат біологічних наук, старший науковий співробітник БЗ «Асканія-Нова»	Проведено обстеження будівлі «Будинку природи» розташованої на території Єланецького ПНДВ з метою дослідження місць перебування кажанів, розвішано штучні кажанятники, встановлено фотопастки для спостереження. Для виявлення кажанів під час осінньої міграції на території Михайлівського ПНДВ проведено звукове спостереження (з використанням аудіо приладу AudioMoth)
Маршрутні експедиційні виїзди по території РЛП «Приінгульський»		Науковці з БЗ «Асканія-Нова» в рамках угоди про співробітництво	Звіт про рекогносцирувальне обстеження РЛП «Приінгульський» 28-30 травня 2025 року, зокрема щодо зміни фауністичного комплексу з кінця 80-х – до сьогодні
Картування видів фауни, які занесені до Червоної книги України у межах		Артамонов В.А., Легкий С.В., Овсієнко Я.В.	Створення та наповнення, за допомогою ГІС, карти місць перебування та кількості тварин

Назва, строки та місце проведення дослідження або заходу	Обсяг фінансування	Виконавець/ виконавці	Основні досягнуті результати, наявні публікації (якщо результати розміщено в Інтернеті, вказується посилання)
1	2	3	4
НПП «Бузький Гард»			
Програма Літопису природи для заповідників та національних парків, 2004-2019 рр. триває і надалі, територія РЛП та прилеглі ділянки		РЛП «Кінбурнська коса»	Матеріали узагальнено у монографії «Птахи Миколаївської області. Поширення та чисельність»
Заходи охорони та відновлення тваринного світу			
Збереження степових ділянок як місць мешкання кампофільних птахів на території ПЗ «Єланецький степ»		Науково - дослідний відділ, відділ державної охорони ПЗФ ПЗ «Єланецький степ»	Впроваджені протипожежні заходи
Виготовлення годівниць для куроподібних та інших видів птахів на території ПЗ «Єланецький степ»		Науково - дослідний відділ, відділ державної охорони ПЗФ ПЗ «Єланецький степ»	Поновлено попередньо розміщені 3 годівниці для підгодівлі птахів у зимовий період
Виготовлення штучних гніздівель для хижих птахів та птахів – дуплогніздників на території ПЗ «Єланецький степ»		Науково - дослідний відділ, відділ державної охорони ПЗФ ПЗ «Єланецький степ»	Виготовлено та розміщено у визначених місцях 5 штучних гніздівель
Збереження видового різноманіття комах на території ПЗ «Єланецький степ»		Науково - дослідний відділ, відділ державної охорони ПЗФ ПЗ «Єланецький степ»	Здійснено контроль за дотриманням пожежної безпеки на території заповідника та прилеглих ділянках
Патрулювання РЛП «Приінгульський» з метою недопущення	У межах фонду заробітної плати	Заступник директора та дільничні інспектори	Дотримання заборони на вилов риби на нерестовищі, на зимувальній ямі, заборони на лов раків під час їхніх линьок

Назва, строки та місце проведення дослідження або заходу	Обсяг фінансування	Виконавець/ виконавці	Основні досягнуті результати, наявні публікації (якщо результати розміщено в Інтернеті, вказується посилання)
1	2	3	4
знищення чи пошкодження особин тваринного світу та їх середовищ існування			
Зимова підгодівля тварин на підгодівельних майданчиках у межах території НПП «Бузький Гард»		Природоохоронні науково-дослідні відділення НПП «Бузький Гард»	https://www.facebook.com/permalink.php?story story_fbid=pfbid0GUis2jyQmEsxvVTDGzh3z

10. Природно-заповідний фонд

Станом на 01.01.2026 на території Миколаївської області створено 162 об’єкти природно-заповідного фонду (ПЗФ) загальною фактичною площею 78 519,5601 га. Із них 8 об’єктів мають загальнодержавне значення, у тому числі природний заповідник, два національні природні парки, зоопарк, лісовий заказник та пам’ятки природи. Ще 154 об’єкти належать до природно-заповідного фонду місцевого значення, серед яких п’ять регіональних ландшафтних парків, ландшафтні, лісові та гідрологічні заказники, пам’ятки природи, а також парки-пам’ятки садово-паркового мистецтва.

Відсоток заповідності території Миколаївської області становить 3,19 % від її загальної площі.

В області постійно проводиться робота щодо створення нових та розширення існуючих територій і об’єктів природно-заповідного фонду: 2010 року створено чотири об’єкти природно-заповідного фонду загальною площею 404,8 га; 2011 року створено регіональний ландшафтний парк «Висунсько-Інгулецький» площею 2712,6 га; 2013 року створено п’ять об’єктів природно-заповідного фонду загальною площею 957,22 га; 2019 року створено шість ландшафтних заказників місцевого значення загальною площею 1614,23 га. Серед них статус об’єкта природно-заповідного фонду – ландшафтного заказника «Христофорівські плавні» – набула територія особливого природоохоронного значення, що входить до української частини Смарагдової мережі Європи (код об’єкта UA0000216).

2021 року створено чотири нові заказники місцевого значення: ландшафтні заказники «Райдолинський степ», «Балка Глибока», «Черталківський-2» та орнітологічний заказник «Веселинівські плавні» загальною площею 810,0299 га.

2023 року Рішенням Миколаївської обласної ради від 09.03.2023 № 9

створено шість нових об’єктів природно-заповідного фонду місцевого значення загальною площею 287,45 га: ландшафтні заказники «Каталинський», «Сухоблаківський» та «Балка Зарубіна», а також ботанічні пам’ятки природи в межах міста Миколаєва – «Дуб Горизонтальний», «Дуб на вул. Садовій» та «Дуб в районі Темвод».

2024 року рішенням Миколаївської обласної ради від 27.06.2024 № 18 створено ландшафтний заказник місцевого значення «Чортальські обрії». Рішенням Миколаївської обласної ради від 19.12.2024 № 9 створено ландшафтний заказник «Лук’янівський», ботанічний заказник «Баратівка» та ботанічну пам’ятку природи місцевого значення «Каркас Миколи Леонтовича». Загальна площа створених 2024 року об’єктів становить 232,68 га.

2025 року Рішенням Миколаївської обласної ради від 18.12.2025 № 13 створено ботанічний заказник місцевого значення «Степовий клин» площею 127,6 га.

Роботи зі встановлення меж територій та об’єктів природно-заповідного фонду проводяться на постійній основі відповідно до обсягів фінансування, що виділяються з обласного бюджету на реалізацію зазначених заходів.

Станом на 01.01.2024 межі в натурі (на місцевості) встановлено для 30 % територій та об’єктів природно-заповідного фонду області. З метою забезпечення належної охорони об’єктів ПЗФ 2021 року завершено роботи зі встановлення в натурі меж шести заказників місцевого значення на загальній площі 2649,3698 га.

2024 року розроблено 13 проєктів землеустрою щодо організації та встановлення меж територій природно-заповідного фонду загальною площею 845 га.

2025 року розроблено 9 проєктів землеустрою щодо організації та встановлення меж територій природно-заповідного фонду загальною площею 1631,8798 га.

З 24 лютого 2022 року на території Миколаївської області зафіксовано значну кількість випадків завдання шкоди територіям та об’єктам природно-заповідного фонду внаслідок збройної агресії Російської Федерації. Серед основних видів негативного впливу – пожежі, спричинені обстрілами, порушення ґрунтового покриву внаслідок вибухів і пересування військової техніки, знищення та деградація природних екосистем, а також втрата біорізноманіття.

Таблиця 47 - Перелік цінних природних територій, що резервуються для створення нових або розширення існуючих об’єктів ПЗФ

Рішення про резервування	Назва території/об’єкта, яку/який запропоновано створити	Площа, га	Місцезнаходження	Підприємство, установа чи організація, у віданні яких перебувають території
1	2	3	4	5
-	-	-	-	-

Таблиця 48 - Динаміка структури природно-заповідного фонду Миколаївської області

Категорії територій та об’єктів ПЗФ	На 01.01.2025 (попередній рік)		На 01.01.2026 (поточний рік)	
	Кількість, шт.	Площа, га	Кількість, шт.	Площа, га
1	2	3	4	5
Природні заповідники	1,0	3010,65	1,0	3010,65
Біосферні заповідники	1,0	2741,0	1,0	2741,0
Національні природні парки	2,0	41361,28	2,0	41361,28
Регіональні ландшафтні парки	5,0	39345,2	5,0	39345,2
Заказники загальнодержавного значення	1,0	1782,0	1,0	1782,0
Заказники місцевого значення	70,0	13414,19	71,0	13541,79
Пам’ятки природи загальнодержавного значення	1,0	11,0	1,0	11,0
Пам’ятки природи місцевого значення	46,0	286,07	47,0	286,08
Заповідні урочища	13,0	3656,7	13,0	3656,7
Ботанічні сади загальнодержавного значення	-	-	-	-
Ботанічні сади місцевого значення	-	-	-	-
Дендрологічні парки загальнодержавного значення	-	-	-	-
Дендрологічні парки місцевого значення	-	-	-	-
Зоологічні парки загальнодержавного значення	1,0	18,48	1,0	18,48
Зоологічні парки місцевого значення	-	-	-	-

Парки-пам’ятки садово-паркового мистецтва загальнодержавного значення	1	28,0	1,0	28,0
Парки-пам’ятки садово-паркового мистецтва місцевого значення	18,0	183,8	18,0	183,8
РАЗОМ:				
в тому числі:				
загальнодержавного значення	8,0	48952,41	8,0	48952,41
місцевого значення	153,0	56 885,97	154,0	57 885,97
Фактична площа ПЗФ		78 391,9601		78 519,5601
% фактичної площі ПЗФ від площі адміністративно-територіальної одиниці		3,19		3,19

Таблиця 49 -Звіт про зміни складу територій та об’єктів природно-заповідного фонду загальнодержавного та місцевого значення в 2025 році, розташованих на території Миколаївської області

№ п/п	Категорія, значення	Тип	Назва	Площа, га	Обґрунтування причини ліквідації статусу	№, дата, назва документу, яким було створено (оголошено) об’єкт ПЗФ, ліквідовано статус або внесені зміни, ким прийнятий
1	2	3	4	5	6	7
Створено (оголошено)						
1	Заказник, місцеве	ланд	«Степовий клин»	127,6	-	Рішення Миколаївської обласної ради від 18.12.2025 № 13
Ліквідовано статус						
1	-	-	-	-	-	-
Змінено категорію, тип, значення, площу тощо						
1	-	-	-	-	-	

Таблиця 50 - Перелік об’єктів природно-заповідного фонду, території яких входять до складу територій інших об’єктів природно-заповідного фонду станом на 01.01.2025 Миколаївської області

Категорія, значення та назва об’єкту ПЗФ, до складу території якого входять інші об’єкти ПЗФ	Перелік об’єктів ПЗФ, території яких входять до складу території іншого об’єкту ПЗФ	
	Категорія, значення, назва, тип	Площа, га
1	2	3
1.Національний природний парк (НПП) «Білобережжя Святослава»	1. Гідрологічний заказник місцевого значення «Солоне озеро»	375
	2. Регіональний ландшафтний парк «Кінбурнська коса»	17890,2
Разом в межах НПП	Кількість об’єктів, шт.: 2	18265,2 га
2. Національний природний парк (НПП) «Бузький Гард»	1. Регіональний Ландшафтний парк «Гранітно-степове Побужжя»	6138,13
Разом в межах НПП	Кількість об’єктів, шт.: 1	6138,13
3.Природний заповідник «Єланецький степ»	1. Ландшафтний заказник місцевого значення «Михайлівський степ»	1297,48
Разом в межах ПЗ	Кількість об’єктів, шт.: 1	1297,48
4. Регіональний ландшафтний парк «Гранітно-степове Побужжя»	1. Заповідне урочище місцевого значення «Лівобережжя»	226
	2. Заповідне урочище місцевого значення «Лабіринт»	247
	3. Заповідне урочище місцевого значення «Літній хутір Скаржинського»	105,7
	4. Заповідне урочище місцевого значення «Василева пасіка»	252
	5. Геологічна пам’ятка природи місцевого значення «Турецький стіл»	0,01
	6. Геологічна пам’ятка природи місцевого значення «Протичанська скеля»	0,03
	7. Ботанічна пам’ятка природи місцевого значення «Гирло річки Бакшала»	5
	8. Іхтіологічний заказник місцевого значення «Південнобузький»	40

Разом в межах РЛП	Кількість об’єктів, шт.: 8	875,74 га
5. Регіональний ландшафтний парк «Приінгульський»	1. Ботанічний заказник місцевого значення «Пелагеївський»	123,5
	2. Гідрологічний заказник місцевого значення «Софіївське водосховище»	417
Разом в межах РЛП	Кількість об’єктів, шт.: 2	540,5 га
6. Регіональний ландшафтний парк «Тилігульський»	1. Орнітологічний заказник місцевого значення «Пониззя Тилігульського лиману»	120
Разом в межах РЛП	Кількість об’єктів, шт.: 1	120
7. Регіональний ландшафтний парк «Висунсько-Інгулецький»	1. Ботанічний заказник місцевого значення «Яковлівський»	35
	2. Ландшафтний заказник місцевого значення «Мурахівський»	150
	3. Ландшафтний заказник місцевого значення «Біла Криниця»	20
	4. Ботанічна пам’ятка природи місцевого значення «Балка»	3
	5. Ботанічна пам’ятка природи місцевого значення «Пришиб»	5
Разом в межах РЛП:	Кількість об’єктів, шт.: 5	213 га
Лісовий заказник (ЛЗ) місцевого значення «Володимирівська дача»	1. Ботанічна пам’ятка природи загальнодержавного значення «Степок»	11
	2. Ботанічна пам’ятка природи місцевого значення «Ленінський»	11
	3. Ботанічна пам’ятка природи місцевого значення «Ювілейний»	11
Разом в межах ЛЗ:	Кількість об’єктів, шт.: 3	33
ВСЬОГО	Кількість об’єктів, шт.: 23	27483,05

Таблиця 51 - Перелік територій та об’єктів природно-заповідного фонду загальнодержавного та місцевого значення, розташованих у Миколаївській області станом на 01.01.2025 року

№ п/п	Назва об’єкта ПЗФ	Тип	Площа, га	Адміністративне розташування та місцезнаходження об’єкта ПЗФ (в тому числі квартали та виділи)	Найменування підприємства, установи, організації/Прізвище, ім’я, по батькові (за наявності) землекористувача (землевласника), у віданні якого знаходиться об’єкт ПЗФ	Рішення, згідно з якими створено (оголошено) даний об’єкт ПЗФ, змінено його, площу тощо	Наявність Форми 1 ДКПЗФ (рік заповнення, оновлення)	Наявність карти
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Території та об’єкти ПЗФ загальнодержавного значення								
Природні заповідники								
1	«Єланецький степ»		3010,65	Вознесенський р-н, Єланецька селищна ТГ, Сухоєланецька сільська ТГ, Дорошівська сільська ТГ; Миколаївський р-н, Новоодеська міська ТГ	Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України	Указ Президента України № 575/96 від 17.07.1996, Указ Президента України № 214/2016 від 17.05.2016	+	+
	Разом природних заповідників		3010,65					+
Біосферні заповідники								
1	Ділянки біосферного		2741,0	Миколаївський р-н,	НАНУ	Постанова Ради	+	+

№ п/п	Назва об’єкта ПЗФ	Тип	Площа, га	Адміністративне розташування та місцезнаходження об’єкта ПЗФ (в тому числі квартали та виділи)	Найменування підприємства, установи, організації/Прізвище, ім’я, по батькові (за наявності) землекористувача (землевласника), у віданні якого знаходиться об’єкт ПЗФ	Рішення, згідно з якими створено (оголошено) даний об’єкт ПЗФ, змінено його, площу тощо	Наявність Форми 1 ДКПЗФ (рік заповнення, оновлення)	Наявність карти
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	заповідника «Волижин ліс», о. Довгий, о. Круглий			Очаківська міська ТГ		Народних комісарів УРСР № 172 від 14.07.1927, Указ Президента України № 563/93 від 26.11.1993 Розширено Указом Президента України №100/2009 від 25.02.2009		
	Разом біосферних заповідників	1	2741,0					
Національні природні парки								
1	«Білобережжя Святослава»		35223,15	Миколаївський р-н, Очаківська міська ТГ	Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України, філія «Миколаївське лісове господарство»	Указ Президента України № 1056/2009 від 30.04.2009	+	+

№ п/п	Назва об'єкта ПЗФ	Тип	Площа, га	Адміністративне розташування та місцезнаходження об'єкта ПЗФ (в тому числі квартали та виділи)	Найменування підприємства, установи, організації/Прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) землекористувача (землевласника), у віданні якого знаходиться об'єкт ПЗФ	Рішення, згідно з якими створено (оголошено) даний об'єкт ПЗФ, змінено його, площу тощо	Наявність Форми 1 ДКПЗФ (рік заповнення, оновлення)	Наявність карти
1	2	3	4	5	6	7	8	9
					ДСГП «Ліси України»			
2	«Бузький Гард»		6138,13	Вознесенський р-н, Братська селищна ТГ, Олександрівська селищна ТГ, Южноукраїнська міська ТГ, Первомайський р-н, Врадіївська селищна ТГ, Мигіївська сільська ТГ, Первомайська міська ТГ	Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України, філія «Вознесенське лісове господарство» ДСГП «Ліси України»	Указ Президента № 279/2009 від 30.04.2009	+	+
	Разом національних природних парків		41361,28					
Заказники								
	Лісові							
1	«Рацинська дача»		1782,0	Вознесенський район,	філія «Вознесенське	Постанова Ради		+

№ п/п	Назва об’єкта ПЗФ	Тип	Площа, га	Адміністративне розташування та місцезнаходження об’єкта ПЗФ (в тому числі квартали та виділи)	Найменування підприємства, установи, організації/Прізвище, ім’я, по батькові (за наявності) землекористувача (землевласника), у віданні якого знаходиться об’єкт ПЗФ	Рішення, згідно з якими створено (оголошено) даний об’єкт ПЗФ, змінено його, площу тощо	Наявність Форми 1 ДКПЗФ (рік заповнення, оновлення)	Наявність карти
1	2	3	4	5	6	7	8	9
				Бузька сільська ТГ	лісове господарство» ДСГП «Ліси України»	Міністрів УРСР № 500 від 28.10.1974		
	Разом		1782,0					
	Разом заказників		1782,0					
Пам’ятки природи								
	Ботанічні і т.д.							
1	«Степок»	бот.	11,0	Баштанський р-н, Володимирівська сільська ТГ	філія «Вознесенське лісове господарство» ДСГП «Ліси України»	Розпорядження Ради Міністрів СССР № 780 від 4.10.1975		+
	Разом		11,0					
	Разом пам’яток природи	1	11,0					
Всі інші категорії								

№ п/п	Назва об’єкта ПЗФ	Тип	Площа, га	Адміністративне розташування та місцезнаходження об’єкта ПЗФ (в тому числі квартали та виділи)	Найменування підприємства, установи, організації/Прізвище, ім’я, по батькові (за наявності) землекористувача (землевласника), у віданні якого знаходиться об’єкт ПЗФ	Рішення, згідно з якими створено (оголошено) даний об’єкт ПЗФ, змінено його, площу тощо	Наявність Форми 1 ДКПЗФ (рік заповнення, оновлення)	Наявність карти
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	«Миколаївський зоопарк»	зоо	18,48	Миколаївський р-н, Миколаївська міська ТГ, м. Миколаїв	КУ «Миколаївський зоопарк»	Постанова Ради Міністрів СРСР № 311 від 22.07.1983		+
2	«Мостівський парк»	ппспм	28,0	Вознесенський р-н, Мостівська сільська ТГ	філія «Врадіївське лісове господарство» ДСГП «Ліси України»	Постанова Ради Міністрів УРСР № 105 від 29.01.1960		+
	Разом		46,48					
	Всього ПЗФ загально-державного значення	8	48 952,41					
Території та об’єкти ПЗФ місцевого значення								

№ п/п	Назва об’єкта ПЗФ	Тип	Площа, га	Адміністративне розташування та місцезнаходження об’єкта ПЗФ (в тому числі квартали та виділи)	Найменування підприємства, установи, організації/Прізвище, ім’я, по батькові (за наявності) землекористувача (землевласника), у віданні якого знаходиться об’єкт ПЗФ	Рішення, згідно з якими створено (оголошено) даний об’єкт ПЗФ, змінено його, площу тощо	Наявність Форми 1 ДКПЗФ (рік заповнення, оновлення)	Наявність карти
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Регіональні ландшафтні парки								
1	«Кінбурнська коса»		17890,20	Миколаївський р-н, Очаківська міська ТГ	Адміністрація РЛП «Кінбурнська коса»	Рішення Миколаївської облради №16 від 15.10.1992	+	+
2	«Гранітно-степове Побужжя»		7394,30	Первомайський, Вознесенський р-ни, Первомайська міська ТГ, Южноукраїнська міська ТГ,Мигіївська сільська ТГ, Первомайська міська ТГ	Адміністрація РЛП «Гранітно-степове Побужжя»	Рішення Миколаївської облради № 10 від 06.07.2006, № 3 від 27.05.2005, №5 від 23.12.1999, №7 від 25.10.1996, №10 від 28.04.1995, № 27 від 18.03.1994	+	+
3	«Тилігульський»		8195,40	Миколаївський р-н, Березанська селищнаТГ, Коблівська сільська ТГ	Адміністрація РЛП «Тилігульський»	Рішення Миколаївської облради № 8 від 28.04.1995	+	+

№ п/п	Назва об’єкта ПЗФ	Тип	Площа, га	Адміністративне розташування та місцезнаходження об’єкта ПЗФ (в тому числі квартали та виділи)	Найменування підприємства, установи, організації/Прізвище, ім’я, по батькові (за наявності) землекористувача (землевласника), у віданні якого знаходиться об’єкт ПЗФ	Рішення, згідно з якими створено (оголошено) даний об’єкт ПЗФ, змінено його, площу тощо	Наявність Форми 1 ДКПЗФ (рік заповнення, оновлення)	Наявність карти
1	2	3	4	5	6	7	8	9
4	«Приінгульський»		3152,70	Баштанський р-н, Новобузька міська ТГ, Софіївська сільська ТГ	Адміністрація РЛП «Приінгульський»	Рішення Миколаївської облради № 6 від 17.12.2002	+	+
5	«Висунсько-Інгулецький»		2712,60	Баштанський р-н, Березнегуватська селищна ТГ		Рішення Миколаївської облради № 9 від 25.11.2011		+
	Разом регіональних ландшафтних парків	5	39345,20					
Заказники і т.д.								
1	«Острів Довгий»	ланд	6,0	Первомайський р-н, Первомайська міська ТГ, м. Первомайськ		Рішення виконкому Миколаївської обласної ради № 527 від 01.10.1974		+

№ п/п	Назва об’єкта ПЗФ	Тип	Площа, га	Адміністративне розташування та місцезнаходження об’єкта ПЗФ (в тому числі квартали та виділи)	Найменування підприємства, установи, організації/Прізвище, ім’я, по батькові (за наявності) землекористувача (землевласника), у віданні якого знаходиться об’єкт ПЗФ	Рішення, згідно з якими створено (оголошено) даний об’єкт ПЗФ, змінено його, площу тощо	Наявність Форми 1 ДКПЗФ (рік заповнення, оновлення)	Наявність карти
1	2	3	4	5	6	7	8	9
2	«Півострів Піщаний»	ланд	260,0	Миколаївський р-н, Мішково-Погорілівська сільська ТГ		Рішення Миколаївської облради № 24 від 07.07.1992		+
3	«Вовча Балка»	ланд	250,0	Миколаївський р-н, Новоодеська міська ТГ		Рішення Миколаївської облради № 11 від 12.03.1993		+
4	«Новопетрівські плавні»	ланд	200,0	Миколаївський р-н, Костянтинівська сільська ТГ		Рішення Миколаївської облради № 11 від 12.03.1993		+
5	«Петрово-Солониський»	ланд	300,0	Миколаївський р-н, Веснянська сільська ТГ		Рішення Миколаївської облради № 7 від 13.05.1993		+

№ п/п	Назва об’єкта ПЗФ	Тип	Площа, га	Адміністративне розташування та місцезнаходження об’єкта ПЗФ (в тому числі квартали та виділи)	Найменування підприємства, установи, організації/Прізвище, ім’я, по батькові (за наявності) землекористувача (землевласника), у віданні якого знаходиться об’єкт ПЗФ	Рішення, згідно з якими створено (оголошено) даний об’єкт ПЗФ, змінено його, площу тощо	Наявність Форми 1 ДКПЗФ (рік заповнення, оновлення)	Наявність карти
1	2	3	4	5	6	7	8	9
6	«Мурахівський»	ланд	150,0	Баштанський р-н, Березнегуватська селищна ТГ		Рішення Миколаївської облради № 20 від 18.03.1994		+
7	«Висунський»	ланд	50,0	Баштанський р-н, Березнегуватська селищна ТГ		Рішення Миколаївської облради № 20 від 18.03.1994		+
8	«Біла Криниця»	ланд	20,0	Баштанський р-н, Березнегуватська селищна ТГ		Рішення Миколаївської облради № 20 від 18.03.1994		+
9	«Водоспад»	ланд	30,0	Баштанський р-н, Казанківська селищна ТГ		Рішення Миколаївської облради № 24 від 02.02.1995		+

№ п/п	Назва об’єкта ПЗФ	Тип	Площа, га	Адміністративне розташування та місцезнаходження об’єкта ПЗФ (в тому числі квартали та виділи)	Найменування підприємства, установи, організації/Прізвище, ім’я, по батькові (за наявності) землекористувача (землевласника), у віданні якого знаходиться об’єкт ПЗФ	Рішення, згідно з якими створено (оголошено) даний об’єкт ПЗФ, змінено його, площу тощо	Наявність Форми 1 ДКПЗФ (рік заповнення, оновлення)	Наявність карти
1	2	3	4	5	6	7	8	9
10	«Попова Дача»	ланд	15,0	Баштанський р-н, Казанківська селищна ТГ		Рішення Миколаївської облради № 24 від 02.02.1995		+
11	«Михайлівський»	ланд	87,20	Миколаївський р-н, Новоодеська міська ТГ, Вознесенський р-н, Дорошівська сільська ТГ		Рішення Миколаївської облради № 24 від 02.02.1995		+
12	«Пташиний»	ланд	25,0	Вознесенський р-н, Прибузька сільська ТГ	філія «Вознесенське лісове господарство» ДСГП «Ліси України»	Рішення Миколаївської облради № 20 від 18.03.1994		+
13	«Гора»	ланд	197,0	Вознесенський р-н, Мостівська сільська ТГ	філія «Вознесенське лісове господарство» ДСГП «Ліси України»	Рішення Миколаївської облради № 20 від 18.03.1994		+

№ п/п	Назва об’єкта ПЗФ	Тип	Площа, га	Адміністративне розташування та місцезнаходження об’єкта ПЗФ (в тому числі квартали та виділи)	Найменування підприємства, установи, організації/Прізвище, ім’я, по батькові (за наявності) землекористувача (землевласника), у віданні якого знаходиться об’єкт ПЗФ	Рішення, згідно з якими створено (оголошено) даний об’єкт ПЗФ, змінено його, площу тощо	Наявність Форми 1 ДКПЗФ (рік заповнення, оновлення)	Наявність карти
1	2	3	4	5	6	7	8	9
14	«Михайлівський степ»	ланд	1343,10	Миколаївський р-н, Новоодеська міська ТГ, Дорошівська сільська ТГ	Адміністрація ПЗ «Єланецький степ»	Рішення Миколаївської облради №13 від 14.08.1997		+
15	«Бондаревські джерела»	ланд	5,60	Миколаївський р-н, Веснянська сільська ТГ		Рішення Миколаївської облради № 15 від 30.12.2010		+
16	«Привільний»	ланд	328,30	Баштанський р-н, Привільненська сільська ТГ	Комунальна власність, філія «Баштанське лісове господарство» ДСГП «Ліси України»	Рішення Миколаївської облради № 12 від 30.12.2010		+
17	«Бакшалинські плавні»	ланд	96,06	Вознесенський р-н, Доманівська селищна ТГ		Рішення Миколаївської облради № 8 від 02.10.2013		+

№ п/п	Назва об’єкта ПЗФ	Тип	Площа, га	Адміністративне розташування та місцезнаходження об’єкта ПЗФ (в тому числі квартали та виділи)	Найменування підприємства, установи, організації/Прізвище, ім’я, по батькові (за наявності) землекористувача (землевласника), у віданні якого знаходиться об’єкт ПЗФ	Рішення, згідно з якими створено (оголошено) даний об’єкт ПЗФ, змінено його, площу тощо	Наявність Форми 1 ДКПЗФ (рік заповнення, оновлення)	Наявність карти
1	2	3	4	5	6	7	8	9
18	«Воєводський»	ланд	42,78	Первомайський р-н, Благодатненська ТГ		Рішення Миколаївської облради №8 від 02.10.2013		+
19	«Кам`яно-Костуватський»	ланд	523,70	Вознесенський р-н, Новомаріївська ТГ	філія «Вознесенське лісове господарство» ДСГП «Ліси України»	Рішення Миколаївської облради № 8 від 02.10.2013		+
20	«Новоодеський»	ланд	20,70	Миколаївський р-н, Новоодеська міська ТГ		Рішення Миколаївської облради № 8 від 02.10.2013		+
21	«Підгірний»	ланд	114,96	Первомайський р-н, Синюхинобрідська сільська ТГ		Рішення Миколаївської облради № 8 від 02.10.2013		+

№ п/п	Назва об’єкта ПЗФ	Тип	Площа, га	Адміністративне розташування та місцезнаходження об’єкта ПЗФ (в тому числі квартали та виділи)	Найменування підприємства, установи, організації/Прізвище, ім’я, по батькові (за наявності) землекористувача (землевласника), у віданні якого знаходиться об’єкт ПЗФ	Рішення, згідно з якими створено (оголошено) даний об’єкт ПЗФ, змінено його, площу тощо	Наявність Форми 1 ДКПЗФ (рік заповнення, оновлення)	Наявність карти
1	2	3	4	5	6	7	8	9
22	«Черталківський»	ланд	159,02	Вознесенський р-н, Прибужанівська сільська ТГ	комунальна власність	Рішення Миколаївської облради № 8 від 02.02.2013		+
23	«Міщанська балка»	ланд	96,72	Первомайський р-н, Мигіївська сільська ТГ	філія «Врадіївське лісове господарство» ДСГП «Ліси України»	Рішення Миколаївської облради № 5 від 18.09.2019		+
24	«Новобірзулівський»	ланд	81,43	Баштанський р-н, Привільнянська сільська ТГ		Рішення Миколаївської облради № 5 від 18.09.2019		+
25	«Каньйон річки Чичиклія»	ланд	115,44	Вознесенський р-н, Веселинівська селищна ТГ		Рішення Миколаївської облради № 5 від 18.09.2019		+

№ п/п	Назва об’єкта ПЗФ	Тип	Площа, га	Адміністративне розташування та місцезнаходження об’єкта ПЗФ (в тому числі квартали та виділи)	Найменування підприємства, установи, організації/Прізвище, ім’я, по батькові (за наявності) землекористувача (землевласника), у віданні якого знаходиться об’єкт ПЗФ	Рішення, згідно з якими створено (оголошено) даний об’єкт ПЗФ, змінено його, площу тощо	Наявність Форми 1 ДКПЗФ (рік заповнення, оновлення)	Наявність карти
1	2	3	4	5	6	7	8	9
26	«Сергіївський»	ланд	87,66	Вознесенський р-н, Братська селищна ТГ	філія «Вознесенське лісове господарство» ДСГП «Ліси України»	Рішення Миколаївської облради № 5 від 18.09.2019		+
27	«Христофорівські плавні»	ланд	1094,82	Баштанський р-н, Баштанська міська ТГ		Рішення Миколаївської облради № 5 від 18.09.2019		+
28	«Лагодівський»	ланд	138,16	Баштанський р-н, Казанківська селищна ТГ		Рішення Миколаївської облради № 5 від 18.09.2019		+
29	«Балка Глибока»	ланд	126,87	Вознесенський р-н, Прибужанівська сільська ТГ		Рішення Миколаївської облради № 23 від 21.12.2021		+

№ п/п	Назва об’єкта ПЗФ	Тип	Площа, га	Адміністративне розташування та місцезнаходження об’єкта ПЗФ (в тому числі квартали та виділи)	Найменування підприємства, установи, організації/Прізвище, ім’я, по батькові (за наявності) землекористувача (землевласника), у віданні якого знаходиться об’єкт ПЗФ	Рішення, згідно з якими створено (оголошено) даний об’єкт ПЗФ, змінено його, площу тощо	Наявність Форми 1 ДКПЗФ (рік заповнення, оновлення)	Наявність карти
1	2	3	4	5	6	7	8	9
30	«Райдолинський степ»	ланд	296,22	Вознесенський р-н, Веселинівська селищна ТГ	філія «Веселинівське лісове господарство» ДСГП «Ліси України»	Рішення Миколаївської облради № 24 від 21.12.2021		+
31	«Черталківський 2»	ланд	170,86	Вознесенський р-н, Прибужанівська сільська ТГ	Комунальна власність	Рішення Миколаївської облради № 25 від 21.12.2021		+
32	«Балка Зарубіна»	ланд	18,82	Миколаївський р-н, Ольшанська селищна ТГ	Комунальна власність	Рішення Миколаївської облради № 9 від 09.03.2023		+
33	«Каталинський»	ланд	160,42	Миколаївський р-н, Куцурубська та Радсадівська сільські ТГ	філія «Миколаївське лісове господарство» ДСГП «Ліси України»	Рішення Миколаївської облради № 9 від 09.03.2023		+

№ п/п	Назва об’єкта ПЗФ	Тип	Площа, га	Адміністративне розташування та місцезнаходження об’єкта ПЗФ (в тому числі квартали та виділи)	Найменування підприємства, установи, організації/Прізвище, ім’я, по батькові (за наявності) землекористувача (землевласника), у віданні якого знаходиться об’єкт ПЗФ	Рішення, згідно з якими створено (оголошено) даний об’єкт ПЗФ, змінено його, площу тощо	Наявність Форми 1 ДКПЗФ (рік заповнення, оновлення)	Наявність карти
1	2	3	4	5	6	7	8	9
34	«Сухобалківський»	ланд	108,10	Вознесенський р-н, Прибужанівська сільська ТГ	Комунальна власність	Рішення Миколаївської облради № 9 від 09.03.2023		+
35	«Чортальські обрії»	ланд	143,10	Вознесенський р-н, Мостівська сільська ТГ	Комунальна власність	Рішення Миколаївської облради № 18 від 27.06.2024		+
36	«Лук’янівський»	ланд	27,20	Баштанський р-н, Привільненська сільська ТГ	філія «Баштанське лісове господарство» ДСГП «Ліси України»	Рішення Миколаївської облради № 9 від 19.12.2024		+
37	«Варюшино»	ліс	632,0	Вознесенський р-н, Веселинівська селищна ТГ	філія «Вознесенське лісове господарство» ДСГП «Ліси України»	Рішення виконкому Миколаївської обласної ради № 623 від 25.12.1979		+

№ п/п	Назва об’єкта ПЗФ	Тип	Площа, га	Адміністративне розташування та місцезнаходження об’єкта ПЗФ (в тому числі квартали та виділи)	Найменування підприємства, установи, організації/Прізвище, ім’я, по батькові (за наявності) землекористувача (землевласника), у віданні якого знаходиться об’єкт ПЗФ	Рішення, згідно з якими створено (оголошено) даний об’єкт ПЗФ, змінено його, площу тощо	Наявність Форми 1 ДКПЗФ (рік заповнення, оновлення)	Наявність карти
1	2	3	4	5	6	7	8	9
38	«Дорошівка»	ліс	136,0	Вознесенський р-н, Дорошівська сільська ТГ	філія «Вознесенське лісове господарство» ДСГП «Ліси України»	Рішення виконкому Миколаївської обласної ради № 448 від 23.10.1984		+
39	«Балабанівка»	ліс	510,0	Миколаївський р-н, м. Миколаїв, Миколаївська міська ТГ	філія «Миколаївське лісове господарство» ДСГП «Ліси України»	Рішення виконкому Миколаївської обласної ради № 448 від 23.10.1984		
40	«Мішково-Погорілове»	ліс	180,0	Миколаївський р-н, Мішково-Погорілівська сільська ТГ	філія «Миколаївське лісове господарство» ДСГП «Ліси України»	Рішення виконкому Миколаївської обласної ради № 448 від 23.10.1984		+
41	«Олександрівська дача»	ліс	465,0	Первомайский р-н, Арбузинська селищна ТГ	філія «Вознесенське лісове господарство» ДСГП «Ліси України»	Рішення виконкому Миколаївської обласної ради		+

№ п/п	Назва об’єкта ПЗФ	Тип	Площа, га	Адміністративне розташування та місцезнаходження об’єкта ПЗФ (в тому числі квартали та виділи)	Найменування підприємства, установи, організації/Прізвище, ім’я, по батькові (за наявності) землекористувача (землевласника), у віданні якого знаходиться об’єкт ПЗФ	Рішення, згідно з якими створено (оголошено) даний об’єкт ПЗФ, змінено його, площу тощо	Наявність Форми 1 ДКПЗФ (рік заповнення, оновлення)	Наявність карти
1	2	3	4	5	6	7	8	9
						№ 448 від 23.10.1984		
42	«Новоселівка»	ліс	112,70	Первомайский р-н, Арбузинська селищна ТГ	філія «Вознесенське лісове господарство» ДСГП «Ліси України»	Рішення виконкому Миколаївської обласної ради № 448 від 23.10.1984		+
43	«Добра Криниця»	ліс	20,0	Баштанський р-н, Інгульська сільська ТГ	філія «Баштанське лісове господарство» ДСГП «Ліси України»	Рішення виконкому Миколаївської обласної ради № 448 від 23.10.1984		+
44	«Вільне»	ліс	10,0	Вознесенський р-н, Новомаріївська сільська ТГ	філія «Вознесенське лісове господарство» ДСГП «Ліси України»	Рішення виконкому Миколаївської обласної ради № 448 від 23.10.1984		

№ п/п	Назва об’єкта ПЗФ	Тип	Площа, га	Адміністративне розташування та місцезнаходження об’єкта ПЗФ (в тому числі квартали та виділи)	Найменування підприємства, установи, організації/Прізвище, ім’я, по батькові (за наявності) землекористувача (землевласника), у віданні якого знаходиться об’єкт ПЗФ	Рішення, згідно з якими створено (оголошено) даний об’єкт ПЗФ, змінено його, площу тощо	Наявність Форми 1 ДКПЗФ (рік заповнення, оновлення)	Наявність карти
1	2	3	4	5	6	7	8	9
45	«Володимирівська дача»	ліс	1298,0	Баштанський р-н, Володимирівська сільська ТГ	філія «Вознесенське лісове господарство» ДСГП «Ліси України»	Рішення виконкому Миколаївської обласної ради № 448 від 23.10.1984		+
46	«Байрак»	ліс	12,0	Первомайський р-н, Синюхинобрідська сільська ТГ	філія «Врадіївське лісове господарство» ДСГП «Ліси України»	Рішення виконкому Миколаївської обласної ради № 448 від 23.10.1984		+
47	«Кам’яна Балка»	ліс	10,0	Первомайський р-н, Синюхинобрідська сільська ТГ	філія «Врадіївське лісове господарство» ДСГП «Ліси України»	Рішення виконкому Миколаївської обласної ради № 448 від 23.10.1984		+
48	«Мартинівське»	ліс	145,0	Вознесенський р-н, Прибужанівська сільська ТГ	філія «Вознесенське лісове господарство» ДСГП «Ліси України»	Рішення виконкому Миколаївської обласної ради		+

№ п/п	Назва об’єкта ПЗФ	Тип	Площа, га	Адміністративне розташування та місцезнаходження об’єкта ПЗФ (в тому числі квартали та виділи)	Найменування підприємства, установи, організації/Прізвище, ім’я, по батькові (за наявності) землекористувача (землевласника), у віданні якого знаходиться об’єкт ПЗФ	Рішення, згідно з якими створено (оголошено) даний об’єкт ПЗФ, змінено його, площу тощо	Наявність Форми 1 ДКПЗФ (рік заповнення, оновлення)	Наявність карти
1	2	3	4	5	6	7	8	9
						№ 448 від 23.10.1984		
49	«Івано-Кепіне»	бот	25,0	Баштанський р-н, Снігурівська міська ТГ		Рішення виконкому Миколаївської обласної ради № 336 від16.12.1987		
50	«Яковлівський»	бот	35,0	Баштанський р-н, Березнегуватська селищна ТГ		Рішення виконкому Миколаївської обласної ради № 448 від 23.10.1984 № 336 від 16.12.1987		
51	«Пелагеївський»	бот	123,50	Баштанський р-н, Софіївська сільська ТГ		Рішення виконкому Миколаївської обласної ради № 448 від 23.10.1984		

№ п/п	Назва об’єкта ПЗФ	Тип	Площа, га	Адміністративне розташування та місцезнаходження об’єкта ПЗФ (в тому числі квартали та виділи)	Найменування підприємства, установи, організації/Прізвище, ім’я, по батькові (за наявності) землекористувача (землевласника), у віданні якого знаходиться об’єкт ПЗФ	Рішення, згідно з якими створено (оголошено) даний об’єкт ПЗФ, змінено його, площу тощо	Наявність Форми 1 ДКПЗФ (рік заповнення, оновлення)	Наявність карти
1	2	3	4	5	6	7	8	9
						Рішенням Миколаївської облради № 11 від 12.03.1993		
52	«Скобелівська балка»	бот	10,0	Баштанський р-н, Володимирівська сільська ТГ	Землі комунальної власності Володимирівської сільської ради	Рішення виконкому Миколаївської обласної ради № 448 від 23.10.1984		+
53	«Мар’янівський»	бот	15,0	Баштанський р-н, Казанківська селищна ТГ	землі комунальної власності Казанківської селищної ради	Рішення виконкому Миколаївської обласної ради № 448 від 23.10.1984		+
54	«Лощина»	бот	15,0	Баштанський р-н, Снігурівська міська ТГ	Землі комунальної власності	Рішення виконкому Миколаївської обласної ради		

№ п/п	Назва об’єкта ПЗФ	Тип	Площа, га	Адміністративне розташування та місцезнаходження об’єкта ПЗФ (в тому числі квартали та виділи)	Найменування підприємства, установи, організації/Прізвище, ім’я, по батькові (за наявності) землекористувача (землевласника), у віданні якого знаходиться об’єкт ПЗФ	Рішення, згідно з якими створено (оголошено) даний об’єкт ПЗФ, змінено його, площу тощо	Наявність Форми 1 ДКПЗФ (рік заповнення, оновлення)	Наявність карти
1	2	3	4	5	6	7	8	9
						№ 448 від 23.10.1984		
55	«Михайло-Ларинський»	бот	14,80	Миколаївський р-н, Воскресенська селищна ТГ	Землі комунальної власності	Рішення виконкому Миколаївської обласної ради №448 від 23.10.1984		+
56	«Кримки»	бот	7,0	Баштанський р-н, Снігурівська міська ТГ		Рішення виконкому Миколаївської обласної ради № 448 від 23.10.1984		
57	«Богодарівка»	бот	50,0	Миколаївський р-н, Новоодеська міська ТГ		Рішення виконкому Миколаївської обласної ради № 448 від 23.10.1984		

№ п/п	Назва об’єкта ПЗФ	Тип	Площа, га	Адміністративне розташування та місцезнаходження об’єкта ПЗФ (в тому числі квартали та виділи)	Найменування підприємства, установи, організації/Прізвище, ім’я, по батькові (за наявності) землекористувача (землевласника), у віданні якого знаходиться об’єкт ПЗФ	Рішення, згідно з якими створено (оголошено) даний об’єкт ПЗФ, змінено його, площу тощо	Наявність Форми 1 ДКПЗФ (рік заповнення, оновлення)	Наявність карти
1	2	3	4	5	6	7	8	9
58	«Єлизаветівка»	бот	10,0	Баштанський р-н, Горохівська сільська ТГ		Рішення виконкому Миколаївської обласної ради № 448 від 23.10.1984 Рішення Миколаївської облради № 24 від 02.02.1995		
59	«Баратівка»	бот	62,37	Баштанський р-н, Горохівська сільська ТГ	Землі комунальної власності	Рішення Миколаївської облради № 9 від 19.12.2024		+
60	«Пониззя Тилігульського лиману»	орнт	120,0	Миколаївський р-н, Коблівська сільська ТГ	Адміністрація РЛП «Тилігульський»	Рішення виконкому Миколаївської обласної ради № 668 від 20.12.1976 № 448 від 23.10.1984		+

№ п/п	Назва об’єкта ПЗФ	Тип	Площа, га	Адміністративне розташування та місцезнаходження об’єкта ПЗФ (в тому числі квартали та виділи)	Найменування підприємства, установи, організації/Прізвище, ім’я, по батькові (за наявності) землекористувача (землевласника), у віданні якого знаходиться об’єкт ПЗФ	Рішення, згідно з якими створено (оголошено) даний об’єкт ПЗФ, змінено його, площу тощо	Наявність Форми 1 ДКПЗФ (рік заповнення, оновлення)	Наявність карти
1	2	3	4	5	6	7	8	9
61	«Бузький»	орнт	210,0	Вознесенський р-н, Бузька сільська ТГ		Рішення виконкому Миколаївської обласної ради № 448 від 23.10.1984		
62	«Веселинівськи плавні»	орн	216,08	Вознесенський р-н, Веселинівська селищна ТГ	Землі комунальної власності	Рішення Миколаївської облради № 26 від 21.12.2021		+
63	«Солоне озеро»	гідр	375,0	Миколаївський р-н, Коблівська сільська ТГ	Адміністрація НПП «Білобережжя Святослава»	Рішення виконкому Миколаївської обласної ради № 448 від 23.10.1984		+
64	«Підземне озеро»	гідр	41,0	Вознесенський р-н, Бузька сільська ТГ	ВАТ «Зелений гай»	Рішення виконкому Миколаївської обласної ради		+

№ п/п	Назва об’єкта ПЗФ	Тип	Площа, га	Адміністративне розташування та місцезнаходження об’єкта ПЗФ (в тому числі квартали та виділи)	Найменування підприємства, установи, організації/Прізвище, ім’я, по батькові (за наявності) землекористувача (землевласника), у віданні якого знаходиться об’єкт ПЗФ	Рішення, згідно з якими створено (оголошено) даний об’єкт ПЗФ, змінено його, площу тощо	Наявність Форми 1 ДКПЗФ (рік заповнення, оновлення)	Наявність карти
1	2	3	4	5	6	7	8	9
						№ 448 від 23.10.1984		
65	«Південнобузький»	іхт	40,0	Вознесенський р-н		Рішення виконкому Миколаївської обласної ради № 448 від 23.10.1984		
66	«Олександрівський»	іхт	62,50	Вознесенський р-н		Рішення виконкому Миколаївської обласної ради № 448 від 23.10.1984		
67	«Щербанівське водосховище»	гідр	385,0	Вознесенський р-н, Баштанський р-н, Дорошівська сільська ТГ Новоодеська міська ТГ	Вознесенське управління зрошувальних мереж	Рішення виконкому Миколаївської обласної ради № 623 від 25.12.1979		+

№ п/п	Назва об’єкта ПЗФ	Тип	Площа, га	Адміністративне розташування та місцезнаходження об’єкта ПЗФ (в тому числі квартали та виділи)	Найменування підприємства, установи, організації/Прізвище, ім’я, по батькові (за наявності) землекористувача (землевласника), у віданні якого знаходиться об’єкт ПЗФ	Рішення, згідно з якими створено (оголошено) даний об’єкт ПЗФ, змінено його, площу тощо	Наявність Форми 1 ДКПЗФ (рік заповнення, оновлення)	Наявність карти
1	2	3	4	5	6	7	8	9
68	«Жовтневе водосховище»	гідр	429,0	Миколаївський р-н, Миколаївська міська ТГ		Рішення виконкому Миколаївської обласної ради № 281 від 11.12.1990		
69	«Софіївське водосховище»	гідр	417,0	Баштанський р-н, Новобузька міська ТГ, Софіївська сільська ТГ	Миколаївське міжрайонне управління водного господарства	Рішення виконкому Миколаївської обласної ради № 281 від 11.12.1990		+
70	«Катеринівське водосховище»	гідр	330,0	Миколаївський р-н, Степівська сільська ТГ	Миколаївське міжрайонне управління водного господарства	Рішення Миколаївської облради № 11 від 12.03.1993		
	Разом заказників	70	13414,19					
Всі інші категорії								
Пам’ятки природи								

№ п/п	Назва об’єкта ПЗФ	Тип	Площа, га	Адміністративне розташування та місцезнаходження об’єкта ПЗФ (в тому числі квартали та виділи)	Найменування підприємства, установи, організації/Прізвище, ім’я, по батькові (за наявності) землекористувача (землевласника), у віданні якого знаходиться об’єкт ПЗФ	Рішення, згідно з якими створено (оголошено) даний об’єкт ПЗФ, змінено його, площу тощо	Наявність Форми 1 ДКПЗФ (рік заповнення, оновлення)	Наявність карти
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	«Курган»	комп	0,10	Миколаївський р-н, Березанська селищнаТГ		Рішення виконкому Миколаївської облради № 448 від 23.10.1984		
2	«Громоклійська круча»	комп	58,0	Баштанський р-н, Привільненська сільська ТГ		Рішення Миколаївської облради №13 від 30.12.2010		
3	«Ленінське»	бот	11,0	Баштанський р-н, Володимирівська сільська ТГ	філія «Баштанське лісове господарство» ДСГП «Ліси України»	Рішення виконкому Миколаївської облради № 448 від 23.10.1984		+
4	«Луканівка»	бот	11,0	Первомайський р-н, Кривоозерська селищна ТГ	філія «Врадіївське лісове господарство» ДСГП «Ліси України»	Рішення виконкому Миколаївської облради № 448 від 23.10.1984		

№ п/п	Назва об’єкта ПЗФ	Тип	Площа, га	Адміністративне розташування та місцезнаходження об’єкта ПЗФ (в тому числі квартали та виділи)	Найменування підприємства, установи, організації/Прізвище, ім’я, по батькові (за наявності) землекористувача (землевласника), у віданні якого знаходиться об’єкт ПЗФ	Рішення, згідно з якими створено (оголошено) даний об’єкт ПЗФ, змінено його, площу тощо	Наявність Форми 1 ДКПЗФ (рік заповнення, оновлення)	Наявність карти
1	2	3	4	5	6	7	8	9
5	«Дуб черешчатий»	бот	0,01	м. Миколаїв, вул. Адм. Макарова, 1, Миколаївська міська ТГ	Комунальна власність Миколаївської міської ради	Рішення виконкому Миколаївської облради № 448 від 23.10.1984		+
6	«Дуб черешчатий по вул. Адміральська, 22»	бот	0,01	м. Миколаїв, вул. Адміральська, 22, Миколаївська міська ТГ	Комунальна власність Миколаївської міської ради	Рішення Миколаївської облради № 7 від 23.04.2009		+
7	«Дуб»	бот	0,01	м. Миколаїв, вул. Адм. Макарова, 14 Миколаївська міська ТГ	Комунальна власність Миколаївської міської ради	Рішення виконкому Миколаївської облради № 448 від 23.10.1984		
8	«Дуб»	бот	0,01	м. Миколаїв, вул.В.Морська, 38 Миколаївська міська ТГ	Комунальна власність Миколаївської міської ради	Рішення виконкому Миколаївської облради № 448 від 23.10.1984		

№ п/п	Назва об’єкта ПЗФ	Тип	Площа, га	Адміністративне розташування та місцезнаходження об’єкта ПЗФ (в тому числі квартали та виділи)	Найменування підприємства, установи, організації/Прізвище, ім’я, по батькові (за наявності) землекористувача (землевласника), у віданні якого знаходиться об’єкт ПЗФ	Рішення, згідно з якими створено (оголошено) даний об’єкт ПЗФ, змінено його, площу тощо	Наявність Форми 1 ДКПЗФ (рік заповнення, оновлення)	Наявність карти
1	2	3	4	5	6	7	8	9
9	«Дуб Горизонтальний»	бот	0,05	м. Миколаїв, парк «Дружба», Миколаївська міська ТГ	Комунальна власність Миколаївської міської ради	Рішення Миколаївської облради № 9 від 09.03.2023		+
10	«Дуб на вул. Садовій»	бот	0,01	м. Миколаїв, пр. Центральний, 107, Миколаївська міська ТГ	Комунальна власність Миколаївської міської ради	Рішення Миколаївської облради № 9 від 09.03.2023		+
11	«Дуб в районі Темвод»	бот	0,05	м. Миколаїв, Миколаївська міська ТГ	Комунальна власність Миколаївської міської ради	Рішення Миколаївської облради від 09.03.2023 № 9		+
12	«Каркас Миколи Леонтовича»	бот	0,01	м. Миколаїв, вул. Артилерійська, 10 Миколаївська міська ТГ	Комунальна власність Миколаївської міської ради	Рішення Миколаївської облради від 18.12.2024 № 9		+

№ п/п	Назва об’єкта ПЗФ	Тип	Площа, га	Адміністративне розташування та місцезнаходження об’єкта ПЗФ (в тому числі квартали та виділи)	Найменування підприємства, установи, організації/Прізвище, ім’я, по батькові (за наявності) землекористувача (землевласника), у віданні якого знаходиться об’єкт ПЗФ	Рішення, згідно з якими створено (оголошено) даний об’єкт ПЗФ, змінено його, площу тощо	Наявність Форми 1 ДКПЗФ (рік заповнення, оновлення)	Наявність карти
1	2	3	4	5	6	7	8	9
13	«Ювілейне»	бот	11,0	Баштанський р-н, Володимирівська сільська ТГ	філія «Баштанське лісове господарство» ДСГП «Ліси України»	Рішення виконкому Миколаївської облради № 448 від 23.10.1984		
14	«Волошка білоперлинна»	бот	0,30	м. Миколаїв, жилмасив «Ліски», Миколаївська міська ТГ	КП «Миколаївські парки»	Рішення виконкому Миколаївської облради № 283 від 05.12.1989		
15	«Сквер «Пам’ять»	бот	0,50	м. Миколаїв, Будинок Природи, Миколаївська міська ТГ	КП «Миколаївські парки»	Рішення виконкому Миколаївської облради № 281 від 11.12.1990		+
16	«Себінська»	бот	11,0	Миколаївський р-н, с.Себіно, Новоодеська міська ТГ		Рішення Миколаївської облради № 11 від 12.0319.1993		+

№ п/п	Назва об’єкта ПЗФ	Тип	Площа, га	Адміністративне розташування та місцезнаходження об’єкта ПЗФ (в тому числі квартали та виділи)	Найменування підприємства, установи, організації/Прізвище, ім’я, по батькові (за наявності) землекористувача (землевласника), у віданні якого знаходиться об’єкт ПЗФ	Рішення, згідно з якими створено (оголошено) даний об’єкт ПЗФ, змінено його, площу тощо	Наявність Форми 1 ДКПЗФ (рік заповнення, оновлення)	Наявність карти
1	2	3	4	5	6	7	8	9
17	«Зелингорова балка»	бот	5,0	Вознесенський р-н, Єланецька селищна ТГ		Рішення Миколаївської облради № 7 від 13.05.1993		+
18	«Балка Широка»	бот	5,0	Вознесенський р-н, Єланецька селищна ТГ	філія «Баштанське лісове господарство» ДСГП «Ліси України»	Рішення Миколаївської облради № 7 від 13.05.1993		+
19	«Камениста балка»	бот	5,0	Вознесенський р-н, Єланецька селищна ТГ		Рішення Миколаївської облради № 7 від 13.05.1993		+
20	«Балка»	бот	3,0	Баштанський р-н, Березнегуватська селищна ТГ		Рішення Миколаївської облради № 20 від 18.03.1994		+

№ п/п	Назва об’єкта ПЗФ	Тип	Площа, га	Адміністративне розташування та місцезнаходження об’єкта ПЗФ (в тому числі квартали та виділи)	Найменування підприємства, установи, організації/Прізвище, ім’я, по батькові (за наявності) землекористувача (землевласника), у віданні якого знаходиться об’єкт ПЗФ	Рішення, згідно з якими створено (оголошено) даний об’єкт ПЗФ, змінено його, площу тощо	Наявність Форми 1 ДКПЗФ (рік заповнення, оновлення)	Наявність карти
1	2	3	4	5	6	7	8	9
21	«Пришиб»	бот	5,0	Баштанський р-н, Березнегуватська селищна ТГ		Рішення Миколаївської облради № 20 від 18.03.1994		
22	«Мокра Балка»	бот	30,0	Баштанський р-н, Казанківська селищна ТГ	землі державної власності (запас)	Рішення Миколаївської облради № 24 від 02.02.1995		
23	«Каширове»	бот	5,0	Баштанський р-н, Казанківська селищна ТГ	землі державної власності (запас)	Рішення Миколаївської облради № 7 від 28.04.1995		
24	«Балка Пенківська»	бот	25,0	Баштанський р-н, Казанківська селищна ТГ	землі комунальної власності Казанківської селищної ради	Рішення Миколаївської облради № 24 від 02.02.1995		+

№ п/п	Назва об’єкта ПЗФ	Тип	Площа, га	Адміністративне розташування та місцезнаходження об’єкта ПЗФ (в тому числі квартали та виділи)	Найменування підприємства, установи, організації/Прізвище, ім’я, по батькові (за наявності) землекористувача (землевласника), у віданні якого знаходиться об’єкт ПЗФ	Рішення, згідно з якими створено (оголошено) даний об’єкт ПЗФ, змінено його, площу тощо	Наявність Форми 1 ДКПЗФ (рік заповнення, оновлення)	Наявність карти
1	2	3	4	5	6	7	8	9
25	«Рубанівський ставок»	бот	15,0	Баштанський р-н, Казанківська селищна ТГ	землі комунальної власності Казанківської селищної ради	Рішення Миколаївської облради № 7 від 28.04.1995		+
26	«Гирло р. Бакшала»	бот	5,0	Вознесенський р-н, Доманівська селищна ТГ		Рішення Миколаївської облради № 20 від 18.03.1994		
27	«Старогаліцинівська»	бот	8,0	Миколаївський р-н, Галіцинівська сільська громада	землі державної власності (запас)	Рішення Миколаївської облради № 11 від 12.03.1993		
28	«Джерело»	гідр	0,01	Вознесенський р-н, Олександрівська селищна ТГ	Олександрівська селищна рада	Рішення виконкому Миколаївської облради №448 від 23.10.1984		

№ п/п	Назва об’єкта ПЗФ	Тип	Площа, га	Адміністративне розташування та місцезнаходження об’єкта ПЗФ (в тому числі квартали та виділи)	Найменування підприємства, установи, організації/Прізвище, ім’я, по батькові (за наявності) землекористувача (землевласника), у віданні якого знаходиться об’єкт ПЗФ	Рішення, згідно з якими створено (оголошено) даний об’єкт ПЗФ, змінено його, площу тощо	Наявність Форми 1 ДКПЗФ (рік заповнення, оновлення)	Наявність карти
1	2	3	4	5	6	7	8	9
29	«Джерело»	гідр	0,01	Вознесенський р-н, Новогригорівська сільська рада		Рішення виконкому Миколаївської облради № 448 від 23.10.1984		
30	«Джерело»	гідр	0,01	Вознесенський р-н		Рішення виконкому Миколаївської облради №448 від 23.10.1984		
31	«Джерело»	гідр	0,01	Миколаївський р-н		Рішення виконкому Миколаївської облради № 448 від 23.10.1984		
32	«Джерело»	гідр	0,01	Вознесенський р-н Вознесенська міська ТГ	Вознесенське ЖКГ	Рішення виконкому Миколаївської облради № 391 від 21.07.1972		

№ п/п	Назва об’єкта ПЗФ	Тип	Площа, га	Адміністративне розташування та місцезнаходження об’єкта ПЗФ (в тому числі квартали та виділи)	Найменування підприємства, установи, організації/Прізвище, ім’я, по батькові (за наявності) землекористувача (землевласника), у віданні якого знаходиться об’єкт ПЗФ	Рішення, згідно з якими створено (оголошено) даний об’єкт ПЗФ, змінено його, площу тощо	Наявність Форми 1 ДКПЗФ (рік заповнення, оновлення)	Наявність карти
1	2	3	4	5	6	7	8	9
33	«Джерело»	гідр	0,5	Вознесенський р-н Прибужанська сільська ТГ	Прибужанська сільська рада	Рішення виконкому Миколаївської облради № 281 від 11.12.1990		
34	«Джерело»	гідр	0,5	Первомайський р-н Синюхинобрідська сільська ТГ	Чаусівська сільська рада	Рішення виконкому Миколаївської облради № 281 від 11.12.1990		
35	«Джерело»	гідр	0,5	Первомайський р-н		Рішення виконкому Миколаївської облради № 281 від 11.12.1990		
36	«Джерело»	гідр	0,5	Миколаївський р-н	Кандибінська сільська рада	Рішення виконкому Миколаївської облради № 281 від 11.12.1990		

№ п/п	Назва об’єкта ПЗФ	Тип	Площа, га	Адміністративне розташування та місцезнаходження об’єкта ПЗФ (в тому числі квартали та виділи)	Найменування підприємства, установи, організації/Прізвище, ім’я, по батькові (за наявності) землекористувача (землевласника), у віданні якого знаходиться об’єкт ПЗФ	Рішення, згідно з якими створено (оголошено) даний об’єкт ПЗФ, змінено його, площу тощо	Наявність Форми 1 ДКПЗФ (рік заповнення, оновлення)	Наявність карти
1	2	3	4	5	6	7	8	9
37	«Джерело»	гідр	0,01	Миколаївський р-н		Рішення виконкому Миколаївської облради №448 від 23.10.1984		
38	«Джерело мінеральної води»	гідр	0,01	Баштанський р-н		Рішення виконкому Миколаївської облради № 448 від 23.10.1984		
39	«Турецький фонтан»	гідр	0,01	м. Миколаїв, Миколаївська міська ТГ	КП «Миколаївські парки»	Рішення виконкому Миколаївської облради № 448 від 23.10.1984		
40	«Зоряний»	гідр	25,0	Вознесенський р-н, Веселинівська селищна ТГ	Новогригорівська сільська рада	Рішення Миколаївської облради № 16 від 12.03.1993		

№ п/п	Назва об’єкта ПЗФ	Тип	Площа, га	Адміністративне розташування та місцезнаходження об’єкта ПЗФ (в тому числі квартали та виділи)	Найменування підприємства, установи, організації/Прізвище, ім’я, по батькові (за наявності) землекористувача (землевласника), у віданні якого знаходиться об’єкт ПЗФ	Рішення, згідно з якими створено (оголошено) даний об’єкт ПЗФ, змінено його, площу тощо	Наявність Форми 1 ДКПЗФ (рік заповнення, оновлення)	Наявність карти
1	2	3	4	5	6	7	8	9
41	«Виступи граніту біля с.Кам’яно-Костувате»	геол	5,0	Вознесенський р-н, Новомаріївська сільська ТГ	землі державної власності (запас)	Рішення виконкому Миколаївської облради № 448 від 23.10.1984		
42	«Магматити»	геол	5,0	Вознесенський р-н, Єланецька селищна ТГ		Рішення виконкому Миколаївської облради № 448 від 23.10.1984		
43	«Виступи граніту біля с.Ясногородка»	геол	5,0	Вознесенський р-н, Єланецька селищна ТГ	землі державної власності (запас)	Рішення виконкому Миколаївської облради № 448 від 23.10.1984		
44	«Турецький стіл»	геол	0,01	Первомайський р-н, Мигіївськасільська ТГ	філія «Врадіївське лісове господарство» ДСГП «Ліси України»	Рішення виконкому Миколаївської облради № 448 від 23.10.1984		

№ п/п	Назва об’єкта ПЗФ	Тип	Площа, га	Адміністративне розташування та місцезнаходження об’єкта ПЗФ (в тому числі квартали та виділи)	Найменування підприємства, установи, організації/Прізвище, ім’я, по батькові (за наявності) землекористувача (землевласника), у віданні якого знаходиться об’єкт ПЗФ	Рішення, згідно з якими створено (оголошено) даний об’єкт ПЗФ, змінено його, площу тощо	Наявність Форми 1 ДКПЗФ (рік заповнення, оновлення)	Наявність карти
1	2	3	4	5	6	7	8	9
45	«Протичанська скеля»	геол	0,03	Первомайський р-н, Мигіївська сільська ТГ	філія «Врадіївське лісове господарство» ДСГП «Ліси України»	Рішення виконкому Миколаївської облради № 448 від 23.10.1984		
46	«Виступи гранітів біля с.Таборівка»	геол	5,0	Вознесенський р-н, Бузька сільська ТГ	землі державної власності (запас)	Рішення виконкому Миколаївської облради № 448 від 23.10.1984		
47	«Крива пустош»	геол	12,90	Вознесенський р-н, Братська селищна ТГ	землі державної власності (запас)	Рішення Миколаївської облради № 14 від 30.12.2010		
	Разом	47	286,08					
Парки-пам`ятки садово-паркового мистецтва								
1	«Парк»		32,0	Вознесенський р-н	філія «Вознесенське лісове господарство» ДСГП «Ліси України»	Рішення виконкому Миколаївської облради № 448		

№ п/п	Назва об’єкта ПЗФ	Тип	Площа, га	Адміністративне розташування та місцезнаходження об’єкта ПЗФ (в тому числі квартали та виділи)	Найменування підприємства, установи, організації/Прізвище, ім’я, по батькові (за наявності) землекористувача (землевласника), у віданні якого знаходиться об’єкт ПЗФ	Рішення, згідно з якими створено (оголошено) даний об’єкт ПЗФ, змінено його, площу тощо	Наявність Форми 1 ДКПЗФ (рік заповнення, оновлення)	Наявність карти
1	2	3	4	5	6	7	8	9
						від 23.10.1984		
2	«Парк ім. Островського»		5,0	Вознесенський р-н	Вознесенська міська рада	Рішення виконкому Миколаївської облради № 448 від 23.10.1984		
3	«Парк ім. Шевченка»		0,5	Вознесенський р-н		Рішення виконкому Миколаївської облради № 448 від 23.10.1984		
4	«Парк ім.1-го Травня»		3,0	Вознесенський р-н, Вознесенська міська ТГ	Вознесенська міська рада	Рішення виконкому Миколаївської облради № 448 від 23.10.1984		
5	«Парк Вознесенської школи»		1,0	Вознесенський р-н	Відділ освіти Вознесенської райдержадміністрації	Рішення виконкому Миколаївської облради № 448 від 23.10.1984		

№ п/п	Назва об’єкта ПЗФ	Тип	Площа, га	Адміністративне розташування та місцезнаходження об’єкта ПЗФ (в тому числі квартали та виділи)	Найменування підприємства, установи, організації/Прізвище, ім’я, по батькові (за наявності) землекористувача (землевласника), у віданні якого знаходиться об’єкт ПЗФ	Рішення, згідно з якими створено (оголошено) даний об’єкт ПЗФ, змінено його, площу тощо	Наявність Форми 1 ДКПЗФ (рік заповнення, оновлення)	Наявність карти
1	2	3	4	5	6	7	8	9
6	«Старий парк»		4,0	Миколаївський р-н		Рішення виконкому Миколаївської облради № 448 від 23.10.1984		
7	«Володимирівський парк»		7,0	Баштанський р-н Володимирівська сільська ТГ	філія «Вознесенське лісове господарство» ДСГП «Ліси України»	Рішення виконкому Миколаївської облради № 448 від 23.10.1984		
8	«Парк»		5,0	Миколаївський р-н	Обласна спілка мисливців та рибалок	Рішення виконкому Миколаївської облради № 448 від 23.10.1984		
9	«Парк Перемоги»		42,0	м. Миколаїв, мкр. Соляні, Миколаївська міська ТГ	КП «Миколаївські парки»	Рішення виконкому Миколаївської облради № 448 від 23.10.1984		

№ п/п	Назва об’єкта ПЗФ	Тип	Площа, га	Адміністративне розташування та місцезнаходження об’єкта ПЗФ (в тому числі квартали та виділи)	Найменування підприємства, установи, організації/Прізвище, ім’я, по батькові (за наявності) землекористувача (землевласника), у віданні якого знаходиться об’єкт ПЗФ	Рішення, згідно з якими створено (оголошено) даний об’єкт ПЗФ, змінено його, площу тощо	Наявність Форми 1 ДКПЗФ (рік заповнення, оновлення)	Наявність карти
1	2	3	4	5	6	7	8	9
10	«Флотський бульвар»		3,70	м. Миколаїв, Миколаївська міська ТГ	КП «Миколаївські парки»	Рішення виконкому Миколаївської облради № 448 від 23.10.1984		
11	«Народний сад»		10,0	м. Миколаїв, Миколаївська міська ТГ		Рішення виконкому Миколаївської облради № 448 від 23.10.1984		
12	«Ліски»		33,0	м. Миколаїв, мкр. Ліски, Миколаївська міська ТГ	КП «Миколаївські парки»	Рішення виконкому Миколаївської облради № 448 від 23.10.1984		
13	«Аркасівський»		1,0	м. Миколаїв, вул. Пушкінська Миколаївська міська ТГ	КП «Миколаївські парки»	Рішення виконкому Миколаївської облради № 448 від 23.10.1984		

№ п/п	Назва об’єкта ПЗФ	Тип	Площа, га	Адміністративне розташування та місцезнаходження об’єкта ПЗФ (в тому числі квартали та виділи)	Найменування підприємства, установи, організації/Прізвище, ім’я, по батькові (за наявності) землекористувача (землевласника), у віданні якого знаходиться об’єкт ПЗФ	Рішення, згідно з якими створено (оголошено) даний об’єкт ПЗФ, змінено його, площу тощо	Наявність Форми 1 ДКПЗФ (рік заповнення, оновлення)	Наявність карти
1	2	3	4	5	6	7	8	9
14	«Сквер юних героїв»		4,70	м. Миколаїв, вул. адм. Макарова Миколаївська міська ТГ	КП «Миколаївські парки»	Рішення виконкому Миколаївської облради № 448 від 23.10.1984		
15	«Парк ім.68 моряків-десантників»		1,40	м. Миколаїв, Соборна площа Миколаївська міська ТГ	КП «Миколаївські парки»	Рішення виконкому Миколаївської облради № 448 від 23.10.1984		
16	«Парк Юність»		19,60	м. Миколаїв, вул. Космонавтів, Миколаївська міська ТГ	КП «Миколаївські парки»	Рішення виконкому Миколаївської облради № 448 від 23.10.1984		
17	«Молодіжний»		4,90	Первомайський р-н, Первомайська міська ТГ		Рішення виконкому Миколаївської облради № 448 від 23.10.1984		

№ п/п	Назва об’єкта ПЗФ	Тип	Площа, га	Адміністративне розташування та місцезнаходження об’єкта ПЗФ (в тому числі квартали та виділи)	Найменування підприємства, установи, організації/Прізвище, ім’я, по батькові (за наявності) землекористувача (землевласника), у віданні якого знаходиться об’єкт ПЗФ	Рішення, згідно з якими створено (оголошено) даний об’єкт ПЗФ, змінено його, площу тощо	Наявність Форми 1 ДКПЗФ (рік заповнення, оновлення)	Наявність карти
1	2	3	4	5	6	7	8	9
18	«Дружба народів»		6,0	Первомайський р-н, Первомайська міська ТГ	філія «Вознесенське лісове господарство» ДСГП «Ліси України»	Рішення виконкому Миколаївської облради № 448 від 23.10.1984		
	Разом	18	183,80					
Заповідні урочища								
1	«Мар’ївське»		388,0	Миколаївський р-н, Баштанський р-н, Воскресенська селищна ТГ, Інгульська сільська ТГ	філія «Баштанське лісове господарство» ДСГП «Ліси України»	Рішення виконкому Миколаївської облради № 448 від 23.10.1984		
2	«Хомутець»		68,0	Вознесенський р-н, Олександрівська селищна ТГ	філія «Вознесенське лісове господарство» ДСГП «Ліси України»	Рішення виконкому Миколаївської облради № 448 від 23.10.1984		

№ п/п	Назва об’єкта ПЗФ	Тип	Площа, га	Адміністративне розташування та місцезнаходження об’єкта ПЗФ (в тому числі квартали та виділи)	Найменування підприємства, установи, організації/Прізвище, ім’я, по батькові (за наявності) землекористувача (землевласника), у віданні якого знаходиться об’єкт ПЗФ	Рішення, згідно з якими створено (оголошено) даний об’єкт ПЗФ, змінено його, площу тощо	Наявність Форми 1 ДКПЗФ (рік заповнення, оновлення)	Наявність карти
1	2	3	4	5	6	7	8	9
3	«Лісове»		48,0	Вознесенський р-н, Новомаріївська ТГ	філія «Вознесенське лісове господарство» ДСГП «Ліси України»	Рішення виконкому Миколаївської облради № 448 від 23.10.1984		
4	«Мар’їна роща»		60,0	Вознесенський р-н, Вознесенська міська ТГ	філія «Вознесенське лісове господарство» ДСГП «Ліси України»	Рішення виконкому Миколаївської облради № 448 від 23.10.1984		
5	«Василева пасіка»		252,0	Вознесенський р-н, Олександрівська селищна ТГ	філія «Вознесенське лісове господарство» ДСГП «Ліси України»	Рішення виконкому Миколаївської облради № 448 від 23.10.1984		
6	«Молдова»		103,0	Вознесенський р-н, Мостівська сільська ТГ	філія «Врадіївське лісове господарство»ДСГП «Ліси України»	Рішення виконкому Миколаївської облради № 448 від 23.10.1984		

№ п/п	Назва об’єкта ПЗФ	Тип	Площа, га	Адміністративне розташування та місцезнаходження об’єкта ПЗФ (в тому числі квартали та виділи)	Найменування підприємства, установи, організації/Прізвище, ім’я, по батькові (за наявності) землекористувача (землевласника), у віданні якого знаходиться об’єкт ПЗФ	Рішення, згідно з якими створено (оголошено) даний об’єкт ПЗФ, змінено його, площу тощо	Наявність Форми 1 ДКПЗФ (рік заповнення, оновлення)	Наявність карти
1	2	3	4	5	6	7	8	9
7	«Лабіринт»		247,0	Вознесенський р-н, Олександрівська селищна ТГ	філія «Вознесенське лісове господарство» ДСГП «Ліси України»	Рішення виконкому Миколаївської облради № 448 від 23.10.1984		
8	«Курячі лози»		302,0	Первомайський р-н, Кривоозерська селищна ТГ	філія «Врадіївське лісове господарство» ДСГП «Ліси України»	Рішення виконкому Миколаївської облради № 448 від 23.10.1984		
9	«Чабанка»		457,0	Баштанський р-н Новобузька селищна ТГ	філія «Баштанське лісове господарство» ДСГП «Ліси України»	Рішення виконкому Миколаївської облради № 391 від 21.07.1972 № 448 від 23.10.1984		
10	«Лівобережжя»		226,0	Первомайський р-н, Первомайська міська ТГ	філія «Врадіївське лісове господарство» ДСГП «Ліси України»	Рішення виконкому Миколаївської облради № 448		

№ п/п	Назва об’єкта ПЗФ	Тип	Площа, га	Адміністративне розташування та місцезнаходження об’єкта ПЗФ (в тому числі квартали та виділи)	Найменування підприємства, установи, організації/Прізвище, ім’я, по батькові (за наявності) землекористувача (землевласника), у віданні якого знаходиться об’єкт ПЗФ	Рішення, згідно з якими створено (оголошено) даний об’єкт ПЗФ, змінено його, площу тощо	Наявність Форми 1 ДКПЗФ (рік заповнення, оновлення)	Наявність карти
1	2	3	4	5	6	7	8	9
						від 23.10.1984		
11	«Дубки»		106,0	м. Миколаїв, Старий Водопій, Миколаївська міська ТГ	КП «Миколаївські парки»	Рішення виконкому Миколаївської облради № 448 від 23.10.1984		
12	«Андріївське»		1294,0	Миколаївський р-н, Ольшанська сільська ТГ	філія «Миколаївське лісове господарство» ДСГП «Ліси України»	Рішення виконкому Миколаївської облради № 448 від 23.10.1984		
13	«Літній хутір Скаржинського»		105,70	Первомайський р-н, Мигіївська сільська ТГ	філія «Врадіївське лісове господарство» ДСГП «Ліси України»	Рішення Миколаївської облради № 24 від 02.02.95		
	Разом:	13	3656,70					
	Всього ПЗФ місцевого значення	153	56 885,97					

№ п/п	Назва об’єкта ПЗФ	Тип	Площа, га	Адміністративне розташування та місцезнаходження об’єкта ПЗФ (в тому числі квартали та виділи)	Найменування підприємства, установи, організації/Прізвище, ім’я, по батькові (за наявності) землекористувача (землевласника), у віданні якого знаходиться об’єкт ПЗФ	Рішення, згідно з якими створено (оголошено) даний об’єкт ПЗФ, змінено його, площу тощо	Наявність Форми 1 ДКПЗФ (рік заповнення, оновлення)	Наявність карти
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Всього територій та об’єктів ПЗФ	161	105 816,38					

Таблиця 52 - Водно-болотні угіддя міжнародного значення

Кількість, од.	Усього, тис. га	% від загальної площі території
2	20,2	0,83

11.Формування екологічної мережі

Комплексні дослідження щодо формування екомережі на території Миколаївської області були розпочаті наприкінці 90-х років ХХ ст. науковими співробітники відділу охорони хребетних тварин Інституту зоології ім. І.І. Шмальгаузена. На виконання Обласної програми охорони довкілля та раціонального природокористування на 2000-2010 рр. південною філією Інституту екології Національного екологічного центру України виконано захід «Формування екологічної мережі Миколаївської області» (2002-2004 рр.). Результати досліджень стали основою для підготовки Цільової програми розвитку екологічної мережі на період до 2015 року (дію продовжено до 2018 року), яку затверджено рішенням Миколаївської обласної ради від 24.06.2011 № 4.

Виконано захід програми «Розробка схеми регіональної екологічної мережі Миколаївської області» (2016-2017 рр.). Підготовлено схему екомережі, первинний перелік та базу даних територій та об’єктів екомережі. Наразі, заходи щодо розбудови екомережі інтегровані в Комплексну програму охорони довкілля Миколаївської області на 2021 -2027 роки, затверджену рішенням Миколаївської обласної ради від 23.12.2020 № 16 зі змінами та доповненнями.

Первинна схема екомережі включає 149 територій та об’єктів. Її структура така: ключові території - 109, з них: 10 – загальнодержавного, 99 - місцевого значення; сполучні території - 35, з них: 4 – загальнодержавного, 31 - місцевого значення; буферні території - 5, всі вони загальнодержавного значення.

Ключовими територіями загальнодержавного значення з найбільшою концентрацією біотичного та ландшафтного різноманіття є Бузький, Петропавлівський та Актівський каньйони, заповідні урочища «Василева пасіка» та «Лабіринт», ділянки природного заповідника «Єланецький степ» та «Михайлівський степ», Кінбурнський півострів, Острови Довгий та Круглий, Тилігульський лиман і його узбережжя, Капустяна балка, озеро Солонець-Тузли, Христофорівські плавні та ін. Ключові території місцевого значення представлені об’єктами природно-заповідного фонду, ділянками зі збереженими природними комплексами, що потребують заповідання або встановлення обмежень у їх використанні.

Територією області проходять 4 екокоридори загальнодержавного значення: Південноукраїнський, Прибережно-морський, Бузький, Дніпровський. Вони забезпечують основні комунікативні функції екомережі Миколаївщини з іншими регіональними екомережами Одещини, Кіровоградщини, Дніпропетровщини, Херсонщини.

Таблиця 53 - Складові структурних елементів екологічної мережі
в розрізі адміністративно-територіальних одиниць регіону

№ з/п	Адміністративно-територіальні одиниці регіону	Загальна площа, тис.га	Загальна площа екомережі, тис.га	Складові елементи екомережі, тис. га										
				території та об'єкти природно-заповідного фонду	землі водного фонду	водно-болотні угіддя	водоохоронні зони	землі лісового фонду	полезахисні лісові смуги та інші захисні насадження, які не віднесені до земель лісового фонду	землі оздоровчого призначення з їх природними ресурсами	землі рекреаційного призначення, які використовуються для організації масового відпочинку населення і туризму та проведення спортивних заходів	пасовища, сіножаті	радіоактивно забруднені землі, що не використовуються та підлягають окремій охороні як природні регіони з окремим статусом	інші природні території, об'єкти, землі
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1.	Баштанський	691,20	127,40	1	-	-	-	30,20	-	-	-	83,20	-	-
2.	Вознесенський	624,14	135,0	1,6	-	-	-	39,20	-	-	-	80,20	-	-
3.	Миколаївський	719,71	114,0	0,9	-	-	-	27,30	-	-	-	67,60	-	-
4.	Первомайський	390,275	70,0	-	-	-	-	23,90	-	-	-	36,90	-	-
	Всього	**2425,325**	**446,30**	**3,50**	-	-	-	**120,60**	-	-	-	**267,90**	-	-

Таблиця 53.1 - Переліки територій та об’єктів екологічної мережі

№ з/п	Серійний номер	Назва	Назва органу, дата прийняття та № рішення про включення території до переліку	Місце розташування	Площа, га	Обліковий/кадастровий номер та	Власник (користувач) земельної	Стисла характеристика природоохоронної цінності
1	2	3	4	5	6	7	8	9
I. Загальнодержавного значення								
Ключові								
1.		Бузький каньйон		каньйоноподібна ділянка долини р. Південний Буг від південної околиці с. Мигія Первомайського району до околиці смт. Олександрівка Вознесенського району, а також у долині р. Велика Корабельна від с. Благодатне до с. Семенівка Первомайського району, включаючи гирлові ділянки водотоків, прилеглі береги, заплавні лісові насадження	5034,0			Входить до складу національного природного парку (НПП) «Бузький Гард»
2.		Трикратський гранітний масив		ділянка на р. Мертвовод від с. Петропавлівка Вознесенського району до с. Актове Вознесенського району, включаючи долину р. Арбузинка від с. Трикрати до с. Актове; інші ділянки – в межах Трикратівської сільської ради Вознесенського району.				Входить до складу НПП «Бузький Гард»

№ з/п	Серійний номер	Назва	Назва органу, дата прийняття та № рішення про включення території до переліку	Місце розташування	Площа, га	Обліковий/кадастровий номер та	Власник (користувач) земельної	Стисла характеристика природоохоронної цінності
1	2	3	4	5	6	7	8	9
3.		Михайлівський степ		цілісна система балок на лівобережній частині водозбору р. Південний Буг поблизу с. Михайлівка. Більша частина розташована у Новоодеському, відроги балок – у Вознесенському районах.	1343,0			Входить до складу природного заповідника (ПЗ) «Єланецький степ»
4.		Єланецький степ		степові балки Орлова і Прусакова та прилеглі до них ділянки плакору у басейні р. Громоклія на території Баштанського та Миколаївського районів	1675,7			Входить до складу ПЗ «Єланецький степ»
5.		Кінбурнська коса		Кінбурнський півострів Миколаївського району	12465			Входить до складу регіонального ландшафтного парку (РЛП) «Кінбурнська коса», НПП «Білобережжя Святослава»
6.		Тилігульський лиман		узбережжя та прилеглі акваторії Тилігульського лиману в межах Миколаївського району	8195,4			Входить до складу РЛП «Тилігульський»
7.		Капустяна балка		ділянка неподалік від злиття р. Південний Буг з р. Інгул в околицях с. Капустяне Миколаївського району	1200,0			Ділянка потребує надання статусу території природно-заповідного фонду (ПЗФ)

№ з/п	Серійний номер	Назва	Назва органу, дата прийняття та № рішення про включення території до переліку	Місце розташування	Площа, га	Обліковий/кадастровий номер та	Власник (користувач) земельної	Стисла характеристика природоохоронної цінності
1	2	3	4	5	6	7	8	9
8.		Озеро Солонець-Тузли		між с. Рибаківка та с.Тузли Миколаївського району	900,0			Входить до складу НПП «Білобережжя Святослава»
9.		Христофорівські плавні		Ділянка у долині р.Інгул між с.с.Інгулка та Костичі Баштанського району	1300,0			Входить до складу ландшафтного заказника «Христофорівські плавні»
10.		Рацинська дача		лісовий масив між селами Вознесенське та Малосолоне на території Вознесенського району	1782,0			Входить до складу лісового заказника загальнодержавного значення «Рацинська дача»
Буферні								
1.		Урочище Полігон		на правому березі р. Південний Буг нижче с. Грушівка, прилягає до Мигійської частини Бузького каньйону на території Первомайського району	250,0			
2.		Єланецька		навколо КТ «Єланецький степ»	3610,0			охоронна зона ПЗ «Єланецький степ»
3.		Ягорлицька		східній частині Чорного моря, омиває Кінбурнську косу на території Миколаївської та Херсонської областей				Входить до складу водно-болотного угіддя міжнародного значення «Ягорлицька затока»
Сполучні								

№ з/п	Серійний номер	Назва	Назва органу, дата прийняття та № рішення про включення території до переліку	Місце розташування	Площа, га	Обліковий/кадастровий номер та	Власник (користувач) земельної	Стисла характеристика природоохоронної цінності
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.		Південно-український коридор		проходить через степову зону України зі сходу на захід. На Миколаївщини займає частково території Вознесенського, Миколаївського адміністративних районів				З'єднує такі ключові території регіональної екомережі Миколаївщини, як: Єланецьку, Андріївську, «Вовчу балку»
2.		Прибережно-морський коридор		простягається смугою від Тилігульського лиману на межі з Одеською областю, далі – вздовж узбережжя Чорного моря в південно-східному напрямку до узбережжя Кінбурнської коси, островів Довгий, круглий. В адміністративному відношенні проходить по території Миколаївського району	53220,0			Він з'єднує по акваторії ключову територію загальнодержавного значення – «Кінбурнська коса», національний природний парк «Білобережжя Святослава», водно-болотне угіддя міжнародного значення «Ягорлицька затока» з національною екомережею
3.		Бузький коридор		розташований навколо річища великої річки Південний Буг, простягається по всій території області від межі з Кіровоградською областю у південно-східному напрямі.				Бузький коридор з'єднує ключову територію загальнодержавного хначення Бузький каньйон, ключові території місцевого значення - Кодимську, «Михайлівський степ», Ковалівську, «Новоодеські плавні», «Себінську балку», Петрово-Солониську, «Капустяну балку»,

№ з/п	Серійний номер	Назва	Назва органу, дата прийняття та № рішення про включення території до переліку	Місце розташування	Площа, га	Обліковий/кадастровий номер та	Власник (користувач) земельної	Стисла характеристика природоохоронної цінності
1	2	3	4	5	6	7	8	9
								Балабанівсько-Галіцинівську та ін. з національною екомережею
4.		Дніпровський коридор		займає ділянку басейну р. Інгулець та її правої притоки р. Висунь на сході області, акваторію Дніпровсько-Бузького лиману та ділянку узбережжя Кінбурнської коси - на півдні.	29710,0			Коридор поєднується з ключовими територіями і екокоридорами різних рангів Північної і Південної степових підзон степової зони України.
Відновлювальні								
-	-	-	-	-	-	-	-	-
ІІ. Місцевого значення								
Ключові								
1.		Данилівська		балка та схили правого берега р. Березані біля с. Данилівки Миколаївського району	240,0			Ділянка потребує надання статусу території ПЗФ
2.		Сосицький мис		в місці злиття р. Сасик та р. Березань, долини яких у гирловій частині сьогодні підтоплені і є акваторіями Березанського	130,0			Ділянка потребує надання статусу території ПЗФ

№ з/п	Серійний номер	Назва	Назва органу, дата прийняття та № рішення про включення території до переліку	Місце розташування	Площа, га	Обліковий/кадастровий номер та	Власник (користувач) земельної	Стисла характеристика природоохоронної цінності
1	2	3	4	5	6	7	8	9
				лиману та Сосицької затоки, на території Миколаївського району				
3.		Кам’янська		цілинні степові схили вздовж лівого берега ставка неподалік с. Жовтень Миколаївського району	15,0			Ділянка потребує надання статусу території ПЗФ
4.		Острів Березань		в місці злиття Дніпровсько-Бузького лиману та Чорного моря. В адміністративному відношенні знаходиться в Миколаївському районі.	24,0			Входить до складу Національного історико-археологічного заповідника «Ольвія»
5.		Прибузька		на схилах правого берега Дніпровсько-Бузького лиману між с. Каталіне та Аджигольською косою в межах Парутинської сільської ради Миколаївського району	143,0			Ділянка потребує надання статусу території ПЗФ
6.		Очаківська		неподалік м. Очаків, колишній військовий аеропорт	474,0			Єдине в області середовище існування колонії ховраха крапчастого – виду, занесеного до Червоної книги України, Червоного списку МСОП
7.		Ольвійська хора		на схилах правого берега Дніпровсько-Бузького лиману та прилеглих акваторіях (200 метрова смуга) в межах	775,0			Ділянка потребує надання статусу території ПЗФ

№ з/п	Серійний номер	Назва	Назва органу, дата прийняття та № рішення про включення території до переліку	Місце розташування	Площа, га	Обліковий/кадастровий номер та	Власник (користувач) земельної	Стисла характеристика природоохоронної цінності
1	2	3	4	5	6	7	8	9
				двох відокремлених ділянок. Перша знаходиться між с. Каталіне Очаківського району Миколаївської області та Волоською косою. Друга – між історико-археологічним заповідником «Ольвія» та Аджигольською косою.				
8.		Мішково-Погорілівська		на північно-західній околиці с. Мішково-Погорілове Миколаївського району	180,0			Входить до складу лісового заказника місцевого значення «Мішково-Погорілове»
9.		Півострів Піщаний		на правому березі р. Інгул на південь від с. Коларівка, навпроти с. Мішкове-Погорілове у Миколаївському районі	260,0			Входить до складу ландшафтного заказника місцевого значення «Півострів Піщаний»
10.		Старогаліцинів-ська		на околиці с. Старогаліцинівка неподалік від сільського кладовища та залізничною колією на території Миколаївського району	8,0			Входить до складу ботанічної пам’ятки природи місцевого значення «Старогаліцинівська»
11.		Михайло-Ларинська		на лівому березі долини р. Інгул неподалік с. Михайло-Ларине на території Миколаївського району	14,8			Входить до складу ландшафтного заказника місцевого значення «Михайло-Ларинський»

№ з/п	Серійний номер	Назва	Назва органу, дата прийняття та № рішення про включення території до переліку	Місце розташування	Площа, га	Обліковий/кадастровий номер та	Власник (користувач) земельної	Стисла характеристика природоохоронної цінності
1	2	3	4	5	6	7	8	9
12.		Зайчівська балка		в балці системи р. Інгул, за 29 км від гирла на території Миколаївського району	300,0			Ділянка потребує надання статусу території ПЗФ
13.		Петрово-Солониська		на правому березі р. Південний Буг повздовж берегової лінії р. Південний Буг на території Петрово-Солониської сільської ради Миколаївського району	300,0			Входить до складу ландшафтного заказника місцевого значення «Петрово-Солониський»
13.		Андріївська		займає піщані надзаплавні тераси правого берега р. Південний Буг між селами Андріївка та Ковалівка	1294,0			Входить до складу заповідного урочища місцевого значення «Андріївське»
14.		Трихатська		Знаходиться на правому березі р. Південний Буг нижче с. Трихати Миколаївського району	107,0			Ділянка потребує надання статусу території ПЗФ
15.		Олександрівська		степова балка на північній околиці с. Олександрівка на межі Баштанського району	554,0			Ділянка потребує надання статусу території ПЗФ
16.		Привільненська		правий берег долини р. Інгул на південній околиці с. Привільне Баштанського району	328,3			Входить до складу ландшафтного заказника місцевого значення «Привільний»
17.		Старо-гороженська		схили лівого берега р. Інгул в околицях с. Новогорожене Баштанського району, а	300,0			Ділянка потребує надання статусу території ПЗФ

№ з/п	Серійний номер	Назва	Назва органу, дата прийняття та № рішення про включення території до переліку	Місце розташування	Площа, га	Обліковий/кадастровий номер та	Власник (користувач) земельної	Стисла характеристика природоохоронної цінності
1	2	3	4	5	6	7	8	9
				також балка Богомази системи річки до с. Трояни на території Баштанського району				
18.		Мар'ївська		лівий берег долини р. Інгул с. Маріївка на території Баштанського та Миколаївського районів	388,0			Входить до складу заповідного урочища місцевого значення «Мар'ївське»
19.		Громоклійська круча		гирлова частина р. Громоклія південніше с. Кашперо-Миколаївка Баштанського району	58,0			Входить до складу комплексної пам'ятки природи місцевого значення «Громоклійська круча»
20.		Лозоватка		розгалужена степова балка між с. Привільне та с. Любарка Баштанського району	520,0			Ділянка потребує надання статусу території ПЗФ
21.		Новобірзулівська		схили правого берега р. Інгул на південь від с. Новобірзулівка вище від гирла р. Громоклія на території Баштанського району	40,0			Входить до складу ландшафтного заказника «Новобірзулівський»
22.		Карлівська		лівий берег р. Громоклія напроти с. Карлівка на території Баштанського району	53,0			Ділянка потребує надання статусу території ПЗФ
23.		Катеринівська		балка на захід від села Катеринівка на території Баштанського району	172,0			Ділянка потребує надання статусу території ПЗФ

№ з/п	Серійний номер	Назва	Назва органу, дата прийняття та № рішення про включення території до переліку	Місце розташування	Площа, га	Обліковий/кадастровий номер та	Власник (користувач) земельної	Стисла характеристика природоохоронної цінності
1	2	3	4	5	6	7	8	9
24.		Кримки		балка на північ від м. Снігурівка на території Баштанського району	7,0			Входить до складу ботанічного заказника місцевого значення «Кримки»
25.		Єлизаветівська		на лівому березі р. Інгулець, північніше с. Єлізаветівка Баштанського району	10,0			Входить до складу ботанічного заказника місцевого значення «Єлизаветівка»
26.		Лощина		поблизу с. Червона Долина на території Баштанського району	15,0			Входить до складу ботанічного заказника місцевого значення «Лощина»
27.		Івано-Кепінська		на схилах лівого берега річки Інгулець, південніше села Івано-Кепіне в межах Павлівської сільської ради Баштанського району	177,0			Входить до складу проектованого ландшафтного заказника місцевого значення «Івано-Кепіне»
28.		Висунсько-Інгулецька		на ділянках долин річок Інгулець, Висунь на території Баштанського району	2712,6			Входить до складу РЛП «Висунсько-Інгулецький»
29.		Калузька		на схилі правого берега р. Вісунь біля с. Калуга Баштанського району	70,4			Ділянка потребує надання статусу території ПЗФ
30.		Березнегуватська		система степових балок на північ від смт. Березнеговате	263,9			Ділянка потребує надання статусу території ПЗФ

№ з/п	Серійний номер	Назва	Назва органу, дата прийняття та № рішення про включення території до переліку	Місце розташування	Площа, га	Обліковий/кадастровий номер та	Власник (користувач) земельної	Стисла характеристика природоохоронної цінності
1	2	3	4	5	6	7	8	9
31.		Тетянівська		на схилах правого берега р. Добра на південь від с. Тетянівка на території Баштанського району	107,3			Ділянка потребує надання статусу території ПЗФ
32.		Володимирівська		неподалік від с. Володимирівка Баштанського району	1338,0			Входить до складу лісового заказника місцевого значення «Володимирівська дача», ботанічної пам’ятки природи загальнодержавного значення «Степок», ботанічних пам’яток природи місцевого значення «Ленінське» та «Ювілейне», парку-пам”ятки садово-паркового мистецтва місцевого значення «Володимирівський парк»
33.		Водоспад		на правому високому березі р. Боковенька між селами Новоскелеватка і Малофедорівка на території Баштанського району	30,0			Входить до складу ландшафтного заказника місцевого значення «Водоспад»
34.		Попова дача		поблизу смт Казанка на території Баштанського району	15,0			Входить до складу ландшафтного заказника місцевого значення «Попова дача»

№ з/п	Серійний номер	Назва	Назва органу, дата прийняття та № рішення про включення території до переліку	Місце розташування	Площа, га	Обліковий/кадастровий номер та	Власник (користувач) земельної	Стисла характеристика природоохоронної цінності
1	2	3	4	5	6	7	8	9
35.		Мар’янівська		на північ від села Мар’янівка на території Баштанського району	20,0			Входить до складу ботанічного заказника місцевого значення «Мар’янівський»
36.		Скобелівська балка		на схилах балки, що пов'язана з р. Вісунь, та знаходиться на північ від села Скобелеве на території Баштанського району	10,0			Входить до складу ботанічного заказника місцевого значення «Скобелівська балка»
37.		Каширівська		балка на південному заході від с. Новоскелеватка на території Баштанського району	5,0			Входить до складу ботанічної пам’ятки природи місцевого значення «Каширове»
38.		Рубанівський ставок		знаходиться поблизу с. Лазарівка на території Баштанського району	15,0			Входить до складу ботанічної пам’ятки природи місцевого значення «Рубанівський ставок»
39.		Лагодівська		степова балка неподалік с. Лагодівка на території Баштанського району	138,16			Входить до складу проектованого ландшафтного заказника місцевого значення «Лагодівський»
40.		Дорошівська		на лівому березі р. Південний Буг між с. Новогригорівка та Дорошівка на території Вознесенського району	136,0			Входить до складу лісового заказника місцевого значення «Дорошівка»

№ з/п	Серійний номер	Назва	Назва органу, дата прийняття та № рішення про включення території до переліку	Місце розташування	Площа, га	Обліковий/кадастровий номер та	Власник (користувач) земельної	Стисла характеристика природоохоронної цінності
1	2	3	4	5	6	7	8	9
41.		Підземне озеро		околиці с. Бузьке на території Вознесенського району	41,0			Входить до складу гідрологічного заказника місцевого значення «Підземне озеро»
42		Щербанівське водосховище		ділянка р. Гнилий Єланець в околицях с. Щербані на території Вознесенського району	385,0			Входить до складу гідрологічного заказника місцевого значення «Щербанівське водосховище»
43.		Мартинівська		квартали 43-45 Прибузького лісництва ДП «Вознесенське лісове господарство»	145,0			Входить до складу лісового заказника місцевого значення «Мартинівське»
44.		Білоусівська		на лівому березі долини р. Південний Буг неподалік с. Білоусівка на території Вознесенського району	150,0			Ділянка потребує надання статусу території ПЗФ
45.		Михайлівський кар’єр		територія відпрацьованого кар’єру на лівому березі долини р. Південний Буг неподалік с. Білоусівка на території Вознесенського району	87,2			Входить до складу ландшафтного заказника місцевого значення «Михайлівський»
46.		Мар’їна роща		на півночі м. Вознесенськ, ліворуч від траси на Київ	60,0			Входить до складу заповідного урочища місцевого значення «Мар’ївське»

№ з/п	Серійний номер	Назва	Назва органу, дата прийняття та № рішення про включення території до переліку	Місце розташування	Площа, га	Обліковий/кадастровий номер та	Власник (користувач) земельної	Стисла характеристика природоохоронної цінності
1	2	3	4	5	6	7	8	9
47.		Черталківська		на правому березі р. Черталка в околиці с. Криворучка на території Вознесенського району	159,02			Входить до складу ландшафтного заказника місцевого значення «Черталківський»
48.		Крива пустош		в долині р. Мертвовод в околицях с. Крива Пустош Вознесенського району	12,9			Входить до складу геологічної пам’ятки природи місцевого значення «Крива пустош»
49.		Хомутець		береги р. Мертвовод між сс. Петропавлівка і Українець	68,0			Входить до складу заповідного урочища місцевого значення «Хомутець»
50.		Лісове		неподалік с. Лісове на території Вознесенського району	48,0			Входить до складу заповідного урочища місцевого значення «Лісове»
51.		Братський парк		на північній околиці смт. Братське на лівому березі р. Мертвовод на території Вознесенського району	32,0			Входить до складу парку-пам’ятки садово-паркового мистецтва місцевого значення «Парк»
52.		Кам’яно-Костуватська		долина р. Кам’яно-Костувата з каньйоноподібними ділянками і виступами гранітів між селами Пятихатки та Воронине Вознесенського району	523,7			Входить до складу ландшафтного заказника місцевого значення «Кам’яно-Костуватський»

№ з/п	Серійний номер	Назва	Назва органу, дата прийняття та № рішення про включення території до переліку	Місце розташування	Площа, га	Обліковий/кадастровий номер та	Власник (користувач) земельної	Стисла характеристика природоохоронної цінності
1	2	3	4	5	6	7	8	9
53.		Сергіївська		ділянка долини р. Комишувата в межах Сергіївської сільської ради Вознесенського району	87,7			Входить до складу проектованого ландшафтного заказника місцевого значення «Сергіївський»
54.		Приінгульська		діляна долини р. Інгул від межі з Кіровоградською областю до території Софіївської сільської ради Баштанського району	3152,7			Входить до складу РЛП «Приінгульський»
55.		Чабанка		околиці с. Анастасіївка на території Баштанського району	457,0			Входить до складу заповідного урочища місцевого значення «Чабанка»
56.		Магматити		в околицях с. Куйбишівка на правому березі річки Солона на території Баштанського району	5,0			Входить до складу геологічної пам’ятки природи місцевого значення «Магматити»
57.		Ясногородська		околиці с. Ясногородка на території Баштанського району	5,0			Входить до складу геологічної пам’ятки природи місцевого значення «Виступи граніту біля с. Ясногородка»
58.		Новопетрівські плавні		ділянка заплави на лівому березі р. Південний Буг та мілководної акваторії р. Південний Буг на південній околиці с.	200,0			Входить до складу ландшафтного заказника місцевого значення «Новопетрівські плавні»

№ з/п	Серійний номер	Назва	Назва органу, дата прийняття та № рішення про включення території до переліку	Місце розташування	Площа, га	Обліковий/кадастровий номер та	Власник (користувач) земельної	Стисла характеристика природоохоронної цінності
1	2	3	4	5	6	7	8	9
				Новопетрівка на території Миколаївського району				
59.		Вовча балка		в долині р. Гнилий Єланець на північ від с. Троїцьке на території Миколаївського району	250,0			Входить до складу ботанічного заказника місцевого значення «Вовча балка»
60.		Новоодеські плавні		пригирлова ділянка р. Південний Буг між селами Троїцьке і Себіне на території Миколаївського району	2500,0			Ділянка потребує надання статусу території ПЗФ
61.		Новоодеська		балка Ниршина неподалік Кургану Слави на території м. Нова Одеса	20,7			Входить до складу ландшафтного заказника місцевого значення «Новоодеський»
62.		Богодарівська		на схилі р. Гнилий Єланець неподалік с. Богодарівка на території Миколаївського району	50,0			Входить до складу ботанічного заказника місцевого значення «Богодарівка»
63.		Антонівська		неподалік с. Антонівка на території Миколаївського району	72,3			Ділянка потребує надання статусу території ПЗФ
64.		Себінська балка		в долині р. Сухий Єланець між сс. Новошмідтовка та Себіне на території Миколаївського району	2000,0			

№ з/п	Серійний номер	Назва	Назва органу, дата прийняття та № рішення про включення території до переліку	Місце розташування	Площа, га	Обліковий/кадастровий номер та	Власник (користувач) земельної	Стисла характеристика природоохоронної цінності
1	2	3	4	5	6	7	8	9
65.		Новопетрівський ліс		околиці с. Новопетрівка Миколаївського району	300,0			Ділянка потребує надання статусу території ПЗФ
66.		Олександрівська дача		на правому березі р. Арбузинка в околиці с. Агрономія на території Первомайського району	465,0			Входить до складу лісового заказника місцевого значення «Олександрівська дача»
67.		Новоселівська		долина р. Арбузинка на території Первомайського району	112,7			Входить до складу лісового заказника місцевого значення «Новоселівка»
68.		Воєводська		долина р. Велика Корабельна між с. Воєводське та с. Рябоконеве на території Первомайського району	42,8			Входить до складу ландшафтного заказника місцевого значення «Воєводський»
69.		Любоіванівський ліс		околиці с. Любоіванівка на території Первомайського району	80,0			Ділянка потребує надання статусу території ПЗФ
70.		Варюшинська		піщані надзаплавні тераси правого берега р. Південний Буг в околиці с. Варюшине на території Вознесенського району	632,0			Входить до складу лісового заказника місцевого значення «Варюшине»
71.		Катеринівське водосховище		між селами Новокатеринівка та Катеринівка у верхів’ях балки	330,0			Входить до складу гідрологічного заказника

№ з/п	Серійний номер	Назва	Назва органу, дата прийняття та № рішення про включення території до переліку	Місце розташування	Площа, га	Обліковий/кадастровий номер та	Власник (користувач) земельної	Стисла характеристика природоохоронної цінності
1	2	3	4	5	6	7	8	9
				Калістровська на території Вознесенського району				місцевого значення «Катеринівське водосховище»
72.		Покровський ставок		в гирловій частині р. Чичиклія біля села Новий Городок на території Вознесенського району	100,0			Ділянка потребує надання статусу території ПЗФ
73.		Чичиклійська		у гирловій частині р. Чичиклія біля с. Новий Городок на території Вознесенського району	115,4			Ділянка потребує надання статусу території ПЗФ
74.		Веселинівські плавні		Заплава річки Чичиклія між селами Райдолина, Калинівка, Луб'янка та Петрівка на території Вознесенського району	150,0			Входить до складу проектованого орнітологічного заказника місцевого значення «Веселинівські плавні»
75.		Покровська		на правому березі р. Чичиклія південніше села Покровка на території Вознесенського району	120,0			Ділянка потребує надання статусу території ПЗФ
76.		Кодимська		в долині р. Кодима між селами Березки та Кримка в Первомайському районі	1500,0			Входить до складу РЛП «Гранітно-степове Побужжя»
77.		Сировська		на правому схилі балки на південний схід від с.Сирове між смт.Врадіївка та с.Сирове на території Первомайського району	20,0			Ділянка потребує надання статусу території ПЗФ

№ з/п	Серійний номер	Назва	Назва органу, дата прийняття та № рішення про включення території до переліку	Місце розташування	Площа, га	Обліковий/кадастровий номер та	Власник (користувач) земельної	Стисла характеристика природоохоронної цінності
1	2	3	4	5	6	7	8	9
78.		Мостівський парк		неподалік с. Мостове на території Первомайського району	28,0			Входить до складу парку-пам’ятки садово-паркового мистецтва загальнодержавного значення «Мостівський парк»
79.		Гора		на схилі правого берегу р.Чичиклія на захід від с. Мостове на території Первомайського району	197,0			Входить до складу ландшафтного заказника місцевого значення «Гора»
80.		Молдова		на південний захід від с.Козубівка на території Первомайського району	101,0			Входить до складу заповідного урочища місцевого значення «Молдова»
81.		Бакшалинські плавні		заплава річки Бакшала між сс.Зелений Яр та Новолікарське на території Первомайського району	96,1			Входить до складу ландшафтного заказника місцевого значення «Бакшалинські плавні»
82.		Луканівська		в межах нижніх надзаплавних терас та частини долинного схилу лівого берега р. Кодима на території Первомайського району.	11,0			Входить до складу ботанічної пам’ятки природи місцевого значення «Луканівка»
83.		Курячі Лози		на околиці с. Курячі Лози Первомайського району на межі з Кіровоградською областю	302,0			Входить до складу заповідного урочища місцевого значення «Курячі лози»

№ з/п	Серійний номер	Назва	Назва органу, дата прийняття та № рішення про включення території до переліку	Місце розташування	Площа, га	Обліковий/кадастровий номер та	Власник (користувач) земельної	Стисла характеристика природоохоронної цінності
1	2	3	4	5	6	7	8	9
84.		Тридуби		між селами Курячі Лози та Тридуби Первомайського району	300,0			Ділянка потребує надання статусу території ПЗФ
85.		Тернуватська		ділянка долини та річища р. Південний Буг від с.Голоскове до с.Тернувате на території Первомайського району	100,0			Ділянка потребує надання статусу території ПЗФ
86.		Кривоозерська		заплава р. Кодима між смт. Криве Озеро та Криве Озеро Друге на території Первомайського району	10,0			Ділянка потребує надання статусу території ПЗФ
87.		Підгірна		ділянка долини та річище р. Південний Буг від с. Довга Пристань до с.Підгір’я на території Первомайського району	115,0			Входить до складу ландшафтного заказника місцевого значення «Підгірний»
88.		Літній хутір Скаржинського		околиці с. Софіївка на території Первомайського району	105,7			Входить до складу НПП «Бузький Гард»
89.		Балабанівська		піщана надзаплавна тераса лівого берега Бузького лиману в околиці мікрорайону Балабанівка м. Миколаїв	510,0			Входить до складу лісового заказника місцевого значення «Балабанівка»
90.		Матвіївський ліс		ділянка лівого берега р. Південний Буг в околиці с. Матвіївка (частина м. Миколаїв)				

№ з/п	Серійний номер	Назва	Назва органу, дата прийняття та № рішення про включення території до переліку	Місце розташування	Площа, га	Обліковий/кадастровий номер та	Власник (користувач) земельної	Стисла характеристика природоохоронної цінності
1	2	3	4	5	6	7	8	9
91.		Каталинська		ділянка правобережжя р. Південний Буг з унікальними, типовими, лучними природними комплексами	160,42			Входить до складу ландшафтного заказника «Каталинський»
92.		Балка Зарубіна		комплекс добре збережених фрагментів між піщано-степовою рослинністю, популяції рідкісних видів рослин	18,82			Входить до складу ландшафтного заказника «Балка Зарубіна»
93.		Сухобалківська		відроги балки Суха в околицях с. Нове Прибужанівської громади	108,10			Входить до складу ландшафтного заказника «Сухобалківський»
Буферні								
-	-	-	-	-	-	-	-	-
Сполучні								
1.		Тридубський коридор		від с. Курячі Лози до с. Оніськово на території Первомайського району				з'єднує південну частину масиву острівного Савранського лісу – КТ «Тридуби», «Курячі лози» з долиною р. Південний Буг.
2.		Кодимський коридор		долина р. Кодима у межах області				З'єднує Кодимську КТ з долиною р. Південний Буг
3.		Синюський коридор		долина р. Синюха у межах області				Поєднує регіональну екомережу з Кіровоградською областю

№ з/п	Серійний номер	Назва	Назва органу, дата прийняття та № рішення про включення території до переліку	Місце розташування	Площа, га	Обліковий/кадастровий номер та	Власник (користувач) земельної	Стисла характеристика природоохоронної цінності
1	2	3	4	5	6	7	8	9
4.		Гнилюський коридор		долина р. Гнилюхи у межах області				З'єднує КТ «Курячі лози» з долиною р. Південний Буг.
5.		Чорноташлицький коридор		долина р. Чорний Ташлик у межах області				П оєднує регіональну екомережу з Кіровоградською областю
6.		Мартинівський коридор		степова балка неподалік лісового заказника місцевого значення «Мартинівське»				Поєднує КТ Мартинівську з р. Південний Буг
7.		Бакшалинський коридор		Долина р. Бакшала у межах області				Поєднує значну територію південно-західного краю Подільської височини
8.		Черталківський коридор		долина р.Черталки у межах області				Поєднує значну територію південно-західного краю Подільської височини
9.		Скаржинський коридор		долина р. Мигійський Ташлик у межах області				Поєднує КТ «Літній хутор Скаржинського», КТ «Бузький каньйон» з долиною р. Південний Буг.
10.		Великокорабельницький коридор		долина р. Велика Корабельна у межах області				Поєднує долину р. Південний Буг з природними комплексами Кіровоградщини, КТ

№ з/п	Серійний номер	Назва	Назва органу, дата прийняття та № рішення про включення території до переліку	Місце розташування	Площа, га	Обліковий/кадастровий номер та	Власник (користувач) земельної	Стисла характеристика природоохоронної цінності
1	2	3	4	5	6	7	8	9
								«Любоіванівський ліс», КТ «Бузький каньйон»
11.		Мертвоводський коридор		долина р. Мертвовод у межах області				Поєднує долину р. Південний Буг з природними комплексами Кіровоградщини, КТ «Трикратський гранітний масив» (а саме Петропавлівський та Актівський каньйони) - з долиною р. Південний Буг.
12.		Арбузинський коридор		долина р. Арбузинка у межах області				Сполучає КТ «Олександрівська дача» і «Новоселівка» з КТ «Трикратський гранітний масив».
13.		Кам’яно-Костуватський коридор		долина р. Кам'яно-Костувата у межах області				Поєднує Кам’яно-Костуватську КТ місцевого значення з долиною р. Мертвовод
14.		Камишевацький коридор		долина р. Камишевата у межах області				Поєднує зональні природні комплекси з долиною р. Мертвовод
15.		Чичиклійський коридор		долина р. Чичиклія у межах області				Сполучає Північностепову та Середньостепову підзони, низку ключових територій з долиною р. Південний Буг, в т.ч. з Бузьким

№ з/п	Серійний номер	Назва	Назва органу, дата прийняття та № рішення про включення території до переліку	Місце розташування	Площа, га	Обліковий/кадастровий номер та	Власник (користувач) земельної	Стисла характеристика природоохоронної цінності
1	2	3	4	5	6	7	8	9
								коридором загальнодержаного значення
16.		Білоусівський коридор						сполучає Білоусівську КТ з долиною р. Південний Буг
17.		Гнилоєланецький коридор		долина р. Гнилий Єланець у межах області				Сполучає елементи екомережі, розташовані у басейні р. Гнилий Єланець з долиною р. Південний Буг
18.		Великосербулівський коридор		долина р. Солона та степові балки неподалік сіл Великосербулівка, Малосербулівка в межах області				Поєднує природні комплекси долини р. Гнилий Єланець (її приток) з долиною р. Південний Буг
19.		Інгульський коридор		долина р. Інгул в межах області				З'єднує степову зону з півночі на південь, поєднуючи цілу низку ключових територій: Інгульську, Привільненську, Новобірзулівську, «Христофорівські плавні», Мішково-Погорілівську, «Півострів Піщаний», Михайло-Ларинську та інші
20.		Громоклійський коридор		долина р. Громоклія				сполучає елементи екомежі, розташовані в долині р. Громоклія, зокрема, КТ

№ з/п	Серійний номер	Назва	Назва органу, дата прийняття та № рішення про включення території до переліку	Місце розташування	Площа, га	Обліковий/кадастровий номер та	Власник (користувач) земельної	Стисла характеристика природоохоронної цінності
1	2	3	4	5	6	7	8	9
								«Карлівський байрак», Катеринівську, «Балка Лозоватка» та ін. з долиною р. Південний Буг
21.		Орловський коридор		степова балка в долині р. Громоклія				Сполучає КТ «Єланецький степ», що розташований в долині р. Громоклія, з долиною р. Південний Буг
22.		Прусаковий коридор		степова балка в долині р. Громоклія				Сполучає КТ «Єланецький степ», що розташований в долині р. Громоклія, з долиною р. Південний Буг
23.		Капустяний коридор		розгалужена степова балка в долині р. Інгул				Сполучає низку елементів екомережі у правобережній частині басейну р. Інгул, зокрема, КТ д «Капустяна балка», та проходить по Середньостеповій та Південностеповій підзонах.
24.		Сухоєланецький коридор		долина р. Сухий Єланець у межах області				сполучає низку елементів екомережі, в т.ч. Себінську КТ, у лівобережній частині басейну р. Південний Буг та проходить по Середньостеповій та Південностеповій підзонах.
25.		Висунський коридор		долина р. Висунь у межах області				сполучає низку елементів екомережі у басейні р. Висунь -

№ з/п	Серійний номер	Назва	Назва органу, дата прийняття та № рішення про включення території до переліку	Місце розташування	Площа, га	Обліковий/кадастровий номер та	Власник (користувач) земельної	Стисла характеристика природоохоронної цінності
1	2	3	4	5	6	7	8	9
								правої притоки Інгульця, - зокрема, Висунсько-Інгулецьку КТ, з басейном р. Дніпро. Коридор сполучає екомережу Миколаївщини з екомережею Кіровоградщини.
26.		Тетянівський коридор		степова балка в долині р. Висунь				Сполучає залишки природних комплексів у басейні р. Висунь.
27.		Інгулецький коридор		долина р. Інгулець				Сполучає низку елементів Південноукраїнського коридору з долиною Дніпра
28.		Широколанівський коридор		розгалужена система балок в околиці с. Широколанівка				Представлений територією Широколанівського військового полігону, де збереглися степові рослинні угрупування.
29.		Березанський коридор		розгалужена система балок в долині р. Березань, долина цієї річки та Березанський лиман				сполучає Широколанівський полігон, де зберігся природний рослинний покрив за участі раритетних видів рослин, з узбережжям Чорного моря.
30.		Сасикський коридор		долина р. Сасик у межах області				Сполучна територія для міграції та розповсюдження птахів та риб та інших тварин, місцезростання цінних видів рослин.
Відновлювальні								

№ з/п	Серійний номер	Назва	Назва органу, дата прийняття та № рішення про включення території до переліку	Місце розташування	Площа, га	Обліковий/кадастровий номер та	Власник (користувач) земельної	Стисла характеристика природоохоронної цінності
1	2	3	4	5	6	7	8	9
-	-	-	-	-	-	-	-	-

12. Поводження з відходами та небезпечними хімічними речовинами

За даними Головного управління статистики у Миколаївській області інформація щодо навколишнього середовища, зокрема стосовно управління відходами та небезпечними хімічними речовинами за 2025 рік, може бути надана після завершення встановленого Законом України «Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни» терміну для подання статистичної звітності, завершення її опрацювання та оприлюднення даних на державному рівні.

Відповідно до вищенаведеного, відображаємо інформацію за 2020 рік та частково за 2025 рік.

Діючі сміттєпереробні та сміттєспалювальні заводи на території області відсутні. Не в усіх територіальних громадах запроваджений централізований вивіз сміття.

У зв'язку із повномасштабним вторгненнями Російської Федерації в Україну і масованими обстрілами, на території області почали утворюватися відходи від руйнувань.

За інформацією територіальних громад Миколаївщини, які розташовані в районі проведення воєнних (бойових) дій, станом на 01.01.2026 року на їх територіях утворилося 4 780 179,194 т. відходів від руйнувань.

Відповідно до Порядку поводження з відходами від руйнувань, що утворилися у зв'язку з пошкодженням (руйнуванням) будівель та споруд внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій або проведення робіт з ліквідації їх наслідків, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 27.09.2022 № 1073, станом на 01.01.2026 року визначено та затверджено розпорядженнями начальника Миколаївської облвійськадміністрації сім місць тимчасового зберігання відходів від руйнувань для наступних громадах області: Миколаївської міської територіальної громади (2 місця), Снігурівської міської територіальної громади, Новобузької міської територіальної громади, Інгульської сільської територіальної громади, Привільненської сільської територіальної громади та Шевченківської сільської територіальної громади.

Крім того, на території області залишаються зберігатися залишки непридатних до використання та заборонених до застосування хімічних засобів захисту рослин (далі –ХЗЗР).

У ІІІ кварталі 2025 року проведено чергову інвентаризацію ХЗЗР у Миколаївській області. Згідно з актами інвентаризації станом на 01.08.2025 на території двох районів Миколаївський та Первомайський райони Миколаївської області залишаються 226,37 т непридатних пестицидів та агрохімікатів, забрудненого ґрунту та залишків будівель, у тому числі залишки залізобетонних контейнерів (19 одиниць) – 120 т.

У порівнянні з 2023 роком (попередня інвентаризація ХЗЗР) у 2025 році зменшилося кількість місць тимчасового зберігання ХЗЗР на 1 місце - у с. Синюшин Брід Первомайського району Миколаївської області. По даному об'єкту 12.06.2025 року здійснено утилізацію 0,5 т ХЗЗР спеціалізованою організацією.

Вирішення проблеми безпечного управління побутовими відходами та іншими видами віходів, у тому числі небезпечних є розроблення та затвердження Регіонального плану управління відходами у Миколаївській області, який забезпечить ефективне функціонування системи управління відходами.

Розробка Регіонального плану управління відходами в Миколаївській області на даний час триває. У 2020 році виконано розробку перших двох та частково третього етапу роздідів проєкту Регіонального плану управління відходами. У зв'язку з прийняттям Міністерством захисту довкілля та природних ресурсів України у вересні 2021 року нових Методичних рекомендацій з розроблення регіональних планів управління відходами, якими внесено істотні зміни до Структури регіонального плану управління відходами та порядку його розроблення, розробку Регіонального плану області не було завершено.

У 2023 році було затверджено Постанову Кабінету Міністрів України від 30.06.2023 №667 «Про затвердження Порядку розроблення та затвердження регіональних планів управління відходами» та 09.07.2023 року вступив в силу новий Закон України «Про управління відходами» (далі - Закон 2320-IX). Крім того, 22 січня 2024 року наказом Міністерством захисту довкілля та природних ресурсів України № 81 затверджено вимоги до розділів проєкту регіонального плану управління відходами», а 16 квітня 2024 року затверджені методичні рекомендації з розроблення регіональних планів управління відходами (наказ Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України 16 квітня 2024 року від № 403). У грудні 2024 року Кабінет Міністрів України затвердив Національний план управління відходами до 2033 року.

Враховуючи суттєві зміни чинного законодавства у сфері управління відходами проєкт 2020 року потребує актуалізації та оновлення.

Роботу по розробці Регіонального плану управління відходами в Миколаївській області планується продовжити у 2026 році.

Закон № 2320-IX не передбачає ведення реєстру місць видалення відходів (МВВ) та реєстру об'єктів утворення, оброблення та утилізації відходів. Останнє оновлення реєстрів здійснювалося 2023 року за 2022 рік, з якими можна ознайомитися на офіційному сайті управління екології та природних ресурсі Миколаївської облвійськадміністрації за посилання: https://ecolog.mk.gov.ua/ua/wastemanagement/reyestr/

Таблиця 54 - Динаміка основних показників поводження з відходами I-IV класів небезпеки, тис. т

№ з/п	Показники	2020 рік	2021 рік*	2022 рік**	2023 рік ***	2024 рік ****	2025 рік ****
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Утворено	2536,6	-	354,961	345,5	-	-
2	Одержано від інших підприємств	190,8	-	-	283,7	-	-

3	Спалено	48,3	-	-	22,9	-	-
3.1	у тому числі з метою отримання енергії	47,6	-	-	-	-	-
4	Використано (утилізовано)	88,3	-	-	25,7	-	-
5	Направлено в сховища організованого складування (поховання)	2099,2	-	-	222,7	-	-
6	Передано іншим підприємствам	458,5	-	-	165,4	-	-
7	Втрати відходів внаслідок витікання, випаровування, пожеж, крадіжок	-	-	-	-	-	-
8	Наявність на кінець звітного року у сховищах організованого складування та на території підприємств	58530,0	-	-	-	-	-

* За інформацією Головного управління статистики у Миколаївській області інформація щодо основних показників поводження з відходами I–IV класів небезпеки по Миколаївській області за 2021 рік буде оприлюднена після завершення терміну для подання статистичної звітності, встановленого Законом України «Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни»;

** інформація надана Головним управлінням статистики у Миколаївській області по підприємствам, які прозвітували за 2022 рік;

*** інформація надана Головним управлінням статистики у Миколаївській області по підприємствам, які прозвітували за 2023 рік.

**** інформація за 2024 рік,2025 рік буде оприлюднена Головним управлінням статистики у Миколаївській області після завершення терміну для подання статистичної звітності, встановленого Законом України «Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни».

Таблиця 55 - Підприємства – основні накопичувачі промислових відходів

№ з/п	Підприємства	Найменування відходу	Клас небезпеки	Накопичено відходів станом на початок звітного періоду, т	Фактично утворилось відходів на підприємстві за 2023 рік (звітний), т	Накопичено відходів станом на кінець звітного року, т	Місце накопичення відходів
1	2	3	4	5	6	7	8
1	ТОВ «МИКОЛАЇВСЬКИЙ ГЛИНОЗЕМНИЙ ЗАВОД»	Шлами червоні (глиноземного виробництва), що утворюються у термічних процесах металургії алюмінію	4	*	*	*	*
		Шлам газоочисних установок	4	*	*	*	*
2	ТОВ «ЮКРЕЙНІАН ШУГАР КОМПАНІ»	Стоки регенерації	4	*	*	*	*
3	ВП «ПІВДЕННО - УКРАЇНСЬКА АЕС» ДП «НАЦІОНАЛЬНА АТОМНА ЕНЕРГОГЕНЕРУЮЧА КОМПАНІЯ «ЕНЕРГОАТОМ»	Відходи тверді, одержані від процесів знесолення води	4	*	*	*	*
		Шлам від очищення вод стічних комунальних (міських)	3	*	*	*	*
		Шлам від очищення вод стічних неспецифічних промислових	3	*	*	*	*
4	ПАТ «ЗАВОД «ФРЕГАТ»	Розчини фторвмісні, відпрацьовані у гальванічних процесах	4	*	*	*	*
5	ПАТ «ВЕСЕЛИНІВСЬКИЙ ЗАВОД СУХОГО ЗНЕЖИРЕНОГО МОЛОКА»	Відходи рідкі очищення вод стічних	4	*	9040,000	*	*

6	ТОВ «БІОЛОГІЧНІ ОЧИСНІ СПОРУДИ»	Шлам від очищення вод стічних комунальних (міських)	4	*	217,940	*	*
7	МКП «МИКОЛАЇВ-ВОДОКАНАЛ»	Шлам від очищення вод стічних комунальних (міських)	4	*	*	*	*
		Залишки, одержані у процесі вилучення піску	4	*	1204,280	*	*
		Муловий осад	4	*	3069,231	*	*

* За інформацією Головного управління статистики у Миколаївській області надано інформацію за формою № 1-відходи (річна) «Звіт про утворення та поводження з відходами» за 2023 рік по підприємтсвам, які прозвітували, повна інформація буде оприлюднена після завершення терміну для подання статистичної звітності, встановленого Законом України «Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни»

Таблиця 56 - Інфраструктура місць видалення відходів (МВВ) за критерієм екологічної безпеки (на 01.01.2026 року)

№ з/п	Назва адміністративно-територіальної одиниці (область, район)	Місця видалення відходів категорії Г – надзвичайно небезпечні		Місця видалення відходів категорії В – небезпечні		Місця видалення відходів категорії Б – помірно небезпечні		Місця видалення відходів категорії А – малонебезпечні	
		діючі, од.	закриті, од.	діючі, од.	закриті, од.	діючі, од.	закриті, од.	діючі, од.	закриті, од.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Баштанський	-	-	2	-	-	-	2	-
2.	Вознесенський	-	-	4	1	2	-	3	-
3.	Миколаївський	-	-	3	3	3	1	14	1
4.	Первомайський	-	-	1	-	-	-	4	-
	Усього	-	-	10	4	5	1	23	1

Таблиця 57 - Стан обліку та паспортизації місць видалення відходів (МВВ) (на 01.01.2026 року)

№ з/п	Назва адміністративно-територіальної одиниці (область, район)	Кількість непаспортизова-них МВВ, од.	Кількість паспортизованих МВВ, од.	Паспортизовано МВВ за звітний період, од.
1	2	3	4	5
1.	Баштанський	120	4	0
2.	Вознесенський	40	10	0
3.	Миколаївський	45	25	0
4.	Первомайський	62	5	0
	Усього	267	44	0

Таблиця 58 - Інфраструктура утилізації та оброблення відходів

Назва адміністративно-територіальної одиниці (область, район)	Пункти приймання/збирання зношених шин, од.	Пункти приймання/збирання відходів електронного та електричного обладнання, од.	Пункти приймання транспортних засобів на утилізацію, од.	Пункти та установки централізованого знешкодження медичних відходів, од.
1	2	3	4	5
Баштанський район	-	-	-	-
Вознесенський район	-	1	-	1
Миколаївський район	7	2	4	1
Первомайський район	-	-	3	1
Усього	7	3	7	3

Таблиця 59 - Суб’єкти господарювання, що здійснюють збирання, заготівлю відходів як вторинної сировини

№ з/п	Назва	Місцезнаходження	Контактні дані (веб-адреса, телефон, електронна пошта)	Спеціалізація (види вторинної сировини)
1	2	3	4	5
1	ТОВ «Українська наукова екологічна компанія»	54001, м. Миколаїв, вул. Вадима Благовісного,16А	(0512) 530025 e-mail: unek@ukr.net	Збирання, заготівля окремих видів відходів як вторинної сировини: відходів полімерних, відходи гумових
2	ТОВ «НВП «Юнітеп ЛТД»	54025.м. Миколаїв, пр. Героїв України, 39	(0512) 508703	Збирання, заготівля окремих видів відходів

1	2	3	4	5
				як вторинної сировини: макулатури, склобій, відходів полімерних, відходи гумових, матеріалів текстильних вторинних
3	ТОВ «Вторма-Миколаїв»	54055, м. Миколаїв, вул. Садова, 18, кв. 32	(0512) 67-14-42 0990312055	Збирання, заготівля окремих видів відходів як вторинної сировини: макулатури, склобій, відходів полімерних, відходи гумових, матеріалів текстильних вторинних, використаної металевої тари
4	ТОВ «Артник»	54003, м. Миколаїв, вул. Колодязна, 16, кв. 18	(0512) 24-34-71 0972121163	Збирання, заготівля окремих видів відходів як вторинної сировини: макулатури, склобій, відходів полімерних, відходи гумових, матеріалів текстильних вторинних, використаної металевої тари
5	ТОВ «Укрресурси – 2011»	54000, м. Миколаїв, пр. Центральний, 93В, офіс. 408	(0512)47-37-30	Збирання, заготівля окремих видів відходів як вторинної сировини: відходи полімерні, гумові, макулатура, склобій
6	ТОВ «Науково – виробниче підприємство «Екосвіт»	54000, м. Миколаїв, вул. Героїв Рятувальників, офіс, 405	0661736514	Збирання, заготівля окремих видів відходів як вторинної сировини: відходи полімерні, гумові, макулатура, скло бій, тара металева
7	КП «Миколаїв-комунтранс»	54034, м. Миколаїв, вул. Ковальська, 199	(0512)58-69-60	Збирання, заготівля окремих видів відходів як вторинної сировини: макулатура, склобій, відходи полімерні
8	ТОВ «Втор – Сервіс»	54000, м. Миколаїв, а/с 149	0577597001	Збирання, заготівля окремих видів відходів як вторинної сировини: макулатура
9	ТОВ «АСК-Груп»	57286, Миколаївський район,	(0512) 255948, 593225	Збирання, заготівля окремих видів відходів як вторинної сировини:

1	2	3	4	5
		с. Галицинове, вул. Набережна, 42		відходів полімерних, відходи гумових
10	ТОВ «ГЕРМЕС ЕКС-ІМ»	55000, м. Південноукраїнськ, пр. Соборності, 5, кв. 101	067-514-44-93	Збирання, заготівля окремих видів відходів як вторинної сировини: відходів полімерних, макулатура
11	ТОВ «ТІМАЛ»	54000, м. Миколаїв, пр. Миру, 2а	055-242-43-89	Збирання, заготівля окремих видів відходів як вторинної сировини: відходів полімерних
12	Комунальне підприємство Очаківської міської ради «Очаків – сервіс»	57508, Миколаївський район, м. Очаків, вул. Гетьманська, 41	(05154) 3 03 33, ochakov.servis@ukr.net	Збирання, заготівля окремих видів відходів як вторинної сировини: відходів полімерних
13	Комунальне підприємство «Ольшанське»	57113, Миколаївський район, с-ще Ольшанське, вул. Гагаріна, буд. 23	0933580260; 0682930031 komolsh2015@gmail.com	Збирання, заготівля окремих видів відходів як вторинної сировини: відходів полімерних
14	Комунальне підприємство «Добропобут-плюс»	57214, Миколаївський район, с. Мішково-Погорілове, вул. Миру, буд. 38	(095)7662965; kp.dobropobut@ukr.net	Пластик (ПЕТ пляшки)

Таблиця 60 - Впровадження роздільного збирання небезпечних відходів у складі побутових відходів (приймання/збирання/вилучення небезпечних відходів у складі побутових відходів від населення)

№ з/п	Найменування населеного пункту	Загальна кількість мешканців у населеному пункті, тис. осіб	Кількість приймальних пунктів небезпечних відходів у складі побутових (усього), од.	Кількість місць тимчасового розміщення небезпечних відходів у складі побутових до їх передачі спеціалізованим підприємствам, од.	Загальний обсяг небезпечних відходів, які збираються приймальними пунктами, т	Номенклатура та обсяг небезпечних відходів, які збираються приймальними пунктами
1	2	3	4	5	6	7
1.	м. Миколаїв, Миколаївська міська	472,36	-	-	-	-

№ з/п	Найменування населеного пункту	Загальна кількість мешканців у населеному пункті, тис. осіб	Кількість приймальних пунктів небезпечних відходів у складі побутових (усього), од.	Кількість місць тимчасового розміщення небезпечних відходів у складі побутових до їх передачі спеціалізованим підприємствам, од.	Загальний обсяг небезпечних відходів, які збираються приймальними пунктами, т	Номенклатура та обсяг небезпечних відходів, які збираються приймальними пунктами
1	2	3	4	5	6	7
	територіальна громада, Миколаївський район					
2.	м. Вознесенськ, Вознесенська міська територіальна громада, Вознесенський район	34,05	-	-	-	-
3.	м.Очаків, Очаківська міська територіальна громада, Миколаївський район	13,9	-	-	-	-
4.	м.Первомайськ, Первомайська міська територіальна громада, Первомайський район	63,65	-	-	-	-
5.	м. Південноукраїнськ, Південноукраїнська міська територіальна громада, Вознесенський район	39,82	-	-	-	-
6.	смт Ольшанське, Ольшанська селищна територіальна громада, Миколаївський район	4,416	-	-	-	-
7.	с.Чорноморка, Чорноморська сільська територіальна громада, Миколаївський район	2,6	-	-	-	-
8.	с.Куцуруб, Куцурубська сільська територіальна громада, Миколаївський район	2,3	-	-	-	-
9.	с.Лиса Гора, Мигіївська сільська територіальна громада, Первомайський район	3,26	-	-	-	-

№ з/п	Найменування населеного пункту	Загальна кількість мешканців у населеному пункті, тис. осіб	Кількість приймальних пунктів небезпечних відходів у складі побутових (усього), од.	Кількість місць тимчасового розміщення небезпечних відходів у складі побутових до їх передачі спеціалізованим підприємствам, од.	Загальний обсяг небезпечних відходів, які збираються приймальними пунктами, т	Номенклатура та обсяг небезпечних відходів, які збираються приймальними пунктами
1	2	3	4	5	6	7
10.	с.Мигія, Мигіївська сільська територіальна громада, Первомайський район	3,453	-	-	-	-
11.	сел. Весняне, Веснянська сільська територіальна громада, Миколаївський район	1,586	-	-	-	-
12.	сел. Надбузьке, Веснянська сільська територіальна громада, Миколаївський район	0,814	-	-	-	-
13.	с.Сливине, Веснянська сільська територіальна громада, Миколаївський район	0,886	-	-	-	-
14.	с.Крива Балка, Веснянська сільська територіальна громада, Миколаївський район	1,15	-	-	-	-
15.	сел.Зелений Яр, Веснянська сільська територіальна громада, Миколаївський район	0,887	-	-	-	-
16.	с.Кир’яківка, Веснянська сільська територіальна громада, Миколаївський район	1,118	-	-	-	-
17.	с.Петрівка, Веснянська сільська територіальна громада, Миколаївський район	1,143	-	-	-	-
18.	с.Шурине, Веснянська сільська територіальна	0,438	-	-	-	-

№ з/п	Найменування населеного пункту	Загальна кількість мешканців у населеному пункті, тис. осіб	Кількість приймальних пунктів небезпечних відходів у складі побутових (усього), од.	Кількість місць тимчасового розміщення небезпечних відходів у складі побутових до їх передачі спеціалізованим підприємствам, од.	Загальний обсяг небезпечних відходів, які збираються приймальними пунктами, т	Номенклатура та обсяг небезпечних відходів, які збираються приймальними пунктами
1	2	3	4	5	6	7
	громада, Миколаївський район					
19.	смт Березанка, Березанська селищна територіальна громада, Миколаївський район	4,17	-	-	-	-
20.	с. Красне, Березанська селищна ТГ, Миколаївський р-н	1,083	-	-	-	-
21.	с. Пересадівка, Воскресенська селищна територіальна громада, Миколаївський район	2,914	-	-	-	-
22.	с. Калинівка, Воскресенська селищна територіальна громада, Миколаївський район	3,18	-	-	-	-
23.	смт Воскресенське, Воскресенська селищна територіальна громада, Миколаївський район	4,458	-	-	-	-
24.	с. Горохівка, Воскресенська селищна територіальна громада, Миколаївський район	0,448	-	-	-	-
25.	с.Михайло-Ларине, Воскресенська селищна територіальна громада, Миколаївський район	1,827	-	-	-	-

№ з/п	Найменування населеного пункту	Загальна кількість мешканців у населеному пункті, тис. осіб	Кількість приймальних пунктів небезпечних відходів у складі побутових (усього), од.	Кількість місць тимчасового розміщення небезпечних відходів у складі побутових до їх передачі спеціалізованим підприємствам, од.	Загальний обсяг небезпечних відходів, які збираються приймальними пунктами, т	Номенклатура та обсяг небезпечних відходів, які збираються приймальними пунктами
1	2	3	4	5	6	7
26.	с.Грейгове, Воскресенська селищна територіальна громада, Миколаївський район	1,544	-	-	-	-
27.	с.Водокачка, Воскресенська селищна територіальна громада, Миколаївський район	0,328	-	-	-	-
28.	с.Степове, Воскресенська селищна територіальна громада, Миколаївський район	0,308	-	-	-	-
29.	с.Червоне, Воскресенська селищна територіальна громада, Миколаївський район	0,514	-	-	-	-
30.	с.Дорошівка, Дорошівська сільська територіальна громада, Вознесенський район	1,963	-	-	-	-
31.	с.Білоусівка, Дорошівська сільська територіальна громада, Вознесенський район	0,911	-	-	-	-
32.	с. Мішково-Погорілове, Мішково-Погорілівська сільська територіальна громада, Миколаївський р-н	4,6	-	-	-	-
33.	с. Каравелове, Мішково-Погорілівська сільська	0,75	-	-	-	-

№ з/п	Найменування населеного пункту	Загальна кількість мешканців у населеному пункті, тис. осіб	Кількість приймальних пунктів небезпечних відходів у складі побутових (усього), од.	Кількість місць тимчасового розміщення небезпечних відходів у складі побутових до їх передачі спеціалізованим підприємствам, од.	Загальний обсяг небезпечних відходів, які збираються приймальними пунктами, т	Номенклатура та обсяг небезпечних відходів, які збираються приймальними пунктами
1	2	3	4	5	6	7
	територіальна громада, Миколаївський р-н					
34.	с. Капустине, Мішково-Погорілівська сільська територіальна громада, Миколаївський р-н	0,4	-	-	-	-
35.	с. Зайчівське, Мішково-Погорілівська сільська територіальна громада, Миколаївський р-н	0,4	-	-	-	-
	Всього	677,0	-	-	-	-

Поводження з непридатними та забороненими до використання пестицидами та отрутохімікатами

Таблиця 61 - Стан зберігання заборонених і непридатних до використання пестицидів та їх знешкодження станом на станом на 01.01.2026 року

№ з/п	Назва адміністративно-територіальної одиниці (область, район)	Кількість, т	Кількість складів, од.	Стан складських приміщень		
				добрий, од.	задовільний, од.	незадовільний, од.
1	2	3	4	5	6	7
1	Миколаївський	0,15	1	-	-	1
2	Первомайський	226,22	4	-	1	3
	Усього	226,37	5	-	2	4

13. Радіаційна безпека

Таблиця 62 - Експлуатація атомних електростанцій та пунктів захоронення радіоактивних відходів (ПЗРВ)

№ з/п	Назва адміністративно-територіальної одиниці (область, район), назва АЕС та підприємства	Кількість ядерних та радіаційно небезпечних об'єктів (усього), од.	АЕС		Підприємства, що здійснюють захоронення радіоактивних відходів (РАВ)		
			кількість реакторів, од.	радіаційний фон в 30-кілометровій зоні АЕС, мкЗв/год	кількість ПЗРВ, од.	кількість РАВ, $м^3$ загальна активність, Бк	радіаційний фон на території ПЗРВ, мкЗв/год
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Миколаївська область, м. Південно-українськ Філія «ВП Південно-українська АЕС» АТ «НАЕК «Енергоатом»	1	3	0,11	-	-	-

Таблиця 63 - Використання джерел іонізуючого випромінювання (ДІВ)

№ з/п	Власник ДІВ (Найменування/ Прізвище, ім'я, по батькові (за наявності)	Місцезнаходження/ Місце проживання	Примітка
1	2	3	4
1.	ПРИВАТНЕ ПІДПРИЄМСТВО «ДДП»	54056, м. Миколаїв, пр. Миру, 17 Б, кв.54	-
2.	МИКОЛАЇВСЬКА ФІЛІЯ ДП «ОДЕСЬКИЙ РЕГІОНАЛЬНИЙ ЦЕНТР СТАНДАРТИЗАЦІЇ, МЕТРОЛОГІЇ ТА СЕРТИФІКАЦІЇ»	54003, м. Миколаїв, вул. 5-Я Слобідська, буд. 2 А	-
3.	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «МИКОЛАЇВСЬКИЙ ГЛИНОЗЕМНИЙ ЗАВОД»	57286, Миколаївський район, с. Галицинове, вул. Набережна,64	-
4.	ДЕРЖАВНЕ ПІДПРИЄМСТВО «НАУКОВО-ВИРОБНИЧИЙ КОМПЛЕКС ГАЗОТУРБОБУДУВАННЯ «ЗОРЯ-МАШПРОЕКТ»	54018, м. Миколаїв, пр. Богоявленський,42а	-
5.	КОМУНАЛЬНЕ НЕКОМЕРЦІЙНЕ ПІДПРИЄСТВО «МИКОЛАЇВСЬКИЙ	54018, м. Миколаїв, вул. Миколаївська, буд. 18	-

	ОБЛАСНИЙ ЦЕНТР ОНКОЛОГІЇ» МИКОЛАЇВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ		
6.	ФІЛІЯ «ВІДОКРЕМЛЕНИЙ ПІДРОЗДІЛ «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКА АЕС» АТ «НАЕК «ЕНЕРГОАТОМ»	55001,Миколаївська обл., м. Південноукраїнськ,	-
7.	ВІДОКРЕМЛЕНИЙ ПІДРОЗДІЛ – ФІЛІЯ «ДЕЛЬТА-ЛОЦМАН» ДЕРЖАВНОГО ПІДПРИЄМТСВА «АДМІНІСТРАЦІЯ МОРСЬКИХ ПОРТІВ УКРАЇНИ»	54017, м. Миколаїв, вул. Героїв Рятівників, 27	-
8.	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ЮЖТЕПЛОЕНЕРГОМОНТАЖ»	55000, м. Південноукраїнськ, промисловий майданчик, 13А	-

Таблиця 64 - Забруднення території техногенними та техногенно-підсиленими джерелами природного походження

№ з/п	Назва адміністративно-територіальної одиниці/зміни відповідно до постанови ВРУ від 17.07.2020 № 807-IX (область, район)	Кількість населення, тис. осіб	Радіацій-ний фон на території, мкЗв/год*	Питома активність забруднюючих радіонуклідів, Бк/кг				
				цезій-137 (техногенний)	стронцій - 90 (техногенний)	радій (природ-ний)	торій (природ-ний)	калій (природ-ний)
1	Арбузинський /Первомайський	19,0	0,11 (мінімальний) **	7,611	0,357	19,26	16,65	425,2
			0,15 (середній)	124,0	4,90	22,39	38,52	467,3
			0,19 (максимальний)	287,1	16,0	25,86	40,72	513,1
2	Баштанський	36,0	0,10 (мінімальний) **	6,104	0,99	9,696	25,27	288,6
			0,13 середній	10,38	1,54	15,89	31,46	426,6
			0,14 максимальний	14,65	2,05	22,08	37,64	564,7
3	Березнегуватський/ Баштанський	19,1	0.12	7,122	2,50	20,92	34,05	598,9
4	Веселинівський/ Вознесенський	22,0	0,12	8,882	1,85	22,06	33,63	572,3
5	Вітовський/ Миколаївський	49,1	0,11	7,86	1,00	16,02	43,39	523,8
6	Вознесенсь-кий	28,8	0,12 (мінімальний) **	8,387	0,357	19,41	17,20	484,6
			0,14 (середній)	15,20	1,12	27,01	37,45	525,2

			0,16 (максимальний)	20,31	2,80	27,89	40,03	550,7
7	Доманівсь-кий / Вознесенський	24,1	0,11 (мінімальний) **	8,27	0,595	19,30	17,26	429,2
			0,14 (середній)	13,71	1,18	18,97	37,19	462,3
			0,17 (максимальний)	39,96	2,64	22,28	43,25	570,4
9	Новобузький/ Баштанський	29,5	0,12	9,795	1,86	17,57	12,82	543,7
10	Новоодеський/ Миколаївський	32,1	0,10	10,76	2,0	13,16	30,0	425,3
11	Первомайський	28,3	0,12	24,34	2,93	15,53	38,10	421,5
12	Снігурівський/ Баштанський	38,4	0,11	4,958	1,95	20,06	38,36	589,3

* для районів з кількома радіологічними стаціонарами (розташованих навколо Південноукраїнської АЕС, на територіях локального забруднення після аварії на ЧАЕС) наведені мінімальний, максимальний та середні рівні.

**для районів з кількома радіологічними стаціонарами (навколо ВП «Південноукраїнська АЕС», на територіях локального забруднення після аварії на ЧАЕС) наведені мінімальний, середній та максимальний рівні;

В Миколаївській області моніторинг ґрунтів здійснює Миколаївська філія державної установи «Інститут охорони ґрунтів України». У своїй роботі філія керується указом Президента №1118/95 від 02.12.1995 р. «Про суцільну агрохімічну паспортизацію земель сільсько-господарського призначення», наказом №51 від 26.02.2004 р. «Про затвердження Положення про моніторинг ґрунтів на землях сільськогосподарського призначення» в якому визначено порядок проведення паспортизації (моніторингу) і передбачається проведення агрохімічної паспортизації сільськогосподарських угідь раз у 5 років. 2025 року вищезазначені роботи через воєнний стан не проводилися.

14. Корисні копалини

Миколаївська область є важливим гірничорудним регіоном півдня України з різноманітною мінерально-сировинною базою. Територія області характеризується значною концентрацією корисних копалин, серед яких переважають будівельні матеріали, водночас наявні металеві, рідкісні та неметалеві корисні копалини, а також ресурси підземних вод і лікувальних грязей. Формування мінерально-сировинної бази пов’язане з особливостями геологічної будови Українського щита та осадового чохла палеоген-неогенового віку.

Серед металевих корисних копалин на території області виявлені руди кольорових і рідкісних металів, зокрема нікелю та кобальту. Частка запасів руд нікелю, зосереджених у межах області, становить близько 3 % від загальноукраїнських, а руд кобальту – понад 27 %, що надає цим ресурсам стратегічного значення у структурі мінерально-сировинного потенціалу регіону.

Нікель і кобальт переважно розглядаються як супутні компоненти, що обумовлює доцільність їх комплексного освоєння у поєднанні з іншими корисними компонентами родовищ. Станом на цей час в області обліковано декілька родовищ і проявів цих металів, при цьому промислове видобування здійснюється лише на одній ділянці – Західно-Лащівській.

Провідне місце у структурі корисних копалин області займають будівельні корисні копалини, що формують основу місцевої сировинної бази.

У межах регіону зосереджені численні родовища кристалічних порід Українського щита – гранітів, гнейсів, мігматитів, чарнокітів, які відзначаються високими фізико-механічними властивостями. Вони використовуються як будівельний, щебеневий та облицювальний камінь. Частка родовищ будівельного каменю області становить понад 4 % від загальноукраїнських, а пиляного каменю – майже 8 %, що свідчить про вагому роль регіону у забезпеченні потреб будівельної галузі. Найбільш відомими є Трикратське, Костянтинівське, Актівське, Олександрівське та Прибузьке родовища.

Широко поширені карбонатні породи неогенового віку – вапняки сарматського та понтичного ярусів, які використовуються для виробництва цементу, вапна, пиляного каменю, щебеню та в дорожньому будівництві. Частка цементної сировини області становить близько 3,5 % від загальноукраїнських запасів, а карбонатної сировини для виробництва вапна – майже 6 %. Серед відомих родовищ – Михайлівське, Вознесенське, Білоусівське та Покровське.

Важливу роль відіграють будівельні піски, приурочені до алювіальних відкладів надзаплавних терас річки Південний Буг. Вони придатні для виготовлення бетонів і будівельних розчинів та розробляються як промисловими, так і місцевими кар’єрами. Частка пісків області становить понад 5 % від загальноукраїнських запасів.

Значного поширення набули глини та суглинки плейстоценового віку, що використовуються як цегельно-черепична та керамзитова сировина. На частку Миколаївської області припадає близько 2-4 % відповідних запасів України, хоча перспективи їх подальшого освоєння обмежені невеликою потужністю покладів і заляганням під орними землями. Серед найбільш відомих родовищ — Трикратненське, Братське, Доманівське, Раковське.

Окреме місце серед неметалічних ресурсів займає карбонатна сировина для кормових домішок, частка якої в області становить понад 33 % від загальноукраїнських запасів, що є суттєвим показником у масштабах країни.

У межах області розвідані питні та технічні підземні води, частка яких становить близько 1,15 % від загальноукраїнських, а також мінеральні води (понад 2 %), які використовуються у господарському та лікувально-оздоровчому комплексі. Крім того, виявлені лікувальні грязі та мінеральні мули, частка яких у загальноукраїнських ресурсах сягає майже 7 %, що формує передумови для розвитку санаторно-курортної діяльності.

Сукупність металевих, неметалічних корисних копалин, підземних вод і лікувальних ресурсів свідчить про високий природно-ресурсний потенціал Миколаївської області та можливості його подальшого комплексного й

раціонального освоєння з урахуванням екологічних обмежень і потреб сталого розвитку.

Таблиця 65 - Інформація у сфері надрокористування*

Спеціальні дозволи на користування надрами	За роками		
	2023 рік	2024 рік	2025 рік
Кількість виданих	6	7	4
Кількість анульованих	-	4	-

* Інформація надана ДНВП «Геоінформ України» відповідно до відомостей, які введені до бази даних виданих спеціальних дозволів на користування надрами станом на 01.01.2026 року

15. Моніторинг навколишнього природного середовища

Таблиця 66 - Мережа спостережень за станом навколишнього природного середовища

№ з/п	Суб'єкти моніторингу	Кількість точок спостережень, од.								
		атмосферне повітря	стаціонарні джерела викидів в атмосферне повітря	поверхневі води	джерела скидів зворотних вод у поверхневі води	морські води (перехідні води та лимани)	джерела скидів зворотних вод у морські води	підземні води	джерела скидів зворотних вод у глибокі підземні водоносні горизонти	грунти
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.	Регіональний офіс водних ресурсів у Миколаївській області (Держводагентство)	-	-	18	-	-	-	-	-	-
2.	ДП «Українська геологічна компанія» ВП Південно – Українська гідрогеологічна експедиція (Держгеонадра)	-	-	-	-	-	-	55**	-	-
3.	Миколаївська філія державної установи «Інститут охорони ґрунтів України» (Держгрунтоохорона)	-	-	-	-	-	-	-	-	53
4.	Миколаївський обласний центр з	4	-	5	–	8	–	–	–	12/8*

№ з/п	Суб'єкти моніторингу	Кількість точок спостережень, од.								
		атмосферне повітря	стаціонарні джерела викидів в атмосферне повітря	поверхневі води	джерела скидів зворотних вод у поверхневі води	морські води (перехідні води та лимани)	джерела скидів зворотних вод у морські води	підземні води	джерела скидів зворотних вод у глибокі підземні водоносні горизонти	грунти
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	гідрометеорології (ДСНС)									
5.	ДУ «Миколаївський обласний центр контролю та профілактики хвороб Міністерства охорони здоров'я України» (МОЗ)	69	-	18	-	5	-	116	-	28

*Дослідження стану ґрунтів на вміст залишкової кількості пестицидів /радіоактивне забруднення;

**архівні дані

Таблиця 67 - Доступ до інформації про стан навколишнього природного середовища

з/п	Орган, відповідальний за підготовку та висвітлення інформації про стан навколишнього природного середовища	Назва публікації, видання	Періодичність підготовки публікації, видання	Інтернет-посилання
1	Управління екології та природних ресурсів Миколаївської облвійськадміністрації	ecolog.mk.gov.ua розділ «Регіональний центр моніторингу довкілля»	Щомісячно, щорічно	http://ecolog.mk.gov.ua/ua/standovk
2	Регіональний офіс водних ресурсів у Миколаївській області	http://mk-vodres.davr.gov.ua розділ «Лабораторія моніторингу вод та ґрунтів»	Щомісячно, щорічно	https://mk-vodres.davr.gov.ua/monitoring

16. Міжнародне співробітництво

Таблиця 68 – Міжнародне співробітництво

Назва угоди	Дата підписання	Термін дії угоди	Примітка
1	2	3	4
-	-	-	-

Таблиця 68.1 - Перелік інвестиційних проєктів (за інформацією територіальних громад області)

№ з/п	Назва проєкту	Строк реалізації	Джерело фінансування	Вартість проєкту	Залишок коштів станом на кінець року	Результати, що мали бути досягнуті відповідно до проєкту	Наявні експертизи проєктної документації
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Сонячна електростанція для об'єкту комунальної власності Баштанського ліцею №1 (для забезпечення питною водою)м. Баштанка Баштанського району Миколаївської області	Вересень 2025 року	Громадська організація «КАМІНО», GIZ	700, 627 тис. грн.	–	Реалізовано	–
2	«Укріплення берегової лінії в парку імені С. Бойченка» в місті Баштанка Баштанського району Миколаївської області (на прибережній зоні ставу Центральний).	Грудень 2025 року	VNG	1103, 198 тис. грн. VNG 344, 724 тис. грн. місцевий бюджет	–	Реалізовано	–
3	Проєкт «Розвиток системи водопостачання та водовідведення в місті Миколаїв» (1) МКП «Миколаївводоканал» № реєстраційної картки - 5543	19.12.2019 – 31.12.2026	Європейський інвестиційний банк	5,11 млн євро	–	Проєктно- кошторисна документація, установки та обладнання для реконструкції та покращення ефективності насосних станцій 2- го підйому, проектно- кошторисна документація для	–

						впровадження пілотних зон порайонного обліку води	
4	Проєкт «Розвиток системи водопостачання та водовідведення в місті Миколаїв» (2) МКП «Миколаївводоканал»	2014 - 2026	Європейський інвестиційний банк	31,08 млн євро	–	– Розробка системи ГІС та гідравлічного моделювання, придбання сервера та відповідного програмного забезпечення для системи ГІС. – Закупівля засувок, поставка лабораторного обладнання для технічного переоснащення лабораторії очисних споруд каналізації та лабораторії очисних споруд води. – Закупівля водомірних лічильників. – Закупівля відеостіни для диспетчиризації; – Реконструкція будівлі грабельної та прийомної камери очисних споруд каналізації; – Придбання каналопромивної машини з функцією всмоктування; – Придбання цифрового акустичного локатору	–

						для пошуку складних витоків води; – Реконструкція 3-х самопливних каналізаційних колекторів; – Реконструкція та технічне переоснащення насосних станцій водопроводу 2-го підйому; – Секторизація пілотної зони мережі водопостачання міста; – Реконструкція очисних споруд каналізації. (Реалізується, профінансовано станом на 29.08.2025: 425 409,25 тис. грн.)	
5	Нове будівництво каналізації по вул. Пилипа Морачевського та вул. Суворова в м. Очаків Миколаївського району Миколаївської області	2025	Миколаївська обласна організація товариства Червоного хреста	7120,343	–	Реалізується	–
6	Проєкт « Гібридне енергозабезпечення свердловини у селі Лимани- стійкість прифронтової	01.09.2025	БФ АДРА, ГО «Прогресивний Миколаїв»	410 800 грн. Міжнародні організації	–	Реалізується	–

	Галицинівської громади» Миколаївський район, Миколаївська область			600 000 грн. Місцевий бюджет			

Таблиця 68.2 - Перелік проєктів міжнародної технічної допомоги

№ з/п	Назва проєкту	Строк реалізації	Джерело фінансування	Вартість проєкту	Залишок коштів станом на кінець року	Результати, що мали бути досягнуті відповідно до ТЗ	Досягнуті результати
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Забезпечення доброго врядування завдяки участі громадськості та підвищенню якості надання послуг і захисту довкілля на сході України	01.02.2022 – 30.06.2025	Проєкт фінансується Урядом Королівства Швеція через Шведське агентство міжнародного розвитку (SIDA)	Загальна вартість проєкту (на всі області): 35 068 000 шведських крон	Інформація донором не надана	1. Розробити технічне завдання «Інвентаризація пошкоджених земель Миколаївської області: промислових та природних територій» в межах проєкту «Оцінка забруднення ушкоджених ґрунтів і розробка плану реабілітації та рекультивації земель Миколаївської області». 2.Відбрати та	1. Розроблено технічне завдання «Інвентаризація пошкоджених земель Миколаївської області: промислових та природних територій» в межах проєкту «Оцінка забруднення ушкоджених ґрунтів і розробка плану реабілітації та рекультивації земель Миколаївської області». 2.Відбрано та проведено аналіз проб ґрунту на ділянках: на межі Миколаївської та Херсонської областей (траса Миколаїв Херсон), м.

						провести аналіз проб ґрунту на ділянках: на межі Миколаївської та Херсонської областей (траса Миколаїв Херсон), м. Снігурівка Баштанського району, на території мікрорайону Миколаєва Балабанівка, м. Миколаїв (район розташування ДП «Миколаївський суднобудівельний завод»), на території Миколаївського району в межах с. Киселівка, с. Галіцинівка с. Котляреве.	Снігурівка Баштанського району, на території мікрорайону Миколаєва Балабанівка, м. Миколаїв (район розташування ДП «Миколаївський суднобудівельний завод»), на території Миколаївського району в межах с. Киселівка, с. Галіцинівка с. Котляреве. Відпрацьовані в лабораторних умовах методики відновлення ґрунтів, які постраждали від військових дій.
2.	Надання можливостей дітям для екологічної стійкості через E-STEM — ecosySTEM	02.07.2024 01.07.2026	Проєкт фінансується Європейським Союзом	На Миколаївську область: 351 374,71 євро	90 065, 54 євро	1.Проведення закупівлі та придбання меблів для лабораторій, семінарів та кабінетів. Забезпечення матеріально технічної бази для створення комфортного	1. Проведено закупівлю та придбано меблі у повному обсязі 2. Проведено закупівлю та придбано невитратні матеріали та обладнання відповідно до переліку. 3. Проведено закупівлю та придбано все необхідне обладнання.

						навчального середовища, відповідно до встановлених проєктом стандартів 2. Проведення закупівлі та придбання невитратних матеріалів та обладнання. Забезпечення наявності необхідних ресурсів для ефективної реалізації навчальних програм. 3. Проведення закупівлі та придбання невитратних матеріалів та обладнання. Забезпечення наявності необхідних ресурсів для ефективної реалізації навчальних програм 4. Проведення закупівлі та придбання	4. Проведено закупівлю та придбано витратні матеріали відповідно до переліку. 5. Проведено закупівлю та придбано витратні матеріали відповідно до переліку. 6. Проведено закупівлю та встановлено обладнання категорії “outdoor equipment” (системи сонячної енергії, системи збирання дощової води, системи компостування, систему аквапоніки, систему рівневих грядок, систему відеоспостереження, освітлення) у повному обсязі 7.Адаптовано навчальні матеріали до місцевого контексту, перекладено навчальні матеріали, виготовлено тираж навчальних матеріалів. Розроблено відеокурс (україномовний та окремо з англомовними субтитрами для розміщення на міжнародному сайті програми) аби зробити навчальну програму доступною для більшої кількості дітей. 8. Розроблено та проведено інформаційну кампанію, набрано 421 учасника,

						електронного обладнання та технологій. Забезпечення сучасними технологічними засобами для підтримки інтерактивного навчання. 5. Проведення закупівлі та придбання витратних матеріалів. Підтримка безперервності навчального процесу через своєчасне постачання витратних матеріалів. 6.Проведення закупівель для системи сонячної енергії, системи збирання дощу, системи компостування, систему аквапоніки, систему відеоспостереження, тощо. Інтеграція екологічних технологій для підвищення стійкості	сформовано групи, проведено 22 навчальні програми (загалом, з яких 14 в межах звітного періоду). Сукупно програму пройшло 314 дітей (загалом, з них 209 в межах звітного періоду).

						та ефективності навчального середовища. 7. Підготовка навчальних матеріалів для проведення програми 8. Набір груп та проведення навчань за програмою Ecosy STEM	
3.	Посилення місцевого потенціалу втручання у зміни клімату в Чорноморському регіоні – LAP BLACK	25.09.2024 24.09.2026	Проєкт фінансується Європейським Союзом	На Миколаївську область:152 462,16 євро	102 535,83 євро	1. Створення та формалізація Місцевих команд з адаптації (Local Adaptation Teams) із залученням представників органів місцевого самоврядування, наукових установ, громадського та приватного секторів 2. Розробка Місцевих планів адаптації як основного інструменту планування та впровадження заходів з адаптації до зміни клімату, включно з інфраструктурними	1. Виконано в повному обсязі. Місцеві команди з адаптації сформовано, їх склад затверджено, проведено установчі засідання, визначено ролі та функції учасників. Результат досягнуто відповідно до плану 2. Місцеві плани адаптації перебувають на фінальній стадії розробки. Проведено всі необхідні аналітичні та консультаційні етапи. Завершення підготовки та подання планів на розгляд і затвердження органами місцевого самоврядування заплановано на кінець лютого 2026 року 3. Виконано в повному обсязі. Проведено 4 робочі зустрічі команд LAP

						рішеннями, заходами з управління довкіллям та підвищення стійкості громад; підготовка планів до розгляду та затвердження органами місцевого самоврядування 3. Проведення 4 робочих зустрічей команд LAP для обговорення прогресу, проміжних результатів та узгодження подальших кроків 4. Проведення аналізу впливів зміни клімату на територію громади як аналітичної основи для розробки Local Adaptation Plans 5. Проведення оцінки кліматичних ризиків і вразливостей для визначення пріоритетних напрямів адаптації	відповідно до затвердженого плану 4. Виконано в повному обсязі. Аналіз впливів зміни клімату провірено, результати інтегровані в процес підготовки Local Adaptation Plans 5. Виконано в повному обсязі. Оцінку кліматичних ризиків та вразливостей завершено, результати використано для формування структури та змісту Local Adaptation Plans

17. Планування природоохоронної діяльності

Таблиця 69 - Перелік регіональних (місцевих) природоохоронних програм

№ з/п	Назва програми	№ та дата прийняття	Кількість коштів у звітному році за програмою		
			виділено, тис. грн	фактично профінансовано, тис. грн	%
1	2	3	4	5	6
1	Комплексна програма охорони довкілля Миколаївської області на 2021-2027 роки	23 грудня 2020 року № 16	6100,0	4890,01087	80,2

Таблиця 70 - Взаємодія із засобами масової інформації та зв’язків з громадськістю

Показники	Одиниця виміру	2023 рік	2024 рік	2025 рік
1	2	4	5	5
1. Інформаційно-просвітницькі заходи, у тому числі із залученням:		4	6	7
періодичних видань	од.	-	-	-
телебачення	од.	-	5	2
радіомовлення	од.	-	-	-
мережі Інтернет	од.	4	1	5
виставкових заходів	од.	-		
2. Консультації з громадськістю, у тому числі:		7	14	17
громадські слухання*	од.	1	11	10
круглі столи	од.	1	1	3
зустрічі з громадськістю	од.	-	-	-
семінари	од.	5	1	2
громадська приймальня (кількість відвідувачів)	од.	-	-	-
інтернет-конференції	од.	-	1	2
інтерактивне спілкування (теле-, радіодіалоги)	од.	-	-	-

*У частині проведення громадського обговорення під час проведення процедури оцінки впливу на довкілля, згідно зі Законом України « Про оцінку впливу на довкілля»

Таблиця 71 - Громадські організації, що діють на території області* (загальнодержавні, місцеві)

№ з/п	Організації	Юридична адреса
1	2	3
1	Громадська організація «Веселий Дельфін»	54055, м. Миколаїв, проспект Героїв України,буд.87-Б, koloanka@gmail.com
2	ЕКОБЕРЕЗАНЬ	57400, Миколаївський район, смт Березанка, вул. Центральна, буд. 80/2
3	Благодійний фонд «Індиго»	54001, м. Миколаїв, вул. В. Морська, буд.92, indigofond@ukr.net
4	Благодійний фонд МЕТА «Від спільного бачення – до спільних дій»	54007, м. Миколаїв, вул. Марка Кропівницького,буд.143, acentr@gorlib.mksat.net
5	Громадська організація «Зелений Рух»	54030, м. Миколаїв, вул. В. Морська, буд.45

	Миколаївщини»	
6	Миколаївське обласний осередок Української екологічної асоціації «Зелений Світ»	54038, м. Миколаїв, вул. Олекси Алмазова, буд.38, piskyn@mksat.net, livak@gor-eko.mk.ua
7	Миколаївська філія Національного екологічного центру України	54025, м. Миколаїв, пр. Героїв України, буд.87-Б, кв. 22, Koloanka@gmail.com
8	Громадська організація «Громадський науково-методичний центр «Безпека життєдіяльності та сталий розвиток»	54025, м. Миколаїв, вул. Колодязна, буд.15-а, кв.55, vmykhaylyuk@yandex.ua
9	Миколаївська міська громадська організація «Аналітичний центр екологічно безпечного розвитку»	54025, м. Миколаїв, пр. Героїв України, буд. 65, yuriykerbunov@mail.ua
10	ГО «Відкритий екологічний університет плюс»	54029, Україна, Миколаївська обл., місто Миколаїв, вулиця Гліба Бабіча, буд. 51 eco-terra@ukr.net
11	Громадська організація «Миколаївське обласне товариство охорони природи»	54006, м. Миколаїв, вул. Велика Морська, буд. 15/1
12	Громадська організація «Українська природоохоронна група»	08600, Київська область, м. Васильків, вул. Гоголя, буд. 40. uncg.ua@gmail.com
13	Міжнародна благодійна організація «Екологія – Право - Людина»	79005, м. Львів, вул. Івана Франка, буд.9, office@epl.org.ua
14	Громадська організація «Екодія»	01133,м.Київ, вул . Євгена Коновальця, буд. 36Е, office@ecodia.org.ua, info@ecoaction.org.ua
15	Громадська організація «Українське товариство охорони природи»	03150, м. Київ, вул. Василя Тютюнника,буд.5б, office@ukrpryroda.org

* До переліку включено громадські природоохоронні організації, які протягом 2025 року здійснювали діяльність або реалізовували природоохоронні ініціативи, пов’язані з територією Миколаївської області. Також включено всеукраїнські громадські природоохоронні організації, місцезнаходження яких визначено за межами Миколаївської області, але діяльність яких пов’язана з охороною довкілля, збереженням біорізноманіття, захистом екологічних прав, екологічною просвітою або реалізацією природоохоронних ініціатив, що мають значення для області. Інформацію наведено за даними відкритих джерел та інформацією, доступною на момент підготовки звіту.

Таблиця 72 - Перелік природоохоронних заходів, фінансування яких здійснювалось за рахунок коштів Державного фонду охорони навколишнього природного середовища у 2023 - 2025 роках

№ з/п	Назва природо-охоронного заходу	Загальна кошторисна вартість (згідно з проєктом), тис. грн	Строк реалізації заходу (згідно з проєктом)	Ступінь готовності природо-охоронного заходу, %	Обсяг фактичних видатків з Державного фонду, тис. грн	Обсяг фактичних видатків з інших джерел, тис. грн	Інформація щодо стану виконання природоохоронного заходу (завершення або введення в експлуатацію)
1	2	3	4	5	6	7	8
2023 рік							
Кошти з Державного фонду охорони навколишнього природного середовища не виділялися							
2024 рік							
Кошти з Державного фонду охорони навколишнього природного середовища не виділялися							
2025 рік							
Кошти з Державного фонду охорони навколишнього природного середовища не виділялися							

Таблиця 73 - Перелік природоохоронних заходів, фінансування яких здійснювалось за рахунок коштів обласного фонду охорони навколишнього природного середовища протягом 2023-2025 років

№ з/п	Назва природоохоронного заходу	Загальна кошторисна вартість (згідно з проєктом), тис. грн	Строк реалізації заходу (згідно з проєктом)	Ступінь готовності природо-охоронного заходу, %	Обсяг фактичних видатків з обласного фонду, тис. грн	Обсяг фактичних видатків з інших джерел, тис. грн	Інформація щодо стану виконання природоохоронного заходу (завершення або введення в експлуатацію)
1	2	3	4	5	6	7	8
2023 рік							
1	Проведення профілактичних протипожежних заходів, спрямованих на запобігання знищенню чи пошкодженню вогнем об’єктів природно-заповідного фонду	1000,00	2023	100	1000,00	-	В рамках виконання заходу 2023 року протипожежними заходами охоплено територію 26 об’єктів природно-заповідного фонду місцевого значення. Захід виконувався Філіями «Вознесенське лісове господарство», «Баштанське лісове господарство», «Миколаївське лісове господарство», «Врадіївське лісове господарство» ДП «Ліси України». Влаштування та догляди за смугами проводилися протягом всього пожежонебезпечного періоду з квітня до кінця листопада 2023 року. Забезпечено догляд за 2230,8 км мінералізованих смуг.
2	Утримання та матеріально-технічне забезпечення діяльності регіональних ландшафтних парків області («Гранітно-степове Побужжя», «Кінбурська	6121,50	2023	64	3916,583	-	Забезпечено статутну діяльність регіональних ландшафтних парків області «Гранітно-степове Побужжя», «Кінбурнська коса», «Тилігульський», «Приінгульський». Фінансування направлено на такі заходи:

№ з/п	Назва природоохоронного заходу	Загальна кошторисна вартість (згідно з проєктом), тис. грн	Строк реалізації заходу (згідно з проєктом)	Ступінь готовності природо-охоронного заходу, %	Обсяг фактичних видатків з обласного фонду, тис. грн	Обсяг фактичних видатків з інших джерел, тис. грн	Інформація щодо стану виконання природоохоронного заходу (завершення або введення в експлуатацію)
1	2	3	4	5	6	7	8
	коса», «Тилігульський», «Приінгульський»)						охорону природних комплексів (придбання паливно-мастильних матеріалів, запасних частин до автомобіля, катеру, придбання автомобілю РЛП «Тилігульський», придбання візит-центру РЛП «Тилігульський», облаштування еко-стежок в РЛП «Тилігульський», «Приінгульський», облаштування еколого-освітніх центрів тощо); освітньо - виховну діяльність (публікації про розміщення матеріалів про діяльність РЛП в періодичному видавництві); окремі заходи по реалізації державних регіональних програм; господарську діяльність (придбання канцелярських товарів, матеріалів, інвентарю, інструментів та малоцінних предметів, послуги користування інтернету, обслуговування оргтехніки, послуги за переплату періодичних видань, страхування автомобілів).
3	Забезпечення екологічно безпечного збирання, перевезення, утилізації відходів	2400,00	2023	9	227,25945	-	На виконання Постанови Кабінету Міністрів України від 10 січня 2023 року № 25 «Про реалізацію експериментального проекту щодо створення сприятливих умов для забезпечення ефективного споживання

№ з/п	Назва природоохоронного заходу	Загальна кошторисна вартість (згідно з проєктом), тис. грн	Строк реалізації заходу (згідно з проєктом)	Ступінь готовності природо-охоронного заходу, %	Обсяг фактичних видатків з обласного фонду, тис. грн	Обсяг фактичних видатків з інших джерел, тис. грн	Інформація щодо стану виконання природоохоронного заходу (завершення або введення в експлуатацію)
1	2	3	4	5	6	7	8
							електричної енергії в Україні» зібрано та відправлено на утилізацію 505021 ламп розжарювання.
4	Розроблення проектів створення територій та об’єктів природно-заповідного фонду	300,00	2023	50	150,00	-	З метою розширення мережі територій та об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення забезпечено розробку проєктів створення ландшафтних заказників місцевого значення «Чортальські обрії» орієнтовною площею 143,1 га, «Олександрівська балка» орієнтовною площею 332,0 га. Створення зазначених заказників дозволить збільшити площу природно-заповідного фонду області на 475,1 га.
5	Картування оселищ європейського значення та вивчення стану популяцій видів флори і фауни, занесених до Бернської конвенції	100,00	2023	99,5	99,50	-	В рамках дослідження оселищ РЛП «Тилігульський» у вересні-жовтні 2023 року обстежено п’ять лівобережних кіс Тилігульського лиману з півночі на південь: Прогресівська, Отаманська, Анатоліївська, Чилова (Велика Українська) та Мала Українська коси. Під час польових обстежень здійснювалось картування оселищ європейського значення та вивчення стану популяцій видів флори і фауни, занесених до Бернської конвенції та Червоної книги

№ з/п	Назва природоохоронного заходу	Загальна кошторисна вартість (згідно з проєктом), тис. грн	Строк реалізації заходу (згідно з проєктом)	Ступінь готовності природо-охоронного заходу, %	Обсяг фактичних видатків з обласного фонду, тис. грн	Обсяг фактичних видатків з інших джерел, тис. грн	Інформація щодо стану виконання природоохоронного заходу (завершення або введення в експлуатацію)
1	2	3	4	5	6	7	8
							України і впливу на них антропогенних факторів.
6	Облаштування екологічної стежки в природному заповіднику «Єланецький степ»	100,00	2023	100	100,00	-	В рамках виконання заходу 2023 року придбано елементи благоустрою з метою облаштування екологічної стежки в природному заповіднику «Єланецький степ».
7	Проведення еко-фестивалю «ECO-Tiligul games» на території Коблівської сільської територіальної громади Миколаївського району Миколаївської області	100,00	2023	99	99,00	-	Мета заходу – популяризація природного рекреаційного потенціалу регіонального ландшафтного парку «Тилігульський». У рамках заходу розроблено та проведено квест, з виїздом на Тилігульський лиман відбулася серія майстер-класів з гончарства, плетіння маскувальних сіток, виготовлення ляльки-мотанки, народної іграшки, витинанки; проведено просвітницький захід зі збору та сортування сміття; оформлено та проведено тематичну фотовиставку, присвячену Тилігульському лиману.
8	Проведення еколого-освітніх та природо-охоронних акцій, конференцій, семінарів	100,00	2023	98,5	98,502	-	Мета – проведення серії заходів з питань, що стосуються навколишнього природного середовища Миколаївської області, та активностей, направлених на підвищення рівня екологічної культури населення.

№ з/п	Назва природоохоронного заходу	Загальна кошторисна вартість (згідно з проєктом), тис. грн	Строк реалізації заходу (згідно з проєктом)	Ступінь готовності природо-охоронного заходу, %	Обсяг фактичних видатків з обласного фонду, тис. грн	Обсяг фактичних видатків з інших джерел, тис. грн	Інформація щодо стану виконання природоохоронного заходу (завершення або введення в експлуатацію)
1	2	3	4	5	6	7	8
							Підготовлено та проведено низку заходів, а саме: тиждень екологічних ігор (про створення заповідних територій, національний природний парк «Бузький Гард», переробку та сортування сміття), серію майстерок з використанням вторинної сировини і природних матеріалів, розпису екоторб з наданням матеріалів. Проведено тематичний круглий стіл щодо діяльності установ природно-заповідного фонду Миколаївської області в умовах воєнного стану.
9	Розроблення землевпорядної документації зі встановлення меж територій та об’єктів природно-заповідного фонду	1500,00	2023	80	1200,00	-	Мета заходу – збереження цілісності територій природно-заповідного фонду шляхом закріплення їх меж на місцевості та внесення даних до Державного земельного кадастру. Розроблено землевпорядну документацію та винесено в натуру межі 12 територій природно-заповідного фонду місцевого значення. Їх загальна площа становить 721,0997 га. Сформовано витяги з Державного земельного кадастру про обмеження у використанні земель на земельні ділянки, які

№ з/п	Назва природоохоронного заходу	Загальна кошторисна вартість (згідно з проєктом), тис. грн	Строк реалізації заходу (згідно з проєктом)	Ступінь готовності природо-охоронного заходу, %	Обсяг фактичних видатків з обласного фонду, тис. грн	Обсяг фактичних видатків з інших джерел, тис. грн	Інформація щодо стану виконання природоохоронного заходу (завершення або введення в експлуатацію)
1	2	3	4	5	6	7	8
							мають статус зазначених територій природно-заповідного фонду.
2024 рік							
1	Утримання та матеріально-технічне забезпечення діяльності регіональних ландшафтних парків області («Гранітно-степове Побужжя», «Кінбурська коса», «Тилігульський», «Приінгульський»)	3120,349	2024	98,5	3074,56186	-	Забезпечено статутну діяльність регіональних ландшафтних парків області «Гранітно-степове Побужжя», «Кінбурнська коса», «Тилігульський», «Приінгульський». Фінансування направлено на такі заходи: охорону природних комплексів (придбання паливно-мастильних матеріалів, запасних частин до автомобіля, катеру, облаштування візит-центру РЛП «Тилігульський», утримання еколого-освітніх центрів тощо); освітньо - виховну діяльність (публікації про діяльність РЛП в періодичному видавництві); господарську діяльність (придбання канцелярських товарів, матеріалів, інвентарю, інструментів та малоцінних предметів, послуги інтернету, обслуговування оргтехніки, послуги за переплату періодичних видань, страхування автомобілів).
2.	Розроблення землевпорядної документації зі	1400,00	2024	97,1	1358,10	-	В рамках здійснення заходу розроблено 13 проєктів землеустрою зі встановлення меж

№ з/п	Назва природоохоронного заходу	Загальна кошторисна вартість (згідно з проєктом), тис. грн	Строк реалізації заходу (згідно з проєктом)	Ступінь готовності природо-охоронного заходу, %	Обсяг фактичних видатків з обласного фонду, тис. грн	Обсяг фактичних видатків з інших джерел, тис. грн	Інформація щодо стану виконання природоохоронного заходу (завершення або введення в експлуатацію)
1	2	3	4	5	6	7	8
	встановлення меж територій та об'єктів природно-заповідного фонду						для об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення. Розроблено проєкти землеустрою: геологічна пам'ятка природи «Крива пустош» (Вознесенський район), площею 12,9 га; гідрологічний заказник «Щербанівське водосховище» (Вознесенський район), площею 385 га; гідрологічна пам'ятка природи «Зоряний» (Вознесенський район), площею 85 га; ботанічна пам'ятка природи «Луканівка» (Первомайський район), площею 11 га; лісовий заказник «Байрак» (Первомайський район), площею 12 га; ботанічна пам'ятка природи «Гирло річки Бакшала» (Первомайський район), площею 5 га; ландшафтний заказник «Острів Довгий» (Первомайський район), площею 6 га; геологічна пам'ятка природи «Виступи граніту біля с. Кам'яно-Костувате» (Вознесенський район), площею 5 га; лісовий заказник «Кам'яна балка» (Первомайський район), площею 10 га; ботанічний заказник місцевого значення «Пелагіївський» (Баштанський район) площею 123,5 га; ландшафтний заказник місцевого значення «Чортальські обрії» (Вознесенський район), площею 143,1 га; ландшафтний заказник

№ з/п	Назва природоохоронного заходу	Загальна кошторисна вартість (згідно з проєктом), тис. грн	Строк реалізації заходу (згідно з проєктом)	Ступінь готовності природо-охоронного заходу, %	Обсяг фактичних видатків з обласного фонду, тис. грн	Обсяг фактичних видатків з інших джерел, тис. грн	Інформація щодо стану виконання природоохоронного заходу (завершення або введення в експлуатацію)
1	2	3	4	5	6	7	8
							«Підгірний» (Первомайський район), площею 114,96 га; ландшафтний заказник «Бакшалинські плавні» (Вознесенський район), площею 99,06 га.
3.	Розроблення проєктів створення територій та об’єктів природно-заповідного фонду	129,651	2024	76,74	99,500	-	Розроблено 4 проєкти створення об’єктів природно-заповідного фонду місцевого значення: ландшафтний заказник «Лук’янівський», ботанічний заказник «Баратівка», парк - пам’ятка садово - паркового мистецтва «Миколаївська обсерваторія», ботанічна пам’ятка природи «Каркас Миколи Леонтовича».
2025							
1.	Проведення науково-технічних конференцій, семінарів та інших заходів щодо обізнаності з охорони навколишнього середовища	100,0	2025	99	98,8	-	Організація та проведення заходів щодо пропаганди охорони навколишнього природного середовища, а саме: проведено тематичний круглий стіл з питань природно-заповідної справи, майстерки з розпису екоторб, видано настільну гру про екосистемні послуги «Динамічна рівновага»
2.	Облаштування екологічних стежок на територіях та об'єктах природно-заповідного фонду	1300,0	2025	99	1298,0	-	Облаштовано 2 екологічні стежки у регіональних ландшафтних парках «Тилігульський» та «Приінгульський»

№ з/п	Назва природоохоронного заходу	Загальна кошторисна вартість (згідно з проєктом), тис. грн	Строк реалізації заходу (згідно з проєктом)	Ступінь готовності природо-охоронного заходу, %	Обсяг фактичних видатків з обласного фонду, тис. грн	Обсяг фактичних видатків з інших джерел, тис. грн	Інформація щодо стану виконання природоохоронного заходу (завершення або введення в експлуатацію)
1	2	3	4	5	6	7	8
							шляхом придбання та встановлення конструкцій інформаційних стендів
3.	Розроблення землевпорядної документації зі встановлення меж територій та об`єктів природно-заповідного фонду	1400,0	2025	99	1395,0	-	Розроблено землевпорядну документацію зі встановлення меж 9 об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення загальною площею 1631,8798 га
4.	Розроблення проєктів створення територій та об`єктів природно-заповідного фонду	100,00	2025	99	99,5	-	Розроблено 2 проєкти створення, а саме гідрологічного заказника, ботанічного заказника «Степовий клин»
5.	Утримання та матеріально-технічне забезпечення діяльності регіональних ландшафтних парків області («Гранітно-степове Побужжя», «Кінбурнська коса», «Тилігульський», «Приінгульський»)	2000,0	2025	99	1998,8	-	Фінансування направлено на такі заходи: охорону природних комплексів (придбання паливно-мастильних матеріалів, запасних частин до автомобіля, оплата за монтаж та встановлення сигналізації візит-центру та офісу РЛП «Тилігульський» тощо); освітньо - виховну діяльність (публікації про діяльність РЛП в ЗМІ); господарську діяльність (придбання канцелярських товарів, матеріалів, інвентарю, інструментів та малоцінних предметів, послуги інтернету,

№ з/п	Назва природоохоронного заходу	Загальна кошторисна вартість (згідно з проєктом), тис. грн	Строк реалізації заходу (згідно з проєктом)	Ступінь готовності природо-охоронного заходу, %	Обсяг фактичних видатків з обласного фонду, тис. грн	Обсяг фактичних видатків з інших джерел, тис. грн	Інформація щодо стану виконання природоохоронного заходу (завершення або введення в експлуатацію)
1	2	3	4	5	6	7	8
							обслуговування оргтехніки, послуги за переплату періодичних видань, страхування автомобілів).

18. Найважливіші екологічні проблеми регіону

18.1. Основні чинники та критерії для визначення найважливіших екологічних проблем

1) Забруднення атмосферного повітря викидами забруднюючих речовин від промислових підприємств та автотранспорту.

На стан атмосферного повітря населених пунктів області значною мірою впливають викиди від роботи двигунів пересувних джерел забруднення, які домінують над викидами від стаціонарних джерел.

Для транспортних засобів використовують пальне з різних видів нафтопродуктів і мастил, легкі фракції яких у складі відпрацьованих газів дизельних та бензинових двигунів внутрішнього згоряння забруднюють практично всі об'єкти довкілля.

Згідно зі статистичними даними за минулі роки найбільш шкідливого впливу від транспортних засобів та виробничої техніки зазнає атмосфера обласного центру – м. Миколаєва.

На стан атмосферного повітря області значно впливає перевезення вантажів автотранспортом замість використання водного та залізничного транспорту, що протягом 2022 - 2025 років набуло критичних рівнів внаслідок мінування портової зони та обмеження залізничного сполучення через бойові дії.

2) Забруднення водних об’єктів скидами забруднюючих речовин із зворотними водами промислових підприємств, підприємств житлово-комунального господарства.

Загальний щорічний обсяг скиду зворотних вод до водних об’єктів області за останні три роки не перевищував 60 млн м^3, з яких об’єм скиду забруднених вод складає біля 30%.

Скид забруднених стічних вод в області здійснюється переважно через неефективну роботу комунальних очисних споруд каналізації, частка скиду яких у загальному об’ємі відведення забруднених стоків дорівнює 99%.

Однією із головних причин такого становища є незадовільний технічний стан каналізаційних очисних споруд. Очисні споруди та каналізаційні мережі, які у більшості побудовані 30-45 років тому, є морально та фізично застарілими, частина з них знаходиться в аварійному стані. Через неефективне очищення каналізаційних стоків м. Миколаєва, протягом останніх років МКП «Миколаївводоканал» є головним забруднювачем водних ресурсів області, обсяг скиду забруднених стічних вод якого складає більше 90 % від загальної кількості скинутих забруднених стоків по області.

З 2024 року перелік основних забруднювачів водних об’єктів області збільшився. Внаслідок незадовільної роботи каналізаційних очисних споруд м. Вознесенська, які потребують модернізації, скид до річки Південний Буг 573 тис. м3 недостатньо очищених стоків здійснило ТОВ «БОС», підприємство комунальної сфери області, що стабільно працювало останні 30 років.

3) Проблеми щодо умов скидання шахтних і кар’єрних вод у водні об’єкти.

Річка Інгулець, яка має важливе значення у системі водокористування південно-східних регіонів України, протягом понад 35 років зазнає негативного впливу внаслідок скидання надлишкових шахтних вод гірничорудних підприємств Кривбасу. Такі скиди здійснюються для запобігання аварійним ситуаціям, пов’язаним із переповненням ставка-накопичувача шахтних вод на балці Свистунова у Дніпропетровській області.

Скидання високомінералізованих шахтних вод призводить до порушення біологічної та гідрохімічної рівноваги річкової екосистеми, погіршення якості води та зниження природної здатності водойми до самоочищення. Щорічно відповідно до затверджених регламентів до річки відводиться близько 11 млн м³ шахтних вод, у яких концентрації сульфатів і хлоридів у багато разів перевищують природний фон та встановлені нормативи.

Підвищена мінералізація вод річки Інгулець негативно впливає на водогосподарську ситуацію в Баштанському районі Миколаївської області, а також на якість зрошення сільськогосподарських угідь Миколаївської та Херсонської областей, для яких річка є одним із основних джерел водопостачання для потреб аграрного сектору.

Особливої актуальності проблема якості води річки Інгулець набула у 2022–2025 роках у зв’язку з порушенням традиційних схем водопостачання південних регіонів України внаслідок воєнних дій. Упродовж цього періоду води річки Інгулець розглядалися як одне з альтернативних та резервних джерел забезпечення потреб населення і господарського комплексу Миколаївської області.

Попри те, що з 07 жовтня 2025 року розпочато подачу води з річки Південний Буг до очисних споруд водопостачання м. Миколаєва та реалізовано низку важливих інфраструктурних проєктів, зокрема будівництво нової фільтрувальної станції продуктивністю 120 тис. м³ на добу, питання екологічного стану річки Інгулець залишається актуальним. Річка продовжує виконувати важливу функцію резервного джерела централізованого водопостачання та зрошення, а тому зменшення антропогенного навантаження і поступове вирішення проблеми скидання високомінералізованих шахтних вод є одним із пріоритетних екологічних завдань регіонального та державного рівня.

З огляду на сучасні виклики у сфері водної безпеки, проблема забруднення річки Інгулець залишається одним із ключових екологічних факторів, що впливають на стан водних ресурсів півдня України та потребує впровадження комплексних природоохоронних і технічних заходів.

4) Забруднення підземних водоносних горизонтів.

Проблема забруднення підземних водоносних горизонтів у Миколаївській області є актуальною з огляду на те, що водопостачання значної частини сільських населених пунктів та районних центрів здійснюється виключно за рахунок підземних вод.

Існує суттєве обмеження доступних ресурсів якісних підземних вод: близько 26% прогнозних ресурсів (349,87 тис. м³/добу) становлять води з підвищеною мінералізацією понад 1,5 г/дм³ (91,73 тис. м³/добу), які не придатні для питного водопостачання.

Додатково проблема ускладнюється нерівномірністю розподілу експлуатаційних запасів підземних вод, значна частина яких зосереджена в межах басейну річки Південний Буг, що формує територіальну диспропорцію у забезпеченні водними ресурсами.

Негативний вплив посилюється випадками облаштування підземних водозаборів без належної проєктної документації та без дотримання вимог щодо захисту водоносних горизонтів, що створює ризики їх локального забруднення.

Крім того, недостатній рівень охоплення територій централізованими системами водовідведення призводить до інфільтраційного забруднення підземних вод унаслідок використання вигрібних ям та полів фільтрації у сільській місцевості.

5) Порушення гідрологічного та гідрохімічного режиму малих річок області.

На території Миколаївської області налічується 279 малих річок загальною довжиною 4348,388 км, стан яких, під дією господарської діяльності характеризується як нестабільний.

Більшість малих та середніх річок в області, у зв’язку з тим, що замулені та заболочені, потребують проведення робіт з розчищення русел. Особливо це стосується водних об’єктів таких, як р.Березань, р.Гнилий Єланець, р.Секретарка і р. Бакшала, що використовуються для господарсько-побутових потреб населення.

Додатково проблему забруднення малих водотоків ускладнює проведення розпаювання земель до урізу води та їх сільськогосподарське використання без урахування обмежень діяльності на території водоохоронних зон та прибережних захисних смуг водних об’єктів.

Все перелічене у комплексі негативно впливає на екологічний стан водних ресурсів Миколаївської області.

6) Підтоплення земель та населених пунктів області.

Миколаївська область належить до регіонів України, де періодично фіксуються процеси підтоплення населених пунктів поверхневими та ґрунтовими водами. Основними чинниками розвитку цього явища є розміщення населених пунктів на понижених елементах рельєфу, природно низька дренованість територій, а також інтенсивна господарська діяльність без належного впровадження інженерно-захисних заходів.

Формування та розвиток процесів підтоплення обумовлені геоморфологічними особливостями території області, зокрема наявністю плоских безстічних вододільних просторів, ускладнених густою мережею балок і ярів, а в південній та південно-східній частинах — подами та замкнутими западинами, що ускладнює природний водовідвід.

Найбільш уразливими серед міських населених пунктів залишаються міста Миколаїв, Вознесенськ і Первомайськ. Загальна орієнтовна площа можливого підтоплення у сільській місцевості становить близько 8,6 тис. га.

Додатковим фактором інтенсифікації процесів підтоплення є вплив зрошувальних меліоративних систем. За даними Снігурівської гідрогеолого-меліоративної партії (структурного підрозділу Регіонального офісу водних ресурсів у Миколаївській області), у зоні впливу зрошення перебуває близько 264,7 тис. га меліорованих земель, з яких 190,3 тис. га становлять зрошувані землі та 56,9 тис. га — прилеглі території.

Загалом підтоплення фіксується у низці сільських населених пунктів області, охоплюючи житлову забудову та присадибні території.

Проблема періодичного підтоплення населених пунктів поверхневими та ґрунтовими водами в Миколаївській області має системний характер і потребує комплексного вирішення у зв’язку з наявними природними та антропогенними умовами формування водного режиму територій.

7) Поводження з відходами I–III класів небезпеки.

Питання щодо виконання повного комплексу робіт з очищення території Миколаївської області від залишків непридатних пестицидів та агрохімікатів, накопичених за попередні роки, визначене облвійськадміністрацією як одне з найважливіших для області з точки зору екологічної безпеки, санітарно - епідеміологічного благополуччя населення.

Станом на 01.01.2026 року у Миколаївській області зберігаються 226,37 тонн непридатних пестицидів та агрохімікатів, в т.ч. тари від них - 120 т. залізобетонних контейнерів з-під непридатних пестицидів, забрудненого ґрунту та залишків будівель, а саме: у Миколаївському районі - 0,15 т, у Первомайському районі -226,22 т, в інших районах – непридатні пестициди відсутні.

8) Утилізація відходів гірничодобувної, металургійної, енергетичної та інших галузей промисловості.

8.1. Утилізація відходів кольорової металургії.

Однією з найбільш значущих екологічних проблем Миколаївської області залишається накопичення відходів глиноземного виробництва на ТОВ «Миколаївський глиноземний завод» (обсяг червоного шламу – близько 49,4 млн тонн).

Після зупинки 2022 року виробництва було порушено штатний режим експлуатації шламосховищ. 2023 року зафіксовано критичне накопичення підшламових вод у шламосховищах №1 та №2, що створило ризики забруднення Бузького лиману та прилеглих сільськогосподарських земель.

У 2023–2024 роках через пошкодження системи пилопригнічення внаслідок воєнних дій зафіксовано 14 випадків пиління поверхні шламосховища №2, що призвело до додаткового навантаження на атмосферне повітря.

2024 року внаслідок накопичення дощових і ґрунтових вод зафіксовано ознаки деформації окремих ділянок дамби шламосховища №1, що підвищило ризики виникнення аварійної ситуації.

Станом на 2025 рік основними екологічними ризиками залишаються накопичення високолужних підшламових вод, можливе забруднення водних об'єктів і земельних ресурсів, а також пиління поверхні шламосховищ. З огляду на масштаби накопичених відходів та потенційні наслідки для довкілля, проблема належить до пріоритетних екологічних проблем регіону.

8.2. Утилізація відходів від руйнувань.

Внаслідок повномасштабного вторгнення Російської Федерації в Україну на території Миколаївської області утворились відходи від руйнувань, які накопичуються і несуть загрозу навколишньому середовищу.

Відповідно до узагальненої інформації, отриманої від територіальних громад, станом на 01.01.2026 обсяг утворених відходів від руйнувань в межах області становить 4 780 179,194 тонн. До складу цих відходів належать: бетон, цегла (цегляний бій), деревина, скло (склобій), пластмаси (уламки) пластмасових труб водопостачання, водовідведення, уламки склопакетів полімерних, облицювальна плитка, черепиця та кераміка, бітумні суміші, що містять вугільну смолу (руберойд), метали (включаючи їх сплави), чавун і сталь, ізоляційні матеріали та азбестовмісні будівельні матеріали, ґрунт та каміння.

Основною проблемою, що гальмує в області процес утилізації відходів від руйнувань, є відсутність:

методичних рекомендацій щодо обстеження відходів від руйнувань, що включатиме проведення лабораторних досліджень з визначення рівня токсичності основних матеріалів, хімічного складу, механічних властивостей відходів;

спеціалізованого транспорту для вивезення відходів руйнувань до місць їх тимчасового зберігання та обладнання для подальшої їх утилізації

9) Поширення екзогенних геологічних процесів (далі –ЕГП).

Однією з актуальних екологічних проблем Миколаївської області є розвиток екзогенних геологічних процесів, насамперед хвильової абразії, берегового розмиву, зсувів та підтоплення прибережних територій.

За результатами останнього комплексного польового моніторингу, проведеного Причорноморським державним регіональним геологічним підприємством, на території області обліковано 1152 зсуви загальною площею 66,3 км², у тому числі 51 зсув на забудованих територіях. Найбільша концентрація та динаміка розвитку екзогенних геологічних процесів характерна для узбережжя Чорного моря та лиманів.

Станом на 2025 рік найбільш інтенсивний розвиток абразійних і зсувних процесів спостерігається на окремих ділянках морського узбережжя, зокрема в курортній зоні Коблеве, де штормова діяльність спричиняє руйнування берегової лінії та скорочення площ пляжів. Аналогічні процеси фіксуються на узбережжі Бузького, Дніпровсько-Бузького та Тилігульського лиманів, а також на окремих

територіях м. Миколаєва.

Наслідками розвитку екзогенних геологічних процесів є деградація берегових ландшафтів, зниження рекреаційного потенціалу територій, ризики пошкодження об'єктів інфраструктури та втрати земельних ресурсів.

З огляду на масштаби поширення та потенційні екологічні й соціально-економічні наслідки, проблема потребує реалізації комплексу берегоукріплювальних, протизсувних і водоохоронних заходів та належить до пріоритетних екологічних проблем Миколаївської області.

10) Проблеми природно-заповідного фонду.

10.1. Низький відсоток заповідності.

Відповідно до європейської програми збереження біологічного різноманіття (EU Biodiversity Strategy), Україна до 2030 року має збільшити територію природно-заповідного фонду до 30%. від загальної площі країни Станом на сьогодні, відсоток заповідності Миколаївської області становить лише 3,19 % і є одним з найнижчих в Україні.

Таким чином, низький відсоток заповідності Миколаївської області понижує середній відсоток заповідності всієї країни, негативно впливаючи на важливий для євроінтеграції показник.

10.2. Негативний вплив військових дій на стан об’єктів ПЗФ.

На території Миколаївської області зафіксовано численні випадки завдання територіям та об’єктам природно-заповідного фонду шкоди внаслідок ворожих дій військ рф. До них належать забруднення території вибухонебезпечними предметами, як внаслідок мінування так і через обстріли, пожежі в екосистемах, знищення рідкісних та зникаючих видів флори та фауни, переміщення родючого шару ґрунту, вирубування дерев та кущів.

10.3 Невстановлені межі об’єктів природно-заповідного фонду загальнодержавного значення.

Межі Національного природного парку «Бузький Гард» не винесено в натуру, що значно ускладнює охорону та збереження території Національного природного парку.

18.2. Аналіз найважливіших екологічних проблем

Проблеми області, що вимагають вирішення на загальнодержавному рівні:

1) Забруднення атмосферного повітря викидами забруднюючих речовин від промислових підприємств та автотранспорту.

В області найбільше від загазованості атмосферного повітря через дію автотранспорту страждає обласний цент – м. Миколаїв.

З метою зменшення викидів в атмосферу в місті задіяно електротранспорт для здійснення громадських перевезень. Довжина тролейбусних ліній 59 км, трамвайних - 73 км.

Використання водного транспорту також є одним з шляхів вирішення проблеми забруднення атмосферного повітря у м. Миколаєві та є стратегічною ціллю розвитку інфраструктури міста. Але для кардинального вирішення

проблеми загазованості міста, необхідне будівництво нового мостового переходу (на автомобільному шляху Ростов-на-Дону-Одеса) через р. Південний Буг та об'їзної дороги. Це дозволить:

значно зменшити викиди забруднюючих речовин в атмосферу м. Миколаєва;

вивести з міста потік транзитного транспорту (особливо це стосується вантажівок);

розвантажити діючі мости через річки Південний Буг і Інгул, що знаходяться у аварійному стані;

зменшити пошкодження міських доріг, які розбиваються завантаженим транспортом.

Фінансування такого масштабного будівництва не можливе лише за рахунок місцевого бюджету, вимагає державної фінансової підтримки та інвестицій.

2) Забруднення водних об'єктів скидами забруднюючих речовин із зворотними водами промислових підприємств, підприємств житлово-комунального господарства.

Однією з найбільш актуальних екологічних проблем Миколаївської області залишається забруднення поверхневих водних об'єктів недостатньо очищеними стічними водами підприємств житлово-комунального господарства, а також поверхневим стоком урбанізованих територій. Основними причинами проблеми є високий рівень зношеності каналізаційних мереж і очисних споруд, недостатні темпи їх модернізації та обмеженість фінансових ресурсів для реалізації необхідних природоохоронних заходів.

З метою зменшення обсягів скидання забруднених стічних вод до водних об'єктів у межах Комплексної програми охорони довкілля Миколаївської області на 2021–2027 роки (II етап реалізації – 2024–2027 роки) одним із пріоритетних напрямів визначено реалізацію заходів щодо скорочення обсягів скидання неочищених та недостатньо очищених стоків у водні об'єкти.

На місцевому рівні питання охорони водних ресурсів та розвитку систем водовідведення передбачено Міською цільовою екологічною програмою на 2023–2027 роки міста Миколаєва та обласною програмою «Питна вода Миколаївщини» на 2021–2025 роки, дія якої продовжена на період до 2026 року включно, згідно з розпорядженням начальника Миколаївської облвійськадміністрації від 23.12.2025 № 587-р. Зазначеними програмними документами передбачено заходи з будівництва, реконструкції та ремонту водопровідних і каналізаційних мереж, а також очисних споруд.

Водночас фінансування природоохоронних заходів за рахунок обласного бюджету та обласного фонду охорони навколишнього природного середовища в умовах воєнного стану залишається обмеженим, що не дозволяє забезпечити необхідні темпи модернізації об'єктів водовідведення та очищення стічних вод.

Важливим кроком у вирішенні проблеми є реалізація інвестиційного проєкту «Розвиток системи водопостачання та водовідведення в місті

Миколаїв», що впроваджується за підтримки Європейського інвестиційного банку та передбачає реконструкцію каналізаційних очисних споруд м. Миколаєва — найбільшого об’єкта водовідведення області. Загальна вартість проєкту становить 31,08 млн євро, у тому числі кредитні кошти Європейського інвестиційного банку — 15,54 млн євро.

Окремі позитивні результати досягнуті за рахунок реалізації локальних проєктів у сфері водовідведення та підвищення ефективності очищення стічних вод у територіальних громадах області, що сприяє поступовому зменшенню антропогенного навантаження на водні об’єкти та поліпшенню екологічного стану водних ресурсів.

Водночас проблема забруднення поверхневих водних об’єктів скидами забруднених зворотних вод залишається системною. Критичний рівень зношеності каналізаційної інфраструктури, необхідність реконструкції та модернізації очисних споруд, а також обмеженість фінансових ресурсів істотно стримують досягнення цільових показників поліпшення якості вод. За таких умов подальше вирішення проблеми потребує комплексного підходу із залученням державного фінансування та міжнародної технічної допомоги, що обумовлює необхідність її пріоритетного розгляду на загальнодержавному рівні.

3) Проблеми щодо умов скидання шахтних і кар’єрних вод у водні об’єкти.

Необхідність утилізації надлишкових шахтних вод Кривбасу залишається однією з найбільш гострих екологічних проблем державного рівня, наслідки якої поширюються на території Дніпропетровської, Херсонської та Миколаївської областей.

Для Миколаївської області проблема має особливе значення у зв’язку з впливом на якість вод річки Інгулець, яка є джерелом водопостачання Інгулецької зрошувальної системи. Від якості її вод залежить водозабезпечення близько 112 тис. га зрошуваних земель, що становить майже 60 % площ зрошення області. Погіршення якості води внаслідок скидання високомінералізованих шахтних вод негативно впливає на водогосподарську ситуацію та ефективність використання зрошуваних земель регіону.

З метою врегулювання питання управління шахтними водами розпорядженням Кабінету Міністрів України від 20.12.2021 № 1802-р затверджено План управління шахтними водами Кривбасу, яким передбачено впровадження альтернативної системи поводження із шахтними водами та здійснення заходів з екологічного оздоровлення річки Інгулець.

Факт прийняття Кабінетом Міністрів України у 2025 році розпорядження від 29.10.2025 № 1179-р щодо чергового скидання надлишків зворотних вод у р. Інгулець свідчить про те, що проблема поводження з шахтними водами Кривбасу залишається невирішеною та потребує повної реалізації заходів, передбачених Планом управління шахтними водами Кривбасу. Зазначеним розпорядженням дозволено здійснювати скид надлишків зворотних вод до 15 березня 2026 року із забезпеченням подальшого промивання русла та екологічного оздоровлення річки Інгулець.

Незважаючи на відновлення з жовтня 2025 року централізованого водопостачання м. Миколаєва з річки Південний Буг, річка Інгулець продовжує відігравати важливу роль у забезпеченні потреб зрошення та розглядається як одне з резервних джерел водопостачання регіону. Тому питання зменшення негативного впливу високомінералізованих шахтних вод на водні ресурси басейну Інгульця залишається актуальним та потребує вирішення на загальнодержавному рівні.

Для остаточного вирішення проблеми необхідно забезпечити повне виконання Плану управління шахтними водами Кривбасу, включаючи впровадження альтернативних механізмів поводження із шахтними водами, що дозволять мінімізувати або повністю виключити необхідність їх скидання до річки Інгулець.

4) Забруднення підземних водоносних горизонтів.

Вирішення проблеми забруднення підземних водоносних горизонтів не можливе без такої складової, як моніторинг за станом підземних вод та облік їх використання.

За інформацією відокремленого підрозділу Південно - Української гідрологічної експедиції ДП «Українська геологічна компанія» (листи від 11.05.2023 № 47/01, від 15.07.2024 № 146, від 26.05.2026 № 52), через відсутність фінансування, протягом 2021-2025 років роботи за об’єктами «Моніторинг підземних вод у Миколаївській та Херсонських областях» та «Ведення ДВК, державного обліку використання підземних вод, моніторингу ресурсів та запасів підземних вод та території Одеської, Миколаївської та Херсонської областей» не проводяться.

Відсутність державного моніторингу за якістю та використанням підземних вод на території Миколаївської області, яка відноситься до маловодних регіонів України, ускладнює проблему збереження та вчасного реагування на загрозу забруднення експлуатаційних підземних водоносних горизонтів, загостює проблеми забезпечення населення та критичної інфраструктури якісним питним водопостачанням.

За таких умов, виділення державного фінансування на проведення геологічних робіт з моніторингу за станом підземних водоносних горизонтів області є вкрай необхідним заходом для оцінки та планування природоохоронної діяльності у відповідності до критеріїв сталого розвитку.

5) Порушення гідрологічного та гідрохімічного режиму малих річок області.

Збереження малих річок є одним із пріоритетних напрямів охорони водних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки. Для Миколаївської області ця проблема має особливе значення, оскільки переважна більшість водотоків належить до малих річок, які характеризуються низькою природною водністю, нерівномірним стоком та високою залежністю від кліматичних умов.

Порушення гідрологічного та гідрохімічного режиму малих річок супроводжується замуленням русел, обмілінням водотоків, погіршенням якості води та деградацією водних екосистем. За даними Регіонального офісу водних ресурсів у Миколаївській області, першочергового впровадження відновлювальних заходів потребують річки Сосик, Березань, Гнилий Єланець, Секретарка та Бакшала.

Основними напрямами вирішення проблеми є розчищення русел, відновлення водоохоронних зон і прибережних захисних смуг, інвентаризація, ремонт та модернізація гідротехнічних споруд, а також заходів із відновлення водності малих річок.

З метою вирішення проблеми захисту та відновлення малих річок області Регіональним офісом водних ресурсів у Миколаївській області, за погодження з Миколаївською облвійськадміністрацією, щорічно подаються до Державного агентства водних ресурсів України пропозиції щодо фінансування відповідних заходів за рахунок коштів державного бюджету. Однак через недостатній рівень державного фінансування реалізація необхідних робіт з відновлення гідрологічного та гідрохімічного режиму малих річок області залишається обмеженою.

З метою забезпечення системного вирішення зазначеної проблеми до Комплексної програми охорони довкілля Миколаївської області на 2021–2027 роки (ІІ етап реалізації – 2024–2027 роки) включено захід 7.2 «Розроблення та впровадження заходів із збереження малих річок та/або джерел».

Водночас у межах реалізації Державної цільової програми комплексного забезпечення територій, які зазнали впливу воєнних дій до 2030 року затвердженої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 17 вересня 2024 року № 884-р (зі змінами внесеними розпорядженням Кабінету Міністрів України від 01 вересня 2025 року № 919-р), 2025 року виконано водогосподарський проєкт із наповнення каскаду водосховищ на річках Калістровська та Березань шляхом перекидання 7,02 млн м³ води з річки Південний Буг. Реалізація зазначеного заходу сприяє покращенню водозабезпечення територій та підвищенню водності окремих водогосподарських систем регіону, однак не вирішує комплексної проблеми деградації малих річок області.

Незважаючи на реалізацію окремих водогосподарських заходів, проблема порушення гідрологічного та гідрохімічного режиму малих річок Миколаївської області залишається невирішеною. Відсутність системного та достатнього фінансування не дозволяє забезпечити належне відновлення водності малих річок і стабілізацію їх екологічного стану, що потребує подальшої підтримки та вирішення на державному рівні.

6) Підтоплення земель та населених пунктів області.

Підтоплення земель та населених пунктів залишається однією з актуальних екологічних проблем Миколаївської області. Розвиток цього процесу зумовлений поєднанням природних і антропогенних чинників, серед яких

визначальними є особливості гідрогеологічних умов території, функціонування зрошуваних масивів та недостатній розвиток систем водовідведення у сільських населених пунктах.

Моніторинг гідрогеолого-меліоративного стану земель здійснюється на площі 264,7 тис. га, з яких 190,3 тис. га становлять зрошувані землі. Для підтримання належного меліоративного стану земель та захисту територій від підтоплення в області функціонують системи горизонтального дренажу загальною площею 51,654 тис. га, з яких 46,992 тис. га розташовані на зрошуваних землях. Для попередження підтоплення сільських населених пунктів цілодобово працюють дві дренажні насосні станції у Вознесенському районі.

Одним із чинників погіршення ситуації залишається відсутність у значній кількості сільських населених пунктів централізованих систем водовідведення. Накопичення господарсько-побутових стоків у вигрібних ямах сприяє підвищенню рівня ґрунтових вод, розвитку процесів підтоплення та погіршенню якості підземних вод.

З метою вирішення проблеми підтоплення територій та розвитку систем водовідведення до Комплексної програми охорони довкілля Миколаївської області на 2021–2027 роки (ІІ етап реалізації – 2024–2027 роки) включено захід 1.1 «Будівництво, розширення та реконструкція систем роздільної каналізації та каналізаційних мереж і споруд на них». Також в обласній програмі «Питна вода Миколаївщини на 2021–2025 роки» передбачалися заходи з будівництва, реконструкції та ремонту водопровідних і каналізаційних мереж. Разом з тим фінансування зазначених програмних заходів у 2025 році не здійснювалося.

Роботи з ремонту та реконструкції каналізаційних мереж, очисних споруд і об’єктів водовідведення протягом звітного періоду виконувалися переважно за рахунок місцевих бюджетів та власних коштів комунальних підприємств. За даними управління житлово-комунального господарства Миколаївської обласної військової адміністрації, загальний обсяг фінансування таких заходів склав 60,86 млн грн.

Незважаючи на функціонування дренажних систем та реалізацію окремих заходів у сфері водовідведення, проблема підтоплення земель і населених пунктів області залишається актуальною. Недостатній рівень модернізації меліоративної та каналізаційної інфраструктури, а також обмеженість фінансових ресурсів не дозволяють забезпечити комплексне вирішення проблеми, що потребує подальшої державної підтримки та реалізації системних заходів із захисту територій від підтоплення.

7) Утилізація відходів гірничодобувної, металургійної, енергетичної та інших галузей промисловості.

7.1. Утилізація відходів кольорової металургії.

Однією з ключових екологічних проблем Миколаївської області залишається поводження з відходами кольорової металургії, насамперед накопичення червоного шламу на шламосховищах № 1 та № 2 у межах Галицинівської сільської територіальної громади. На шламосховищах накопичено близько 49,397 млн тонн відходів IV класу небезпеки.

Проблема загострилася у зв’язку із зупиненням у 2022 році виробничої діяльності ТОВ «Миколаївський глиноземний завод» (далі – ТОВ «МГЗ») внаслідок збройної агресії рф (артилерійські і ракетні обстріли) та ускладнення фінансово-господарських умов. Це спричинило порушення належного режиму експлуатації гідротехнічних споруд та систем інженерного захисту накопичувачів червоного шламу і підшламових вод. У 2023–2025 роках спостерігалися ризики підвищення рівня підшламових вод, часткові порушення функціонування систем пилопригнічення, зафіксовано 16 випадків пиління червоного шламу, а також локальні деформаційні процеси дамб, які не мали ознак аварійного розвитку. Завдяки взаємодії Державної екологічної інспекції та регіональної комісії з питань техногенно-екологічної безпеки і надзвичайних ситуацій при Миколаївській облвійськадміністрації забезпечено контроль за ситуацією та недопущення розвитку аварійних ситуацій.

2025 року відбулися суттєві зміни у правовому статусі об’єкта: відповідно до рішення Вищого антикорупційного суду 100 відсотків статутного капіталу ТОВ «МГЗ» стягнуто в дохід держави, а майновий комплекс, включаючи шламосховища, передано у власність держави в особі Фонду державного майна України.

Моніторинг технічного стану шламосховищ, включаючи рівні підшламових вод, стан дамб та роботу систем пилопригнічення, здійснюється персоналом ТОВ «МГЗ», який забезпечує виконання мінімально необхідних заходів для підтримання екологічної та техногенної безпеки.

Миколаївська обласна військова адміністрація в межах повноважень забезпечує координацію дій у сфері цивільного захисту, організацію роботи регіональної комісії з питань ТЕБ і НС, взаємодію з Державною екологічною інспекцією, а також ініціює перед центральними органами виконавчої влади питання щодо необхідності належного утримання та фінансового забезпечення заходів безпеки на об’єктах підвищеної небезпеки.

Комплексною програмою охорони довкілля Миколаївської області на 2021–2027 роки (II етап 2024–2027 роки), зокрема заходом 7.3, передбачено здійснення робіт із забезпечення екологічно безпечного зберігання, захоронення відходів та небезпечних хімічних речовин за рахунок державного, обласного, місцевих бюджетів та інших джерел, не заборонених законодавством. Реалізація зазначених заходів потребує відповідного фінансового забезпечення.

Станом на 01.01.2026 технічний стан споруд оцінюється як контрольований, однак ризики залишаються: система пилопригнічення шламосховища № 2 функціонує частково (близько 70 відсотків), зберігається потреба у відновленні інженерних систем і спеціалізованої техніки, а також у забезпеченні постійного водовідведення та моніторингу.

Таким чином, технічний стан шламосховищ залишається контрольованим, без ознак розвитку аварійних процесів, однак зберігаються довгострокові системні екологічні та техногенні ризики. Їх мінімізація потребує подальшого вирішення на державному рівні шляхом належного фінансування, забезпечення

безпечної експлуатації та утримання шламосховищ, відновлення інженерних систем і постійного моніторингу їх технічного та екологічного стану.

7.2. Утилізація відходів від руйнувань.

Постановою Кабінету Міністрів України від 27.09.2022 № 1073 встановлено Порядок поводження з відходами, що утворилися у зв’язку з пошкодженням (руйнуванням) будівель та споруд внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій або проведення робіт з ліквідації їх наслідків (далі – Порядок).

Відповідно до Порядку обласні військові адміністрації визначають місця тимчасового зберігання зазначеного виду відходів.

Протягом 2023 - 2024 років розпорядженнями начальника Миколаївської обласної військової адміністрації визначено 7 місць тимчасового зберігання відходів від руйнувань для 6 громад області, а саме: Миколаївської міської територіальної громади (2 місця), Снігурівської міської територіальної громади, Новобузької міської територіальної громади, Інгульської сільської територіальної громади, Привільненської сільської територіальної громади та Шевченківської сільської територіальної громади

У громадах Миколаївської області здійснюються заходи щодо повторного використання відходів, утворених унаслідок руйнувань об'єктів внаслідок збройної агресії російської федерації. Зокрема, цегла використовується для виконання будівельних робіт та підсипки доріг, деревина – як паливний матеріал, а ґрунт і каміння застосовуються під час проведення робіт з рекультивації полігонів твердих побутових відходів.

Вагомих результатів у сфері перероблення відходів руйнувань досягнуто у Миколаївській міській територіальній громаді. З травня 2025 року громада розпочала процес перероблення (дроблення) відходів руйнувань, зокрема бетону, цегли та бітумовмісних матеріалів у вигляді пошкодженого асфальтобетону, з отриманням нового будівельного матеріалу – бетонного щебню.

Запровадження такого підходу стало можливим завдяки міжнародній технічній допомозі. Іноземними донорами для Миколаївської міської територіальної громади передано 24 одиниці спеціалізованої техніки для оброблення відходів руйнувань.

Протягом 2025 року перероблено 5 805,7 т відходів руйнувань, у результаті чого вироблено 1 998,18 т бетонного щебню. Отриманий матеріал використовується для проведення ремонтно-будівельних робіт та передається комунальним підприємствам, установам і організаціям області, зокрема КП «ЕЛУ Автодоріг», МКП «Миколаївводоканал», ОКП «Миколаївоблтеплоенерго», КП ММР «Миколаївелектротранс», КП ММР «Миколаївські парки», КП «ДЄЗ «Пілот», КУ «Центральний міський стадіон», КДЮСШ «Перемога», Центральній районній адміністрації, КСМЕП, а також військовим частинам області.

Разом із тим у більшості територіальних громад області перевезення відходів руйнувань від місць їх утворення та подальше поводження з ними

залишається ускладненим через відсутність спеціалізованого транспорту та обладнання. Насамперед це стосується технічних засобів для демонтажу пошкоджених конструкцій, перевезення, сортування та перероблення відходів.

Проблема поводження з відходами руйнувань має загальнодержавний характер та потребує вжиття невідкладних заходів. Одним із першочергових завдань є забезпечення громад важкою спеціалізованою технікою, зокрема бульдозерами, автокранами, самоскидами та екскаваторами, а також сортувальними лініями і подрібнювачами будівельних відходів. Це дозволить забезпечити транспортування відходів до місць тимчасового зберігання, їх сортування та визначення подальших шляхів утилізації або повторного використання.

Орієнтовна вартість одного подрібнювача будівельних відходів становить від 14 до 24 млн грн залежно від його потужності. Потреба Миколаївської області оцінюється у чотири одиниці такого обладнання – по одній одиниці для кожного району області.

З метою розвитку інфраструктури управління відходами до Комплексної програми охорони довкілля Миколаївської області на 2021–2027 роки (перелік заходів ІІ етапу на 2024–2027 роки) включено захід 2.3 «Придбання та впровадження установок, обладнання та машин для збору, транспортування, перероблення, знешкодження та складування побутових відходів, відходів руйнувань», реалізація якого спрямована на підвищення ефективності системи поводження з відходами та мінімізацію негативного впливу на довкілля.

8) Поширення екзогенних геологічних процесів (далі –ЕГП).

У межах північно-західної частини чорноморського узбережжя Миколаївської області спостерігається розвиток екзогенних геологічних процесів, зумовлених хвильовою діяльністю Чорного моря, особливо під час штормових явищ. Основним проявом є інтенсивний розмив берегової лінії, скорочення пляжної зони, деградація прибережних територій, а також пошкодження об’єктів рекреаційної інфраструктури курортної зони Коблеве Миколаївського району та приватних домоволодінь.

Аналогічні процеси мають системний характер і також фіксуються на узбережжі Бузького, Дніпровсько-Бузького та Тилігульського лиманів, де відбуваються процеси хвильової абразії, берегового розмиву, підтоплення та зсувоутворення. Це призводить до деградації прибережних ландшафтів, зменшення рекреаційного та господарського потенціалу територій, а також зростання ризиків пошкодження об’єктів інфраструктури і земель різного цільового призначення.

З огляду на зазначене, стабілізація берегової лінії та збереження прибережних територій потребують реалізації комплексу берегоукріплювальних заходів. Ключовим елементом таких заходів є будівництво захисних гідротехнічних споруд, зокрема хвилеломів, функціональне призначення яких полягає у зменшенні енергії прибійних хвиль, сприянні природному

накопиченню та утриманню піщаних відкладів, а також у стримуванні процесів хвильової абразії та подальшого руйнування берегової лінії.

Реалізація берегоукріплювальних заходів передбачена Комплексною програмою охорони довкілля Миколаївської області на 2021–2027 роки (ІІ етап 2024–2027 роки), зокрема заходом 7.1 щодо будівництва, реконструкції та розширення гідротехнічних, берегоукріплювальних і протизсувних споруд.

У 2022–2025 роках виконання зазначених заходів було суттєво ускладнене внаслідок воєнних дій, у тому числі мінування частини прибережної території Чорного моря, що унеможливлює проведення інженерних робіт у штатному режимі.

Відновлення реалізації берегоукріплювальних заходів можливе після проведення робіт з розмінування та забезпечення належного рівня безпеки на прибережних територіях.

Таким чином, проблема руйнування морського та лиманного узбережжя Миколаївської області має комплексний характер і потребує системного підходу, що включає проведення інженерно-геологічних обстежень, постійний моніторинг динаміки берегової лінії, а також поетапну реалізацію берегоукріплювальних, протизсувних і водоохоронних заходів з урахуванням природних, екологічних та соціально-економічних особливостей прибережних територій.

9) Проблеми природно-заповідного фонду.

Внаслідок військової агресії російської федерації проблемою номер один, яка гальмує розвиток природоохоронних діяльності на території області є засмічення земель вибухонебезпечними предметами.

Для комплексного відновлення навколишнього середовища Миколаївщини, збереження та розвитку об’єктів природно-заповідного фонду необхідне забезпечення розмінування територій об’єктів природно-заповідного фонду, в першу чергу на деокупованих територіях, а саме регіонального ландшафтного парку «Висунсько-Інгулецький», лісового заказника «Балабанівка», ботанічних заказників «Івано-Кепіно» та «Єлизаветівка». Після деокупації території Кінбурнського півострову розмінування його території також буде найважливішою умовою для відновлення Регіонального ландшафтного парку «Кінбурнська коса» та Національного природного парку «Білобережжя Святослава».

<u>Проблеми області, що вимагають вирішення на місцевому рівні.</u>

1) Поводженням з відходами І–ІІІ класів небезпеки.

Проблема непридатних пестицидів знаходиться на постійному контролі Миколаївської облвійськадміністрації та виноситься на розгляд регіональної комісії з питань техногенно-екологічної безпеки і надзвичайних ситуацій.

Здійснення заходів з утилізації непридатних та заборонених до застосування хімічних засобів захисту рослин включено до Стратегії розвитку області на період до 2027 року.

Комплексною програмою охорони довкілля Миколаївської області на 2021-2027 роки (перелік заходів ІІ етапу 2024 - 2027 роки) також передбачено захід 2.1 «Забезпечення екологічно безпечного збирання та знешкодження (перезатарювання, транспортування до місця знешкодження, утилізація, переробка чи видалення) непридатних та заборонених до використання хімічних засобів, у тому числі пестицидів)» та захід 7.3 «Забезпечення екологічно безпечного зберігання, захоронення відходів та небезпечних хімічних речовин» з фінансуванням за рахунок державного, обласного, місцевих бюджетів та позабюджетних коштів.

Відповідно до розпорядженням начальника Миколаївської облвійськадміністрації від 20.12.2024 № 532-р «Про обласний бюджет Миколаївської області на 2025 рік» на реалізацію протягом 2025 року заходу щодо утилізації непридатних ХЗЗР було заплановано виділення коштів у сумі 1,2 млн грн.

Протягом 2025 року було оголошено тендерну закупівлю послуги у сфері поводження з радіоактивними, токсичними, медичними та небезпечними відходами по об’єкту с. Степківка Первомайського району Миколаївської області двічі – 12.09.2025 року та 29.09.2025 року. Торги не відбулися через відсутність учасників, тому кошти не були використані.

До моменту передачі зазначеного виду непридатних відходів на знешкодження (утилізацію) територіальні громади забезпечують відповідні безпечні умови їх зберігання та несуть відповідальність за їх порушення

18.2.1. Екологічні проблеми, спричинені збройною агресією проти України

За період 2022 - 2025 роки Державною екологічною інспекцією Південно – Західного округу (Миколаївська та Одеська області) розраховано збитків, завданих навколишньому природному середовищу Миколаївської області внаслідок збройної агресії російської федерації проти України, на загальну суму 424 801 698,80 тис. грн, у тому числі за ресурсами по роках:

Ресурси, яким завдано збитків	Період		
	2023рік	2024рік	2025рік
водні ресурси, тис. грн	296 544,9	17495,2	2 069 260,0
атмосферне повітря, тис. грн	4845881,5	481806,0	292 699,4
земельні ресурси, тис. грн	18 808389,8	297469396,3	12 650 292,2

Зазначені розрахунки виконано на підставі Постанови Кабінету Міністрів України від 20.03.2022 № 326 «Про затвердження Порядку визначення шкоди та збитків, завданих Україні внаслідок збройної агресії Російської Федерації», та відповідно до затверджених методик розрахунку шкоди, заподіяної земельним, водним ресурсам та атмосферному повітрю.

Об’єкти природно-заповідного фонду також постраждали внаслідок ворожих дій військ рф. За підрахунками Державної екологічної інспекції Південно – Західного округу (Миколаївська та Одеська області) за період 2023-2024 років збитки, завдані природно-заповідному фонду склали 297959233,6 тис. грн.

У зоні бойових дій опинилися 79 об’єктів природно-заповідного фонду Миколаївської області. Під окупацією з 06.03.2022 та безпосередньо в зоні бойового зіткнення знаходились 16 об’єктів загальною площею 43933,7 га, а саме: Чорноморський біосферний заповідник, Національний природний парк «Білобережжя Святослава», регіональні ландшафтні парки «Кінбурнська коса» та «Висунсько-Інгулецький», 7 заказників та 4 пам’ятки природи.

Територіям та об’єктам природно-заповідного фонду було нанесено значну шкоду внаслідок обстрілів, мінування, пожеж, пересування важкої техніки, порушення ґрунтового покриву, знищення представників рослинного та тваринного світу, підтоплення внаслідок підриву Каховської ГЕС.

Для визначення повного обсягу шкоди, а також прогнозованого терміну, необхідного для відновлення територій природно-заповідного фонду, необхідно провести відповідні натурні обстеження постраждалих територій із залученням профільних спеціалістів. Внаслідок окупації частини території Миколаївської області, мінування та потрапляння значної кількості вибухонебезпечних предметів, точна комплексна оцінка обсягів завданої шкоди ускладнена через відсутність доступу до територій.

За період з лютого 2022 року на території Миколаївської області внаслідок військових дій мали місце численні лісові пожежі та пожежі на відкритих територіях. Найбільшої шкоди зазнав Національний природний парк «Білобережжя Святослава» (далі – НПП), де масштабні лісові та степові пожежі призвели до знищення та пошкодження рослинного і тваринного світу.

Ретельна оцінка завданої шкоди екосистемам області можлива лише після остаточного закінчення військових дій та розмінування територій і об’єктів природно-заповідного фонду Миколаївщини.

Назва установи	Керівник	Таблиці №
Управління екології та природних ресурсів Миколаївської облвійськадміністрації	Олександра ЄФИМЕНКО (0512) 46 04 27	3,5,34,35,36,37,1,37.2,38,39,40,46, 47,48,49,50,51,52,53,53.1,56,57,58,59,60, 61,62,67,69,70,71,72,73
Державна екологічна інспекція Південно-Західного регіону (Одеська та Миколаївська області)	В. о .начальника Аліна БАЛБАТ (048)705 40 02	14.1, Розділ 18.2.1
Головне управління Держпродспоживслужби в Миколаївській області	Сергій РЕКУН (0512) 30-45-25	37,41
Головне управління статистики у Миколаївській області	Зоя ЛУК'ЯНЕНКО (0512) 37 51 51	1,2,4,5,6,17,54,55
Південне міжрегіональне управління лісового та мисливського господарства (м. Миколаїв)	Юрій РЕБАР (0512) 46-00-26	26,27,28,29,30,31,32,33,42,43,47,49
Управління державного агентства з розвитку меліорації, рибного господарства та продовольчих програм у Миколаївській області	Євген МІЩЕНКО (0512) 37 55 36	44,45
Управління житлово-комунального господарства Миколаївської облвійськадміністрації	Євген ГЛАДКОВ (0512)47 07 84	61
Регіональний офіс водних ресурсів у Миколаївській області	Наталія ЖАДАН (0512) 37 91 42	8,9,10,11,12,13,14,15,20,22,23,66,67
Управління каналів річки Інгулець Державного агентства водних ресурсів України	Віталій КУРІННИЙ (05162) 21878	23
Сектор Держводагентства у Миколаївській області	Оксана МАЙСТРЕНКО (0512)47 09 95	7
Миколаївський обласний центр з гідрометеорології	Людмила ДУРАНІК (0512) 47 22 92	4,13,14,66
ДУ «Інститут охорони ґрунтів України» Міністерства економіки, довкілля та сільського господарства України	Роман ПАЛАМАРЧУК, (044) 356 53 20	21, 24, 24.1, 24.2, 24.3, 24.4, 66
ВП «Південноукраїнська АЕС»	В'ячеслав СТОЯНОВ (05136) 4 17 38	62,63,64
Відокремлений підрозділ Південно-Українська гідрогеологічна експедиція України Державного підприємства «Українська геологічна компанія» Державної служби геології та надр України	Іван Твердий 050-333-50-13	16
ДНВП «Геоінформ України»	Майя ТКАЧЕНКО, (044) 456 6061	25, 65
Головне управління Держгеокадастру у Миколаївській області	Володимир КОРНУКІЙ, (0512) 76 56 84	17, 18, 19, 20
Територіальні громади Миколаївської області	-	22
Південна інспекція з ядерної та радіаційної безпеки (на правах самостійного управління)	Сергій КОБИЛІНСЬКИЙ (0482) 34 43 08	63,64
Департамент економічного розвитку та регіональної політики Миколаївської облвійськадміністрації	Олександр КОРОЛЬОВ (0512) 37 09 32	68,68.1,68.2
Миколаївський обласний центр контролю та профілактики хвороб Міністерства охорони здоров'я України»	Володимир КЛОЧКО (0512) 41 56 52	14,66